UNIVERSITY OF COPENHAGEN

Københavns Universitet

Fiskeriets Økonomi 2005

Economic Situation of the Danish Fishery 2005

Løkkegaard, Jørgen; Andersen, Jesper Levring; Nielsen, Max; Lindebo, Erik; Nielsen, Rasmus

Publication date:
2005

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Løkkegaard, J., Andersen, J. L., Nielsen, M., Lindebo, E., & Nielsen, R. (2005). *Fiskeriets Økonomi 2005: Economic Situation of the Danish Fishery 2005*. Fødevareøkonomisk Institut, Københavns Universitet. Fiskeriets økonomi Bind 2005

Download date: 17. nov.. 2026

Fødevareøkonomisk Institut

Fiskeriets Økonomi 2005

Economic Situation of the Danish Fishery 2005

København 2005

Indholdsfortegnelse:

Forord 5

Sammenfatning 6
- Fiskerigrundlaget 6
- Fiskerflåden 8
- Fangst og indtjening i fiskeriet 2005 9
- Prisudviklingen på fiskeprodukter 13

1.Fiskerigrundlaget 15
- 1.1. Kvoteudviklingen 16
- 1.2. Kvoteudnyttelse 19

2.Fiskerflåden 25
- 2.1. Fiskerflådens størrelse 26
- 2.2. Fiskerflådens aktivitet 27
- 2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse 30
- 2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse 34

3.Fangst og indtjening 37
- 3.1. Fiskeriets fangstmængde 38
- 3.2. Fiskeriets fangstværdi 42
- 3.3. Fiskeriets driftsomkostninger 46
- 3.4. Fiskeriets indtjeningsevne 52
- 3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning 55
- 3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud 58
- 3.7. Fiskeriets rentabilitet 61

4.Prisudviklingen på fiskeprodukter 65
- 4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2005 65
- 4.2. Metode og datagrundlag 68
- 4.3. Valutakursudviklingen 70
- 4.4. Udviklingen i efterspørgslen 71
- 4.5. Prisskøn for artsgrupper 73
  - 4.5.1. Torsk 73
  - 4.5.2. Andre torskefisk 73

4.5.3. Dyre fladfisk 74
4.5.4. Almindelige fladfisk 75
4.5.5. Sild 75
4.5.6. Makrel 77
4.5.7. Laksefisk 78
4.5.8. Rejer 79
4.5.9. Jomfruhummer 79
4.5.10. Muslinger 80
4.5.11. Industrifisk 81

5.Fiskeforarbejdning 83
5.1. Fiskeforarbejdningssektorens struktur 84
5.2. Fiskeindustriens produktion og indtjening 93
5.2.1. Produktion 94
5.2.2. Bruttoindtægt 100
5.2.3. Driftsomkostninger 106
5.2.4. Indtjening 111
5.2.5. Arbejdskraftaflønning 113
5.2.6. Kapitalaflønning 114
5.2.7. Rentabilitet 116

Bilag 5.1. Ny opdeling på underbrancher af den danske fiskeforarbejdningsindustri 2002 141
Bilag 5.2. Danmarks Statistiks statistikker 144
Regnskabsstatistik 144
Varestatistik for industri 144
Råvare- og tjenesteundersøgelsen 145

English summary 151
The basis of the fishery 151
The fishing fleet 153
Catches and earning in 2005 154
Price development of fish products 158

Forord

Fiskeriets Økonomi 2005 belyser den forventede økonomiske situation for dansk fiskeri i 2005.

I lighed med de tidligere publikationer omkring fiskeriets økonomi tager analysen udgangspunkt i de rammer, som fastlægges af de vedtagne Total Allowable Catches (TAC'er) og fiskekvoter for 2005. Den anvendte struktur for den danske fiskerflåde er baseret på fartøjsoplysninger og oplysninger om fiskeriet i tidligere år. På grundlag af de senest tilgængelige regnskabsoplysninger for den danske fiskerflåde, som indsamles af Statistisk Afdeling på Fødevareøkonomisk Institut, og skøn over den forventede prisudvikling for fiskeprodukter foretages beregninger over fiskeriets forventede økonomiske resultater i 2005.

I dette års publikation er der udarbejdet et nyt kapitel, som beskriver den landbaserede fiskeindustri. Dette er gjort på grundlag af data fra Danmarks Statistik. I år betragtes kapitlet som årets specialkapitel, idet det er intentionen, at det fremover indgår som et fast kapitel i Fiskeriets Økonomi.

I kapitel 1 analyseres fiskerigrundlaget for den danske fiskerflåde i 2005, herunder de tildelte kvoter og den forventede kvoteudnyttelse. Efterfølgende analyseres i kapitel 2 fiskerflådens størrelse, dens fordeling på økonomiske størrelsesklasser og en række af flådens karakteristika. Kapitel 3 belyser fiskerflådens forventede fangst og indtjening i 2005 for den samlede flåde og for den kommercielle del af flåden. Kapitel 4 belyser den forventede prisudvikling i 2005 på fiskeprodukter. Slutteligt er den landbaserede fiskerindustri belyst i kapitel 5.

Udarbejdelsen af Fiskeriets Økonomi 2005 er sket i et samarbejde mellem afdelingen for Fiskeriøkonomi og –forvaltning og Statistisk afdeling på Fødevareøkonomisk Institut. Arbejdet er koordineret af Jørgen Løkkegaard, og bidragydere til de enkelte kapitler er Jesper Andersen, Max Nielsen, Erik Lindebo og Rasmus Nielsen. Elsebeth Vidø har stået for redigeringen og Ayoe Hoff for korrekturlæsningen.

Fødevareøkonomisk Institut, maj 2005

Søren E. Frandsen

Sammenfatning

Fiskerigrundlaget

TAC'er og kvoter

De grundlæggende betingelser for det danske fiskeri i 2005 blev fastlagt ved reformen af EU's fælles fiskeripolitik i 2002. Den overordnede ramme fastlægges stadigvæk af "Total Allowable Catches" (TAC'er) og en efterfølgende fordeling på medlemslandene efter princippet om relativ stabilitet.

Fortsat havdageregulering

Foruden TAC/kvote-systemet, som regulerer medlemslandenes fiskeri, anvendes indsatsregulering til direkte at regulere de enkelte fartøjers fiskeri. Reguleringen specificerer på grundlag af det anvendte redskab og maskestørrelsen et antal dage, som det enkelte fartøj må være på havet (havdage). Dette gøres for at understøtte genopretningen af de vigtige torskebestande i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

Faldende industrikvoter

Der er ligesom i 2004 samlet 15 industrikvoter i 2005. Den samlede kvotemængde falder dog med 27% fra 2004 til 2005, hvor kvoterne i alt tillader fangst af 1.138 tusinde tons industrifisk. Faldet skyldes primært, at sperling- og loddekvoterne reduceres til små eller ingen mængder, og at tobiskvoten i Nordsøen reduceres med over 200 tusinde tons. Disse betydelige reduktioner modsvares ikke af stigningerne i kvoterne på blåhvilling, brisling og hestemakrel.

Antallet af konsumkvoter stiger

Antallet af konsumkvoter stiger fra 51 i 2004 til 59 i 2005. Årsagen hertil er primært en yderligere specificering af kvoten for andre arter i den norske zone af Nordsøen, således brosme, havtaske, jomfruhummer og lange nu reguleres individuelt, og ikke som tidligere under den samlede kvote.

Den samlede mængde af konsumkvoterne stiger

Siden 2003 har der været en positiv udvikling i den samlede mængde af konsumkvoterne. Således er der i 2005 i alt godt 300 tusinde tons kvoteret konsumfisk til rådighed for danske fiskere. Dette er en stigning på ca. 10% i forhold til 2004 og 16% i forhold til 2003.

Kvoterne for torskefisk falder og stiger

Torskekvoterne i Nordsøen, Kattegat og Østersøen falder i 2005, mens de forbliver uændret for Skagerrak. Samlet er fangstmulighederne for torsk i 2005 på 28 tusinde tons, hvilket er 10% lavere end i 2004. Til gengæld stiger kvoterne for andre torskefisk, så som hvilling, kuller og havtaske, men disse stigninger er ikke nok til at opveje, at det samlede fangstgrundlag for torskefisk i 2005 er faldet med 1.000 tons, svarende til 2%.

Svingninger i de resterende konsumkvoter

Kvoterne for fladfisk udgøres primært af rødspætte og tunge, og disse reduceres begge i 2005, således den totale mængde af kvoterne for fladfisk er på 26 tusinde tons, hvilket er 8% lavere end i 2004. Derimod er der en gunstig udvikling i kvoterne for sild, som i 2005 stiger med godt 32 tusinde tons eller 22% i forhold til 2004, primært i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

Også kvoterne for dybvandsrejer og jomfruhummer forøges i 2005, henholdsvis med 2% og 11%, mens makrelkvoterne og kvoterne for andre arter reduceres med 12% og 4%.

Havdagereguleringens betydning for kvoteudnyttelsen

Havdagereguleringen i dansk fiskeri forventes at påvirke kvoteudnyttelsen i negativ retning, idet samspillet mellem kvoteniveauet og begrænsningen i havdage kan reducere udnyttelsen af de enkelte kvoter. Reguleringen har nu været anvendt i to år, og videreføres i 2005. Da effekten af de tidligere års havdageregulering formodes afspejlet i de anvendte data fra årene 2003 og 2004, vil effekten derfor ikke blive behandlet i et særskilt kapitel.

Forventning om stigende kvoteudnyttelse i industrifiskeriet

Den lave udnyttelse af industrikvoterne, som blev observeret i 2003, forsatte i 2004, ikke mindst grundet et fejlslagent sperling- og tobisfiskeri. Forventningen er, at tobisfiskeriet forbedres i 2005 med en højere udnyttelse til følge, men grundet fiskeriets naturlige variabilitet, er dette usikkert. Udnyttelsen af de resterende industriarter, med undtagelse af lodde og sperling, forventes at være på stort set det samme niveau som tidligere år. Samlet set forventes 62% af industrikvoterne udnyttet i 2005.

Fortsat høj udnyttelse af konsumkvoterne

Historisk har udnyttelsen af konsumkvoterne ligget på et meget højt niveau, på hvilket det fortsat forventes at være i 2005. En række af de vigtigste kvoter forventes udnyttet 100%, hvilket dog i slutningen af året kan påvirkes af præcisionen i den fortløbende rationstildeling. Set over alle konsumkvoter formodes en udnyttelsesprocent på 91 at være realiserbar.

Fiskerflåden

Flåden reduceres fortsat

Den danske fiskerflåde blev fra 2003 til 2004 reduceret med 152 fartøjer, således der ved udgangen af 2004 var 3.425 fartøjer. Dermed fortsætter de tidligere års trend, og antallet af fartøjer er reduceret med 29% siden 1996. Den samlede tonnage er siden 1996 blevet mindsket med ca. 2% til 96.524 BT, mens motorkraften målt i kW er faldet med 18% til et niveau på 340.224 kW.

Fire økonomiske størrelsesklasser

Flåden er i lighed med tidligere år opdelt i økonomiske størrelsesklasser baseret på de fangstværdigrænser, som anvendes i Fiskeriregnskabsstatistikken udarbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Fartøjerne i den danske fiskerflåde kan således i 2004 inddeles i følgende grupper: 1) fartøjer med fangstværdi over 224.342 kr., 2) fartøjer med en fangstværdi mellem 224.342 kr. og momsgrænsen på 50.000 kr., 3) fartøjer med en fangstværdi under momsgrænsen på 50.000 kr., og 4) fartøjer uden fangst.

Kommercielle fartøjer udgør 35% af flåden

Den første økonomiske størrelsesklasse, de kommercielle fartøjer, udgjorde i 2004 godt 35% af den samlede flåde, men hele 94% af tonnagen, 96% af motorkraften, 85% af længdemeterne og 99% af forsikringsværdien. Dette illustrerer således, at fartøjerne i de resterende økonomiske størrelsesklasser er små fartøjer (under 12 meter) med lille fysisk størrelse. Denne forskel understreges yderligere af, at de kommercielle fartøjer primært ejes af erhvervsfiskere eller selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri, mens fartøjerne i de tre andre størrelsesklasser overvejende ejes af bierhvervsfiskere.

Beskæftigelsen falder fortsat…

Selvom antallet af kommercielle fartøjer reduceres fra 2003 til 2004, er faldet mindre end tidligere år, hvilket også afspejler sig i fartøjernes beskæftigelse, som var på 2.835 personer ved udgangen af 2004 mod 2.968 personer i 2003.

mens kapitalen pr. beskæftiget stiger

Ved at sammenholde den gennemsnitlige besætningsstørrelse og forsikringsværdi for de kommercielle fartøjer fås et udtryk for kapitalintensiteten. Denne er stigende med fartøjets størrelse. Således havde et fartøj under 12 meter i 2004 i gennemsnit en besætning på 1,2 personer og en forsikringsværdi på 673 tusinde kroner, mens et fartøj over 40 meter havde 6,5 personer ansat og en forsikringsværdi på 34.510 tusinde kroner. Dette betyder at kapitalintensiteten var på henholdsvis 544 tusinde kroner og 5.319 tusinde kroner for fartøjer under 12 meter og over 40 meter. Set som gennemsnit over alle kommercielle fartøjer var kapitalintensiteten på 1.800 tusinde kroner pr. beskæftiget, hvilket er en stigning i forhold til 2003, hvor den var på 1.789 tusinde kroner.

Fangst og indtjening i fiskeriet 2005

Alle fartøjer omfattet af fangstprognosen

For første gang inkluderede sidste års prognose for fiskeriets økonomi en forudsigelse af fangstværdien for den samlede danske fiskerflåde. Tidligere havde prognose kun dækket de kommercielle fartøjer, men grundet de ikke-kommercielle fartøjers betydning for fiskeriet på enkelte centrale konsumkvoter, blev prognosen for fangstværdien udvidet til også at omfatte disse fartøjer. Denne praksis er fortsat i prognosen for 2005. De kommercielle fartøjers andel af de samlede fangster udgør dog over 99% af mængderne og godt 98% af værdien i 2004.

Fangstmængderne stiger i 2005

Den samlede fangstmængde i 2005 er beregnet til 1.137 tusinde tons, hvilket er en stigning på ca. 4% i forhold til 2004, men fortsat under gennemsnittet for 2001-2003, som var på 1.189 tusinde tons. De kommercielle fartøjer forventes at fange 1.134 tusinde tons, svarende til en stigning på 8% i forhold til mængderne i 2004.

Prisudviklingen påvirker den samlede fangstværdi negativt…

Forudsættes prisniveauet at svare til det observerede i 2004, vil fangstværdien i 2005 for alle fartøjer stige med 0,4% til 2.707 tusinde kroner. Tages der hensyn til den forventede prisudvikling i 2005, er disse ikke gunstige for dansk fiskeri, idet den samlede fangstværdi i så fald vil falde med ca. 2% til 2.650 tusinde kr.

…dog ikke for de kommercielle fartøjer

Fangstværdien for de kommercielle fartøjer forventes at stige med 77 mio. kr. eller 3% til et niveau på 2.645 tusinde kroner, når priserne antages uændret i forhold til 2004. Den negative effekt som følge af den forventede prisudviklingen formodes derimod ikke at slå igennem, således at fangstværdien i 2005 i dette tilfælde ikke forventes at være under fangstværdien i 2004. Fangstværdien forventes således at være på 2.587 tusinde kroner, hvilket er en fremgang på 1% i forhold til 2004.

Fiskeriregnskabsstatistikken

Prognosen for driftsomkostningerne er baseret på Fiskeriregnskabsstatistikken udarbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Der forelægger for nuværende omkostningsinformationer for 2003 og årene tilbage, hvorfor det er nødvendig at fremskrive for årene 2004 og 2005. Dette gøres ved anvendelse af fiskeriets udvikling, inflationen og brændstofpriserne.

Opdeling af omkostninger

Omkostningerne opdeles i tre hovedgrupper, som er 1) driftsomkostninger før aflønning af arbejdskraft og kapital, 2) aflønning af arbejdskraft, og 3) aflønning af kapital, herunder afskrivninger. I den første omkostningsgruppe udgør brændstof-, vedligeholdelses- og salgsomkostningerne de mest betydende poster.

Brændstofomkostningerne stiger

Den internationale udvikling på oliemarkedet har betydet stærkt stigende priser på brændstof i løbet af 2004. Som en følge heraf forventes de gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj i 2005 at stige til 383 tusinde kroner mod 333 tusinder kroner i 2004.

Ikke mindst grundet udviklingen i brændstofomkostningerne forventes de gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj at sti-

Driftsomkostningerne stiger også

ge i 2005. Stigningen er størst, når priserne på fisk antages uændret i forhold til 2004, idet salgsomkostningerne beregnes som en procentandel af fangstværdien. De gennemsnitlige driftsomkostninger forventes således at stige til 1.157 tusinder kroner eller 1.152 tusinde kroner afhængig af prisforudsætningerne. Dette er en stigning på henholdsvis 7% og 6% i forhold til 2004 og 14% og 13% i forhold til gennemsnittet for 2001-2003.

Indtjeningsevnen falder i 2005

Indtjeningsevnen angiver overskuddet til aflønning af arbejdskraft og kapital. Denne forventes i gennemsnit pr. fartøj at være på 1.084 tusinde kroner, når der tages hensyn til prisændringer. Dette er et fald på 3% i forhold til 2004, men hele 25% i forhold til gennemsnittet for 2001-2003. Faldet forventes primært at ramme fartøjerne over 40 meter grundet forventningerne om et dårligt industrifiskeri, faldende priser på sild og stigende brændstofomkostninger. Omvendt forventes en forbedring for fartøjerne under 40 meter, hvor årsagen skyldes stigende priser på torsk og jomfruhummer. Der er dog svingninger mellem de enkelte fartøjsgrupper.

Øget aflønning af besætningen

Aflønningen af besætningerne sker oftest som en procentandel af fangstværdien, eventuelt fradraget visse omkostninger. Idet den gennemsnitlige fangstværdi pr. fartøj forventes at stige i 2005 for de kommercielle fartøjer, betyder dette også en øget aflønning af besætningen. Denne forventes således ved 2004-prisniveauet at stige med 5% i gennemsnit pr. fartøj til 992 tusinde kroner. Tages der derimod hensyn til prisudviklingen, stiger aflønningen med 3% eller 30 tusinde kroner til et niveau på 977 tusinde kroner. Der er dog endnu et stykke til niveauet for perioden 2001-2003, hvor besætningsaflønningen i gennemsnit var på 1.054 tusinde kroner pr. fartøj.

Indtjeningsevne eller bruttooverskud?

Indtjeningsevnen anses som værende den bedste indikator for den økonomiske udvikling for de små fartøjer under 12 meter, fordi deres lønandel kan være overvurderet grundet deres særlige arbejdskraftsammensætning med en ejer delvis suppleret med en medhjælp.

For fartøjerne over 12 meter er bruttooverskuddet derimod den foretrukne økonomiske indikator. Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften. Dermed haves overskuddet til aflønning af den investerede kapital.

Stort fald i bruttooverskuddet

Grundet faldet i indtjeningsevnen og den øgede aflønning af besætningen, forventes bruttooverskuddet også at blive reduceret i 2005. Sammenlignet med 2004 forventes den i gennemsnit at være på henholdsvis 137 tusinde kroner og 107 tusinde kroner pr. fartøj, hvis der ikke og hvis der tages hensyn til prisændringer. Dette er et fald på 26% og 38%, og dermed fortsætter den negative udvikling i bruttooverskuddet, som startede i 2003.

Rentabiliteten styrtdykker også

Sammenholdes fartøjernes bruttooverskud med deres forsikringsværdi fremkommer et udtryk for rentabiliteten, som således angiver forrentningen af den investerede kapital. Rentabiliteten var i 2003 og 2004 på 4%, og forventes i 2005 at dykke til 2%, når der tages hensyn til prisændringer. Anses en rentabilitet på 6% som værende nødvendig for at skabe grundlag for investeringer i fiskeriet, og dermed en fornyelse af flåden, er der et stort stykke vej, før dette bliver aktuelt. Sammenholdes ydermere med forrentningen i 2001-2003, som var på 10%, er den økonomiske situation for dansk fiskeri kritisk.

Er udviklingen holdbar?

Med udgangspunkt i prognosen for 2005 syntes den negative økonomiske cirkel for dansk fiskeri at fortsætte. Det er nu tredje år i træk, at udviklingen er særdeles ugunstig for store dele af dansk fiskeri. Ikke mindst trawlfartøjerne med et højt indhold af industrifisk i deres fangst er i en meget vanskelig situation, men også fartøjer med stort brændstofforbrug, så som bomtrawlere, er økonomisk presset. I hvor lang tid denne udvikling er holdbar må være et åbent spørgsmål, men umiddelbart syntes et økonomisk kollaps i flere af fartøjsgrupperne at være nært forestående.

Prisudviklingen på fiskeprodukter

Forventninger til prisfald i 2005 på en række fiskearter

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i fiskeriet. Skønnene over prisudviklingen tager udgangspunkt i det forventede udbud på EU-markedet opdelt på grupper af fiskearter. På denne basis vurderes stigningerne i prisen på makrel (+25%), jomfruhummer (+15%), laksefisk (+7%) og torsk (+5%). For en lang række fisk vurderes priserne derimod at falde. Dette gælder for sild (-20%), andre torskefisk (-15%), dyre fladfisk (-10%), muslinger (-10%), almindelige fladfisk (-5%), rejer (-5%) og industrifisk (-5%).

Udbud og dollarkurs påvirker priserne

Flere forhold kan forklare disse mange prisfald på fiskeprodukter, men især stigende udbud og ikke mindst den faldende dollarkurs er afgørende i denne sammenhæng. Udbuddet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter de samme principper, der er blevet anvendt tidligere i udarbejdelsen af Fiskeriets Økonomi. Idet prisen for de fleste fiskearter fastsættes på de internationale markeder, får dollarkursen følgelig en vigtig indflydelse. Skulle dollarkursen begynde at stige markant i løbet af 2005, vil dette afbøde en række af de ellers forventede prisfald, og dermed alt andet lige forbedre økonomien for de danske fiskere.

1. Fiskerigrundlaget

EU's fælles fiskeripolitik

EU's fælles fiskeripolitik blev revideret i 2002 med virkning fra 2003. Reformen af den fælles fiskeripolitik fastlægger de grundlæggende betingelser for fiskeriet i EU og dermed for dansk fiskeri.

I revisionen af den fælles fiskeripolitik indgår en øget anvendelse af indsatsregulering til understøttelse af det hidtidige TAC/kvote-system. Indsatsreguleringen i form af et begrænset antal dage, som det enkelte fartøj må være på havet (havdage), udgør fortsat i 2005 en integreret del af EU's fælles forvaltningssystem. Til forskel for TAC/kvote forvaltningen, der fastlægger rammerne for medlemslandenes fiskeri, er havdagereguleringen en direkte regulering af de enkelte fartøjers fiskeri, men med en indbygget mulighed for omfordeling mellem fartøjerne indenfor samme havdageordning.

Indførslen af indsatsreguleringen har til formål at understøtte genopretningen af de vigtige torskebestande i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat, som biologerne vurderer at være af en kritisk størrelse. Foruden loftet over antallet af havdage, som varierer med det anvendte redskab og maskestørrelse, omfatter de midlertidige reguleringsforanstaltninger i 2005 også restriktive TAC'er (Total Allowable Catch) på flere arter af betydning for det demersale (bund) fiskeri.

Faldende niveau for industrikvoterne

I 2005 er det danske fiskerigrundlag for industrifiskeriet 15 kvoter med en samlet kvotemængde på ca. 1.138 tusinde tons, hvilket er et fald på 27% i forhold til 2004, jf. bilagstabel 1.1, som indeholder de samlede danske kvoter fra 2002-2005.

I 2005 udgør 59 kvoter grundlaget for konsumfiskeriet, hvilket er en stigning i forhold til 2004. Baggrunden herfor er blandt andet en mere detaljeret specificering af kvoten for Andre arter i den norske zone af Nordsøen. Tidligere blev brosme, havtaske, jomfruhummer og lange således reguleret under den samlede kvote, men fra 2005 sker dette individuelt. Dette har medført en

reduktion i kvoten for Andre arter i den norske zone af Nordsøen.

Det samlede fangstgrundlag for konsumfiskeriet forøges

Den samlede kvotemængde for konsumfiskeriet er i 2005 på ca. 300 tusinde tons, jf. bilagstabel 1.1. Dette er en stigning på over 9% i forhold til 2004. Selvom en række vigtige konsumarter fortsat reduceres, er flere andre arter i fremgang, og det samlede fangstgrundlag øges derfor. Da ca. 90% af de danske fangster er underlagt kvoteregulering, betyder denne udvikling et yderligere pres på de kvoter, der ikke udnyttes fuldt ud, idet der ikke kan kompenseres ved skift til arter, der ikke er kvoterede.

Nationale forvaltningsprincipper

På nationalt plan videreføres reguleringsgrundlaget fra 2003, hvor individuelle omsættelige kvoter i sildefiskeriet blev indført. Der er yderligere i 2005 etableret individuelle kvotesystemer i makrelfiskeriet og i dele af industrifiskeriet, hvor ordningen er frivillig. I anden halvdel af 2005 forventes etableret en midlertidig kystfiskerordning med årsmængder pr. fartøj.

1.1. Kvoteudviklingen

De danske fangster af konsumfisk anvendes direkte som spisefisk i fersk eller forarbejdet form. Industrifisk anvendes til produktion af fiskemel og fiskeolie, der anvendes til højkvalitetsfoder i akvakultur og i landbrugets dyreproduktion. Fiskeolien har en række højteknologiske anvendelsesområder indenfor animalske olier.

Den samlede kvote på industrifisk falder med 27%

Efter en stigning på 3% fra 2003 til 2004 i kvoteniveauet for industrifisk er den samlede kvote for 2005 væsentlig mindre. Det ændrede kvoteniveau dækker over flere ændringer i kvoterne mellem industrifiskearterne. Tobiskvoten falder med 224 tusinde tons, samtidig med at kvoten for sperling reduceres fra 220 tusind tons til blot 5 tusind tons, og loddekvoten reduceres fra 41 tusind tons til 0 tons. Kvoterne for blåhvilling, brisling og hestemakrel forøges til gengæld med henholdsvis 19%, 5% og 35% i 2005 i forhold til 2004, jf. tabel 1.1. Samlet set falder kvoten på industrifisk med 27 %.

Tabel 1.1. Kvoter på industrifisk (tons)

	2002	2003	2004	2005
Blåhvilling	48.889	54.054	130.479	154.968
Brisling	291.236	299.203	299.761	314.954
Hestemakrel	36.778	27.279	26.478	35.735
Lodde[1)]	49.285	17.595	40.985	0
Sperling	220.340	220.340	219.840	4.750
Tobis	915.888	900.786	851.922	628.267
I alt	1.562.416	1.519.257	1.569.465	1.138.674

Anm.: I kvoterne for 2005 er inkluderet kvotebytter frem til 3. marts 2005.
Noter: [1)] Loddekvoten er ufordelt til rådighed for EU-medlemslandene.

Konsumkvoterne op med 15%

Det samlede kvoteniveau for konsumfisk er i perioden fra 2002 til 2005 steget fra ca. 262 tusinde tons til ca. 300 tusinde tons svarende til en fremgang på ca. 15%, jf. tabel 1.2.

Kvoteniveauet for torsk reduceret med 26% siden 2002

Et af de relativt største fald er sket i kvoterne for torsk, hvor de samlede kvoter er blevet reduceret med ca. 10.000 tons fra 2002 til 2005 svarende til en nedgang på ca. 26%. At reduktionen i den samlede kvote for torskefisk er på 8.000 tons svarende til ca. 13% fra 2002 til 2005, skyldes en stigning i kvoterne for de øvrige arter af torskefisk på samlet set 2.000 tons i perioden. De samlede kvoter på fladfisk er reduceret med ca. 18%, hvor blandt andet niveauet for tungekvoterne er blevet reduceret med 6%. Kvoterne for rødspætte er samtidig blevet reduceret med ca. 16% fra 2002 til 2005, svarende til et fald på ca. 4.100 tons.

Kvoten på sild op

Kvoten på sild har oplevet den største absolutte stigning mellem 2004 og 2005 på ca. 31.600 tons, hvorved sildekvoten er 48% højere end niveauet i 2002, jf. tabel 1.2. Makrelkvoten reduceres med ca. 30%, mens kvoterne på dybvandsrejer og jomfruhummer er steget med henholdsvis 4% og 14% i forhold til 2002. Kvoten på grønlandsrejer stiger i 2005 med 11% i forhold til 2004 og hele 185% i forhold til 2002, jf. tabel 1.2, hvilket dog skyldes tildelingen af kvoter i områder dækket af NAFO[1]. Stigningen i de samlede konsumkvoter fra 2004 til 2005 kan i

[1] NAFO er betegnelsen for Northwest Atlantic Fisheries Organization, som giver videnskabelig rådgivning for den nordvestlige del af Atlanterhavet mellem USA, Canada og Grønland.

hovedsagen henføres til stigningen i sildekvoterne.

Tabel 1.2. Kvoter på konsumfisk (tons)

	2002	2003	2004	2005
Torskefisk	57.357	49.179	50.692	49.624
- heraf torsk	37.874	31.537	30.780	28.121
Fladfisk	32.291	36.298	28.717	26.459
- heraf rødspætte	25.820	31.082	23.891	21.725
- heraf tunge	1.284	1.060	1.288	1.213
Sild	117.419	120.616	141.887	173.472
Makrel[1)]	33.178	28.605	26.540	23.329
Dybvandsrejer	7.899	7.824	8.093	8.243
Jomfruhummer	4.845	4.352	4.984	5.517
Andre arter[2)]	6.551	8.497	7.718	7.404
Grønlandsrejer	2.024	2.024	5.196	5.774
I alt	261.564	257.395	273.827	299.822

Anm.: I kvoterne for 2005 er inkluderet kvotebytter frem til 3. marts 2005. Desuden er der inkluderet en forventet kvoteoverførsel fra Frankrig på henholdsvis 887 tons dybhavsrejer i grønlandsk farvande og 2.000 tons dybhavsrejer i NAFO-farvande.

Noter: [1)] En del af makrelkvoten i Nordsøen, Norskehavet (EU zone), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen må fiskes i den norske zone af Nordsøen og Norskehavet.
[2)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 5 kg.

Torskekvoterne er centrale for dansk fiskeri

Torskekvoterne er på trods af reduktioner i de senere år stadigvæk af central betydning for det danske fiskeri med en andel målt i værdi på ca. 16% i perioden 2002-2004 og i 2004 alene på ca. 15% af den samlede landingsværdi. Torsk indgår sammen med andre torskefisk og fladfisk i de vigtige flerartsfiskerier i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat.

Kattegat hårdest ramt

Torskekvoten i Skagerrak forbliver stort set uændret, mens den i Nordsøen og Norskehavet, Kattegat samt Øresund, Bælthavet og Østersøen falder med henholdsvis 26%, 27% og 4%, jf. tabel 1.3. Set over perioden 2002-2005 er den største relative reduktion sket i Kattegat, hvor reduktionen har været på 65%.

Kvoterne for andre torskefisk er steget

Når man ser på de samlede fangstmuligheder på andre torskefisk er de samlede kvoter steget fra 2004 til 2005. Dette skyldes især, at kvoten på hvilling, kuller og havtaske er blevet øget med ca. 3.800 tons svarende til 54% fra 2004 til 2005. Kvoterne på mørksej og skolæst er til gengæld faldet, mens de øvrige tor-

skefisk stort set er uændret fra 2004 til 2005. Kvoterne for andre torskefisk er således samlet set er steget med 8%, jf. bilagstabel 1.1.

Tabel 1.3. Torskekvoterne fra 2002 til 2005 (1.000 tons)

	2002	2003	2004	2005	%-ændring 2002-2005
Nordsøen og Norskehavet (EU)	9	5	6	5	-49
Skagerrak	6	3	3	3	-43
Kattegat	2	1	1	1	-65
Øresund, Bælthavet og Østersøen	22	22	21	20	-8
I alt	47	38	32	29	-38

Anm.: I kvoterne for 2005 er inkluderet kvotebytter frem til 3. marts 2005.

1.2. Kvoteudnyttelse

De faktorer, der påvirker kvoteudnyttelsen, kan opdeles i tre hovedgrupper: 1) biologiske, 2) politiske og 3) økonomiske.

Biologiske faktorer

Det biologiske rådgivningsgrundlag er generelt behæftet med usikkerhed. For bestande med kort livscyklus eller stor andel af unge fisk er det især kortsigtede klimatiske forhold, der har betydning for bestandssituationen i et givet år. Hertil kommer, at manglende eller fejlagtig information om fangster resulterer i usikkerhed ved fastlæggelsen af TAC'erne. Dette indebærer, at kvoterne i nogle år ikke er i overensstemmelse med de faktiske fiskerimuligheder.

Politiske faktorer

Da de enkelte medlemslande selv forvalter udnyttelsen af de tildelte kvoter, er den anden faktor af betydning for kvoteudnyttelsen selve fastlæggelsen og anvendelsen af fangstreglerne gennem året. I sagens natur kendes de konkrete fiskerivilkår ikke på det tidspunkt reglerne fastlægges, og selv om der i stor udstrækning søges taget hensyn til en række faktorer herunder sæsonvariationer og industriens efterspørgsel, kan en stram forvaltning i begyndelsen af året i et uheldigt samspil med andre vilkår som for eksempel vejrforhold føre til, at mængderne, der er til rådighed sidst på året, ikke kan opfiskes.

Økonomiske faktorer

Den tredje faktor, som medvirker til en varierende kvoteudnyttelse, er de økonomiske forhold for fiskeriet. Generelt forventes det, at fiskeren vil søge at tjene mest muligt på sit fiskeri, hvor indtjeningen bestemmes af de forventede indtægter herunder priserne på fisk ved forskellige fiskerier samt de hermed forbundne omkostninger og eventuelle reguleringsmæssige restriktioner. Da fiskeriet som hovedregel ikke kan drives målrettet efter en enkelt art, men snarere som et kombinationsfiskeri, vil kravet, om at hver enkelt kvote ikke må overskrides, ligeledes føre til, at kvoterne samlet ikke altid kan udnyttes fuldt ud.

Havdage-reguleringen

I tilknytning til de ovenfor nævnte generelle faktorer forventes videreførelsen af havdagereguleringen at påvirke kvoteudnyttelsen i negativ retning, idet samspillet mellem kvoteniveauet og begrænsningen i havdage kan reducere udnyttelsen af de enkelte kvoter. I kapitel 3 er fangst og indtjening i fiskeriet i 2005 vurderet på grundlag af modelberegninger, hvori kvoteudnyttelsen er fastsat på grundlag af objektivt vurderede kvoteudnyttelsesprocenter, som ikke tager hensyn til havdagereguleringen. Da effekten af havdagereguleringen formodes afspejlet i de anvendte data fra årene 2003 og 2004, vil effekten af reguleringen ikke blive behandlet særskilt.

Beregning af forventet kvote-udnyttelse 2005

Beregningerne af kvoteudnyttelsen for 2005 er fastsat på bestandsniveau og baseret på tre metoder. Dels er den gennemsnitlige kvoteudnyttelse i de seneste tre år beregnet, dels er der foretaget en vurdering af kvotens absolutte størrelse i 2005 i forhold til kvoten og fiskeriets normale omfang i det forudgående år, og endelig anvendes kvoteudnyttelsen i det forudgående år. Som udgangspunkt anvendes den første metode. For de bestande, hvor kvoternes absolutte størrelse har ændret sig markant, baseres skønnet over kvoteudnyttelsen i stedet på den anden metode. Dette er især tilfældet for konsumarterne. Den tredje metode anvendes, hvor de aktuelle forhold betragtes som mest betydende. De anvendte forventninger til kvoteudnyttelse for alle bestande er vist i bilagstabel 1.2.

Tabel 1.4. Kvoteudnyttelse 2002-2004 og forventet udnyttelse i 2005 for udvalgte industriarter (%)

		2002	2003	2004	Forventet i 2005
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	97	100	47	34
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	0	80	49	49
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	75	94	55	45
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	94	99	61	85
Brisling	Nordsøen og Norskehavet (EU)	81	88	94	88
	Skagerrak og Kattegat	76	80	72	76
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	93	99	100	97
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	77	83	84	84
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	5	19	84	49
Lodde	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	47	101	0	
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	31	8	6	0
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	43	6	3	29
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	82	36	40	53
	Nordsøen (norsk)	8	5	6	77
I alt		67	42	43	62

Udnyttelsen af industrifiskekvoterne varierer meget

Den samlede kvoteudnyttelse i industrifiskeriet var i perioden 2002-2004 på mellem 42% og 67%, jf. tabel 1.4. Indenfor industrifiskeriet er der meget stor forskel på udnyttelsesgraden af de enkelte kvoter over tid. Generelt har brislingekvoterne en høj udnyttelsesprocent ligesom hestemakrelkvoten uden for Nordsøen. Udnyttelsen af kvoterne for industrifisk i norsk zone af Nordsøen varierer derimod fra en meget lav udnyttelse til mere end fuld udnyttelse, hvilket blandt andet forklares af de store variationer i tobisfiskeriet. Specielt i 2003 og 2004 slog tobisfiskeriet helt fejl, hvilket også kan ses af den lave udnyttelsesgrad på 36% og 40% i Nordsøen og Norskehavet.

En stigning i industrikvoteudnyttelsen forven-

Den væsentligste årsag til de varierende udnyttelsesgrader i industrifiskeriet er de svingende bestandsforhold fra år til år, specielt for tobisfiskeriet. Forudsigelserne for udnyttelsesgraden i

tes

industrifiskeriet i 2005 baseres derfor i hovedsagen på gennemsnitlige udnyttelsesprocenter for de enkelte bestande i de seneste tre år. Kvoteudnyttelsen for 2005 forventes at stige især på grund af en forventning om et bedre tobisfiskeri i 2005.

Høj kvoteudnyttelse for demersale konsumarter

For konsumfiskeriet er udnyttelsesgraden på de vigtigste arter generelt høj, jf. tabel 1.5. Den samlede udnyttelsesgrad varierer mellem 90% og 93% fra 2002 til 2004. For det demersale fiskeri er torskekvoterne, som nævnt, af central betydning, og udnyttelsesgraden ligger højt i hele perioden. Rødspættekvoterne har generelt en lavere udnyttelsesgrad end torsk, men der forventes i 2005 en næsten fuld udnyttelse af kvoterne i Skagerrak, Nordsøen og Norskehavet (EU), mens kvoten i Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen ikke udnyttes fuldt ud.

…men højest for pelagiske konsumarter

Silde- og makrelkvoterne, der udgør fiskerigrundlaget for det pelagiske fiskeri, udnyttes næsten 100% i alle farvande i perioden. Det skyldes formentlig, at disse fiskerier drives meget specialiseret, og der forekommer således ikke samspilsproblemer mellem kvoterne.

Tabel 1.5. Kvoteudnyttelse 2002-2004 og forventet udnyttelse i 2005 for udvalgte konsumarter (%)

		2002	2003	2004	Forventet i 2005
Dybvands-rejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	76	84	81	81
	NAFO-farvande			79	80
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	29	26	1	19
	Nordsøen (norsk)	65	79	96	96
	Skagerrak og Kattegat	58	79	85	82
Jomfru-hummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	82	99	85	100
	Nordsøen (norsk)				100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	91	84	88	88
Kuller	Nordsøen og Norskehavet (EU)	91	99	91	94
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	98	98	36	77
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	100	93	96
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	58	40	38	45
Makrel	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	228	218	224[1)]	100
	Nordsøen og Norskehavet (Norsk)	0	0	0	100
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	88	96	100
Rødspætte	Kattegat	96	69	84	83
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	92	100	100
	Skagerrak	82	47	78	96
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	80	65	54	66
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	99	84	93	92
	Nordlig og central Nordsø	96	97	102	98
	Skagerrak og Kattegat	96	99	86	93
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	93	93	104	96
Torsk	Kattegat	99	101	101	100
	Nordsøen og Norskehavet	100	100	95	100
	Skagerrak	100	99	97	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	100	100	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	90	92	94	100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	99	101	98	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	90	90	87	50
Konsumfisk i alt		93	90	91	91

Noter [1)] En del af makrelkvoten i Nordsøen, Norskehavet (EU zone), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen må fiskes i norsk zone af Nordsøen og Norskehavet.

For hovedparten af de vigtigste fiskearter er kvotebegrænsningerne således af central betydning for fiskeriets økonomi, det gælder kvoterne for torsk, rødspætter, sild, makrel, tunge, kuller og sej. Samtidig er flere af de øvrige kvoter genstand for en høj udnyttelsesgrad, hvilket blandt andet gælder laksekvoten i Østersøen og jomfruhummer i Nordsøen og Norskehavet samt i de indre danske farvande, jf. bilagstabel 1.2.

Luft i kvoterne kan være svær at udnytte

Selv om der er luft i en række kvoter, kan en højere udnyttelsesgrad være svær at opnå. Det skyldes, at visse arter er sværere at fange end kvoterne tilsiger, og at der er samspilsproblemer mellem kvoterne i kombinationsfiskerier, samt at forvaltningsreglerne for kvoteudnyttelsen gennem året nødvendigvis må fastlægges på grundlag af forventninger til fiskeriets udvikling.

Den faktiske udnyttelse af kvoterne kan være meget afhængig af de såkaldte tekniske bevaringsforanstaltninger som for eksempel redskabsbestemmelser og bifangstregler, hvor de relative bestandsforhold har betydning for fiskerimulighederne. Disse foranstaltninger er ikke direkte inddraget i vurderingerne af udnyttelsen af kvoterne.

Reduktionen i den danske fiskerflåde, jf. kap. 2, forventes kun i begrænset omfang at påvirke kvoteudnyttelsen i konsekvens af kvoternes størrelse i forhold til flådens samlede fysiske kapacitet.

2. Fiskerflåden

Flåden opdelt efter størrelse og redskab

Analysen af fiskeriets økonomi for 2005 tager udgangspunkt i en opdeling af fiskerflåden efter de samme grundprincipper, som var gældende for undersøgelsen for 2004. Strukturen er således fortsat belyst i forhold til fartøjernes størrelse og anvendte redskaber for at afspejle variationen i fiskerigrundlaget for flåden.

EU's retningslinier for flådeopdeling

På EU plan er der vedtaget en forordning om indsamling af biologiske og økonomiske data[2)]. De flådeopdelinger, der opereres med i denne forordning, er indarbejdet i de anvendte grundprincipper for opdelingen i nærværende publikation om fiskeriets økonomi i 2005.

I den nationale regulering af fiskeriet har længden på fartøjerne generelt betydning for fangststørrelsen, da de maksimale periodekvoter fastlægges efter fartøjernes længde. I konsekvens heraf anvendes fartøjernes længde over alt (loa) som hovedgruppering for flåden i det følgende.

Redskabstype samt målart som grundlag for inddelingen

Det andet kriterium, der anvendes til gruppering af flåden, er fartøjstypen angivet ved redskabstypen i henhold til registreringen i det danske fartøjsregister. Redskabstypen indgår som grundlag for vurderingen af hvilke fiskearter, der udgør grundlaget for fiskeriet. For trawlere med en længde mellem 24 og 40 meter anvendes yderligere en opdeling efter målart. Således indgår fartøjer, hvor 80% af fangstværdien eller derover udgøres af industriarter, i gruppen *industri*, mens fartøjer, hvor konsumarter udgør mere end 80% af fangstværdien, indgår i gruppen *konsum*. Fartøjer med en mere blandet fangst af industri- og konsumarter indgår i gruppen *blandet*. For de store fartøjer (længde over alt fra 40 meter og derover) anvendes alene en opdeling på *industri* og *blandet*, da ingen fartøjer kan klassificeres som konsum i denne længdekategori.

[2] Forordning nr. 1639/2001 af 25. juli 2001, EØF-Tidende nr. L 222/53.

Specialfiskerier

Grupperingen af flåden indeholder endvidere fartøjer, der har specialtilladelser til fiskeri på konkrete målarter som grundlag for fiskeriet. Det gælder hesterejefiskeriet, muslingefiskeriet og rejefiskeriet ved Grønland.

Den anvendte gruppering fordelt på længde-, redskabs- og fiskerigrupper fremgår af bilagstabel 2.1.

2.1. Fiskerflådens størrelse

Antal fartøjer er faldet med 29% over 9 år

Den danske fiskerflåde er i perioden 1996 til 2004 reduceret med ca. 29% i antal fartøjer, mens den samlede tonnage målt i BT/BRT[3)] er faldet med ca. 2%, og motorkraften målt i kW er faldet 18%.

Tabel 2.1. Antal fartøjer i den danske fiskerflåde fra 2002 til 2004

	2002	2003	2004
Små fartøjer	2.859	2.535	2.353
Mindre fartøjer 12-15m	302	269	263
Mindre fartøjer 15-18m	191	170	160
Mellemstore fartøjer	184	167	154
Store fartøjer 24-40m	144	138	125
Store fartøjer ≥40m	44	40	43
Specialfiskerier[1)]	98	258	327
I alt	3.822	3.577	3.425

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Noter: [1)] Stigningen i antallet af fartøjer skyldes en af Fiskeridirektoratet foretaget flytning af inaktive fartøjer fra de andre grupper til denne gruppe, jf. tabel 2.2.

Reduktionen er størst i antallet af mindre fartøjer

I de seneste tre år er udviklingen fortsat med en reduktion i det samlede antal fartøjer. Nedgangen i antallet af fartøjer er størst blandt de små og mindre fartøjer, men også gruppen af mellemstore fartøjer er reduceret. Fra 2003 til 2004 sker der en reduktion i antallet af store fartøjer på 10 svarende til ca. 6%, jf. tabel

[3] Har et fartøj tonnagen opgivet i BT, anvendes denne, ellers anvendes BRT. Den løbende opmåling til BT i stedet for BRT vil alt andet lige give anledning til en stigende tonnage, idet BT generelt er en smule højere end BRT. I 2004 var alle fartøjer målt i BT, mens tallene for 2003 var 3.474 i BT og 103 i BRT i 2003.

2.1. Udviklingen har medført en stigende gennemsnitsstørrelse for flåden som helhed fra ca. 26,1 BT/BRT i 2002 til ca. 28,2 BT/BRT i 2004.

2.2. Fiskerflådens aktivitet

For at fiske på de danske kvoter kræves, at fartøjet er registreret i det danske fiskerfartøjsregister. Denne registrering danner således udgangspunkt for det antal fartøjer, der er grundlaget for analysen.

25% inaktive fartøjer

Aktivitetsniveauet i 2004 er vist i tabel 2.2 for fartøjer registeret i fartøjsregistret ultimo 2004. I 2004 var 25% (865) af de registrerede fiskerfartøjer inaktive og omkring 28% (974) var registreret med en fangstværdi under momsgrænsen på 50.000 kr. Derudover var ca. 12% (399) af fartøjerne registreret med en fangstværdi under 224.342 kr. (Fødevareøkonomisk Instituts grænseværdi), men over momsgrænsen på 50.000 kr.

Tabel 2.2. Aktiviteten for fartøjer registreret i det danske fiskerfartøjsregister ultimo 2004 målt i fangstværdi (antal fartøjer)

	Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.			Inaktive registrerede fiskerfartøjer	Registrerede fiskerfartøjer
	≥FØI's minimumsgrænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000		
Små fartøjer	380	383	946	644	2.353
Mindre fartøjer 12-15m	243	12	4	4	263
Mindre fartøjer 15-18m	157			3	160
Mellemstore fartøjer	154				154
Store fartøjer 24-40m	123	1		1	125
Store fartøjer ≥40m	43				43
Specialfiskerier	87	3	24	213	327
I alt	1.187	399	974	865	3.425
% af "registrerede fiskerfartøjer"	34,66	11,65	28,44	25,26	

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Kommercielle erhvervsfiskerfartøjer udgør 35%

Grænsen på 224.342 kr. anvendes af Fødevareøkonomisk Institut som grænse for gruppen af fiskerivirksomheder, der indgår i det regnskabsstatistiske grundlag til belysning af indtjeningen i det danske fiskeri i 2004[4]. Grænsen kan fortolkes som grænsen for, hvornår fartøjet (virksomheden) er at betragte som et kommercielt erhvervsfiskerfartøj. Med denne definition var antallet af kommercielle erhvervsfartøjer, der deltog i 2004 på 1.187 eller ca. 35% af de registrerede fiskerfartøjer, og deres samlede årlige fangstværdi udgjorde mere end 98% af den totale danske fangstværdi.

Flådens kapacitet målt i BT og kW

For at vurdere de enkelte fartøjsgruppers kapacitet er en status for fiskerflådens kapacitet målt i tonnage (BT/BRT), motorkraft (kW), længde over alt og forsikringsværdi vist i tabel 2.3.

Tabel 2.3. Kapacitetsindikatorer for den danske fiskerflåde i 2004

	Tonnage (BT/BRT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings-værdi (1.000 kr.)
Små fartøjer	7.007	73.503	15.933	435.644
Mindre fartøjer 12-15m	5.309	38.390	3.507	381.985
Mindre fartøjer 15-18m	6.623	30.767	2.611	399.848
Mellemstore fartøjer	13.448	47.073	3.102	772.747
Store fartøjer 24-40m	31.135	75.860	4.055	1.534.218
Store fartøjer ≥40m	27.956	54.944	2.054	1.483.929
Specialfiskerier	5.044	19.687	2.662	333.877
I alt	96.523	340.224	33.924	5.342.247

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Store fartøjer udgør 61% af tonnagen

De store fartøjer over 24 meter udgør ca. 61% af den samlede tonnage og ca. 56% af forsikringsværdien, jf. tabel 2.3. Opgøres kapaciteten i forhold til motorkraft er der en mere ligelig fordeling mellem de enkelte størrelsesgrupper. De mindre fartøjer under 18 meter står således for ca. 42% af kapaciteten opgjort ved motorkraft. Hvis man bruger længde over alt som indikator

[4] FØI's minimumsgrænse for medtagelse i Fiskeriregnskabsstatistikken indeksreguleres årligt. I 1995 var grænsen 150.000 kr., hvilket siden er steget til 224.342 kr. i 2004.

udgør de små fartøjer under 12 meter ca. 47% af den samlede kapacitet. I tabel 2.4 er vist fordelingen af hver kapacitetsindikator på de økonomiske størrelsesklasser.

Tabel 2.4. Økonomiske størrelsesklassers andel af de fire kapacitetsindikatorer i 2004 (%)

	Tonnage (BT/BRT)	Motorkraft (kW)	Længde (m)	Forsikrings-værdi (1.000 kr.)
Fangstværdi ≥ FØI's minimums-grænse	94	84	59	96
Fangstværdi < FØI's minimums-grænse ≥ 50.000 kr.	2	5	9	2
Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	2	6	18	1
Aktive fiskerfartøjer	98	96	85	99

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Næsten hele den registrerede kapacitet er aktiv

Den kommercielt aktive flådes andel af kapaciteten er dominerende, når den måles i forhold til tonnagen og forsikringsværdien, med henholdsvis 94% og 96% af den samlede kapacitet. Der kan på den baggrund argumenteres for, at den danske fiskerflåde kommercielt opererer på et niveau svarende til 95% af det tilladte kapacitetsniveau.

Ca. 98% af den samlede tonnage er aktiv. Den inaktive tonnage findes overvejende i fartøjsgruppen under 12 meter eksklusive trawlere og snurrevodsfartøjer (kystnært fiskeri). Den inaktive del af flådens motorkraft på ca. 4% er også placeret i denne fartøjsgruppe, hvor den inaktive motorkraft udgør ca. 18% af gruppens samlede motorkraft, jf. tabel 2.5. Det skal bemærkes, at EU's Flerårige Udviklings Program efter revision af den fælles fiskeripolitik i 2002 ikke længere anvendes som kapacitetsinstrument.

Tabel 2.5. Kapacitetsindikatorer i forhold til det Flerårige Udviklings Program ultimo 2004

	Tonnage for registrerede fiskerfartøjer (BT/BRT)	Tonnage for ***aktive*** registrerede fiskerfartøjer (BT/BRT)	Motorkraft for registrerede fiskerfartøjer (kW)	Motorkraft for ***aktive*** registrerede fiskerfartøjer (kW)
Kystnært fiskeri (4B1)	6.033	4.946	64.201	52.231
Garnfartøjer (4B2)	4.423	4.380	18.786	18.427
Trawler-/snurrevodsfartøjer (4B3)	77.126	76.500	238.657	236.243
Notfartøjer (4B4)	8.942	8.942	18.580	18.580
I alt	96.523	94.768	340.224	325.481

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

2.3. Fiskerflådens ejerforhold og beskæftigelse

Erhvervs- og bierhvervsfiskere

Adgangen til at eje fartøjer i den danske fiskerflåde er reguleret med henblik på at sikre, at retten til de danske fiskerimuligheder forbeholdes de erhvervsaktive i fiskeriet. Derfor registreres ejerskabet til fiskerfartøjer på grupper, der omfatter erhvervsfiskere og bierhvervsfiskere samt selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Reglerne for registrering er fastsat i henhold til Lov om Fiskeri (Lov nr. 281) af 12. maj 1999.

62% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere

Det registrerede ejerforhold til fartøjerne i fiskerflåden ultimo 2004 viser, at 62% af fartøjerne er ejet af erhvervsfiskere, 25% ejes af bierhvervsfiskere, 12% er registreret som selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri og de sidste ca. 2% har oplyst andet som erhvervsstatus, jf. tabel 2.6.

Tabel 2.6. Erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2004

	Aktive fiskefartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FØI's minimumsgrænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	900	284	399	532	2.115
Bierhvervsfisker	3	81	508	259	851
Selskaber	280	31	48	47	406
Anden erhvervsstatus	4	3	19	27	53
I alt	1.187	399	974	865	3.425

Den kommercielle flåde har 76% erhvervsfiskereje og 24% selskabseje

Den kommercielt aktive del af flåden ejer erhvervsfiskere ca. 76% af fartøjerne, men ca. 24% ejes af selskaber godkendt til at drive erhvervsfiskeri. Fartøjer registreret med bierhvervsfiskerejerskab og andet udgør ca. 0,6% (7 fartøjer). Omvendt ejes ca. 30% af de inaktive fartøjer af bierhvervsfiskere, ligesom ejerskabsandelen for bierhvervsfiskere til fartøjer med lavere økonomiske aktivitet er på ca. 43%, hvor erhvervsfiskere udgør ca. 50%, jf. tabel 2.6.

Væsentlig nedgang i beskæftigelsen

Som udgangspunkt for vurdering af beskæftigelsen i fiskerflåden anvendes oplysninger om den normale besætningsstørrelse på fartøjer angivet ved registrering af fartøjet i fartøjsregistret. Beskæftigelse i fiskerflåden var således på 5.194 mand i 2004 svarende til et fald på 5% i forhold til året før, jf. tabel 2.7.

Antallet af besætningsmedlemmer i den kommercielle flåde er 2.835

For den kommercielle del af flåden er besætningen på 2.835 mand, hvoraf de 1.788 er beskæftiget på fartøjer, der ejes af registrerede erhvervsfiskere, mens 1.032 er beskæftiget på fartøjer ejet af selskaber med ret til at drive erhvervsfiskeri. Kun 15 personer er beskæftiget på fartøjer registreret som bierhvervsfisker eller med anden erhvervsstatus, jf. tabel 2.7.

Tabel 2.7. Beskæftigelse fordelt efter erhvervsstatus for fiskere med et registreret fiskerfartøj ultimo 2004

	Aktive fiskefartøjer med fangstværdi i kr.				
	≥FØI's minimumsgrænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	I alt registrerede fiskerfartøjer
Erhvervsfisker	1.788	306	418	563	3.075
Bierhvervsfisker	5	85	515	262	867
Selskaber	1.032	38	58	63	1.191
Anden erhvervsstatus	10	3	19	29	61
I alt	2.835	432	1.010	917	5.194

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Flådens strukturelle udvikling er karakteriseret ved en fortsat reduktion i antallet af kommercielle fartøjer og en deraf følgende nedgang i beskæftigelse, jf. figur 2.1.

Figur 2.1. Udviklingen i antallet af fartøjer og beskæftigelsen fra 1996 til 2004 for registrerede danske kommercielt aktive fartøjer ultimo 2004

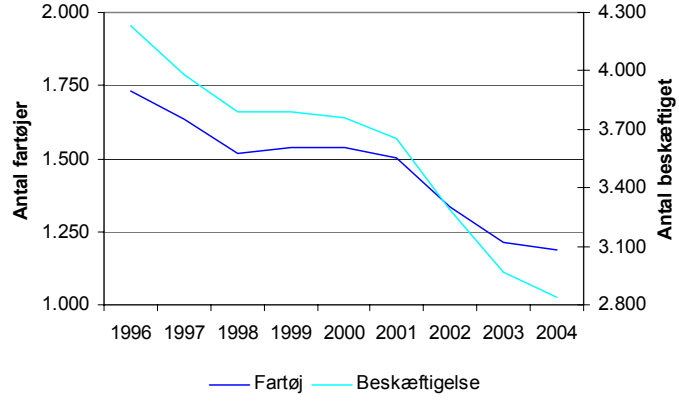

Fald på ca. 30% i antal fartøjer og

I figur 2.1. er udviklingen i antallet af fartøjer og beskæftigelsen vist for perioden 1996 til 2004. Som det fremgår af figuren er

beskæftigede siden 1996

antallet af kommercielt aktive fartøjer faldet med ca. 543, mens beskæftigelsen i samme periode er faldet med ca. 1.394 personer. Det samlede fald i antallet af fartøjer svarer til 31%, tilsvarende svarer faldet i beskæftigelsen til 33%. Den gennemsnitlige beskæftigelse på de fartøjer, der er udgået af fiskeriet, har således været 2,6 person pr. fartøj.

Den gennemsnitlige besætning og den gennemsnitlige forsikringsværdi pr. kommercielt fartøj er angivet i tabel 2.8. Ved brug af disse to mål kan kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem beregnes. For de kommercielle fartøjer er disse tre mål angivet i tabel 2.8 for 2004, mens bilagstabel 2.3 omfatter alle fartøjsgrupper.

Tabel 2.8. Gennemsnitlig besætning, forsikringsværdi og kapitalintensitet for kommercielle fartøjer i 2004

	Besætning	Forsikringsværdi (1.000 kr.)	Kapitalintensitet (1.000kr./person)
Små fartøjer	1,2	673	544
Mindre fartøjer 12-15m	1,8	1.507	840
Mindre fartøjer 15-18m	2,6	2.525	967
Mellemstore fartøjer	3,3	5.018	1.539
Store fartøjer 24-40m	4,4	12.270	2.795
Store fartøjer ≥40m	6,5	34.510	5.319
Specialfiskerier	2,3	3.681	1.617
I alt	2,4	4.300	1.800

Alle tre mål ses at være voksende med fartøjernes længde. Således er den gennemsnitlige besætning pr. fartøj på 1,2 person for små fartøjer, mens den er næsten seks gange så høj for store fartøjer over 40 meter. En endnu større forskel mellem de små og store fartøjer observeres ved sammenligning af forsikringsværdien pr. fartøj. Kapitalintensiteten pr. besætningsmedlem er således betydelig højere for de store end de små fartøjer. I de store fartøjer over 40 meter er der investeret over 5 mio. kr. pr. besætningsmedlem, mens der tilsvarende for de små fartøjer er investeret 544.000 kr.

2.4. Fiskerflådens kvoteudnyttelse

Store fartøjer fanger industrifisk

Det kvotemæssige grundlag for de forskellige grupper i fiskerflåden har i varierende grad betydning for fartøjernes økonomi. Industrikvoterne har hovedsagelig betydning for de store fartøjer over 24 meter. Den eneste art, hvor de øvrige fartøjsgrupper har en fangst af betydning, er brisling, hvor 20 procentpoints af den gennemsnitlige kvoteudnyttelse udgør fangstgrundlaget, jf. tabel 2.9.

Tabel 2.9. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2002-2004 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede industriarter (%)

	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Gen. kvote-udnyt.
Blåhvilling	0	0	0	11	57	68
Brisling	3	8	9	45	21	85
Hestemakrel	0	0	0	12	38	50
Sperling	0	0	1	6	9	15
Tobis	0	1	3	24	17	44
I alt	1	2	3	25	19	50

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser. Små fartøjer deltagende i specialfiskerier er udeladt, idet de ingen fangst har af industrifisk.

Alle fartøjsgrupper er afhængige af konsumfisk

Udnyttelsen af konsumkvoterne målt efter vægt er væsentligt mere varieret på fartøjsgrupper end industrikvoterne, jf. tabel 2.10. I den samlede udnyttelse for perioden 2002 til 2004 på 87% af konsumkvoterne har de store fartøjer over 40 meter en udnyttelse på 39 procentpoint. Den høje andel skyldes de store fartøjers fiskeri efter sild og makrel.

Udnyttelsen af kvoterne på torske- og fladfisk er koncentreret om fartøjerne under 40 meter, mens fiskeriet af jomfruhummer har hovedvægten på fartøjer mellem 12 og 40 meter. Dybvandsrejer og andre arter fanges specielt af fartøjer på mellem 24 og 40 meter.

Tabel 2.10. Gennemsnitlig kvoteudnyttelse for 2002-2004 fordelt på fartøjsgrupper, kvoterede konsumarter (%)

	Små fartøjer	Mindre fartøjer 12-15m	Mindre fartøjer 15-18m	Mellem store fartøjer	Store fartøjer 24-40m	Store fartøjer ≥40m	Specialfiskerier	Gen. kvoteudnyt.
Torskefisk	15	15	14	21	18	0	0	84
- heraf torsk	22	21	18	22	7	0	0	91
Fladfisk	7	12	15	23	20	0	0	75
- heraf rødspætte	7	13	15	22	20	0	0	77
- heraf tunge	16	18	26	19	6	0	0	84
Sild	1	3	5	3	19	60	0	92
Makrel	2	0	0	0	8	85	0	95
Dybvandsrejer	0	0	2	5	42	0	0	49
Jomfruhummer	1	19	24	31	10	0	0	85
Andre arter	2	1	2	20	53	1	0	80
Grønlandsrejer	0	0	0	0	0	0	80	80
I alt	5	6	8	10	19	39	1	87

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Anm.: Kvoteudnyttelsen er beregnet på basis af fangster foretaget af fartøjer med fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser.

Lorenz-kurver

Den varierende udnyttelse af de forskellige kvoter og den deraf følgende betydning for de forskellige fartøjers fangstmængde og fangstværdi kan vises ved sammenhængen mellem procentandelen af henholdsvis fangstværdien og fangstmængden i forhold til procentandelen af antallet af fartøjer i fiskerflåden (Lorenz-kurver), som vist i figur 2.2.

20% af fartøjerne fanger 90% af mængderne

Det fremgår af figur 2.2, at ca. 20% svarende til ca. 237 af fartøjerne med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænse, fanger over 90% af fangstmængden, og at ca. 70% af fartøjerne fanger mindre end 5% af den samlede fangstmængde. I 2003 var antallet af fartøjer der fangede 90% af mængden på 255.

Figur 2.2. Lorenz-kurve for registrerede danske kommercielle fartøjer ultimo 2004

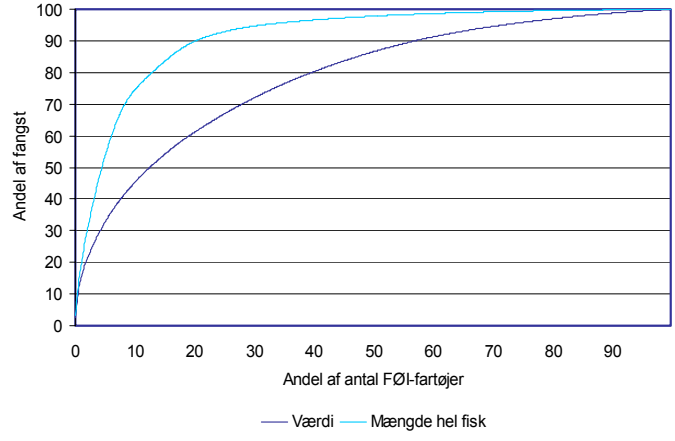

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

…og 33% dækker 75% af værdien

Betragtes derimod den samlede fangstværdi har 33% af fartøjerne (ca. 392 fartøjer) 75% af fangstværdien, mens ca. 30% af fartøjerne har under 5% af den samlede fangstværdi i 2004. Sammenholdt med situationen i 2003 er antallet af fartøjer, der dækker 75% af fangstværdien, faldet med ca. 32 fartøjer fra et niveau på ca. 424 fartøjer.

Den skæve fordeling mellem fartøjernes relative andele af fangstmængden og fangstværdien afspejler de strukturelle forskelle indenfor den kommercielle fiskerflådes fiskeri. Få store fartøjer fanger relativt meget af de billige industriarter samt sild og makrel, mens der er en mere jævn fordeling indenfor det øvrige konsumfiskeri.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at der i grundlaget for beregningen af Fiskeriets Økonomi 2005 i kapitel 3, indgår som forudsætning, at de kommercielle fartøjer, der er registreret i fartøjsregistret ultimo 2004, fortsætter deres fiskeri i 2005, samt at der ikke tilgår nye fartøjer til den kommercielle fiskerflåde.

3. Fangst og indtjening

Fiskerivirksomheder i prognosen for 2005

Beregningen af prognosen for fiskeriets økonomi 2005 gennemføres for fartøjer eller fiskerivirksomheder, der indgår i grundlaget for Fødevareøkonomisk Instituts fiskeriregnskabsstatistik. Anvendt på fartøjsniveau betyder det, at fartøjer med en samlet fangstværdi over ca. 224.000 kr.[5)] i 2004 indgår i grundlaget for prognoseberegningerne. I forhold til det samlede registrerede fiskeri dækker de kommercielt aktive fartøjer generelt over 99% af fangstmængden og 98% af fangstværdien, jf. tabel 3.1.

Tabel 3.1. De økonomiske størrelsesklassers andel af fangster (%)

		1999	2000	2001	2002	2003	2004
Mængde	Fangstværdi ≥ FØI's minimumsgrænse	99,70	99,73	99,73	99,74	99,59	99,66
	Fangstværdi < FØI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	0,29	0,25	0,25	0,20	0,31	0,25
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,02	0,03	0,02	0,06	0,09	0,08
Værdi	Fangstværdi ≥ FØI's minimumsgrænse	98,31	98,30	98,26	98,36	97,61	97,80
	Fangstværdi < FØI's minimumsgrænse ≥ 50.000 kr.	1,57	1,58	1,61	1,24	1,82	1,65
	Fangstværdi ≤ 50.000 kr.	0,12	0,13	0,13	0,40	0,58	0,56

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Modellen arbejder med 28 fartøjsgrupper…

Beregningerne for 2005 er i lighed med beregningerne for 2004 gennemført ved anvendelse af en model, der opererer med tre dimensioner omfattende fartøjsgrupper, fiskearter og farvande. Modellens beregninger hviler på, at alle kvoter opfiskes under hensyn til den fastlagte antagelse om kvoteudnyttelse. Den centrale dimension i modellen er fartøjsgruppe, hvor modellen opererer med 28 fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. I det følgende præsenteres resultaterne for de 7 hovedgrupper, mens de resterende resultater præsenteres i bilagstabeller.

[5] Se fodnote 4 i kapitel 2.

…120 fiskearter

Modellen er meget detaljeret med hensyn til fiskearter. Der er 32 kvoterede arter, mens der i alt skelnes mellem 120 "arter" i modellen. Heraf er der 116 rene arter (kvoterede som ukvoterede), mens 4 er kombinationer bestående af 2 eller flere arter[6)]. Denne opdeling skyldes, at visse kvoter ikke fastsættes for enkeltarter alene, men for artskombinationer. Det gælder for eksempel ising og skrubbe, der optræder som 3 arter i modellen, da der fastsættes kombinerede kvoter for disse arter for visse farvande.

…og 32 farvande

Da der i kvoteforvaltningen opereres med 66 såkaldte forvaltningsområder, som består af kombinationer af art(er) og farvande, arbejder modellen med flere farvande end den sædvanlige opdeling på Nordsøen, Skagerrak, Kattegat, Sundet, Bælthavet, østlige og vestlige Østersø samt andre farvande. Modellen har i alt 32 forskellige farvande, som dækker de nødvendige enkeltfarvande samt i alt 36 forskellige kombinationer, som modsvarer den måde kvoterne fastsættes på. Hertil kommer farvande, hvori der er registreret fangster af ikke-kvoterede arter. Af de 66 forvaltningsområder dækker 15 industrifiskearter, mens 51 dækker konsumfiskearter. Forskellen mellem antal farvande og antal forvaltningsområder skyldes, at der for en række arter fastsættes kvoter for flere farvande under ét for den samme art.

3.1. Fiskeriets fangstmængde

Beregning af fangstmængde

Prognosen over fangsternes størrelse i 2005 er baseret på de fastsatte kvoter for det danske fiskeri og skønnet over kvoteudnyttelsesprocenter, jf. afsnit 1.2. Herudover indgår fordelingen af fiskeriet på de anvendte fartøjsgrupper, jf. bilagstabel 2.1. De enkelte gruppers andel af hver kvote antages ikke at ændre sig fra år til år, selv om kvoterne ændres. Det gør derimod fangstsammensætningen for hver enkelt fartøjsgruppe.

[6] Eksempelvis tildeles Danmark i norsk zone af Nordsøen en kvote kaldet "andre arter", hvor der registreres fangst af en række forskellige arter, herunder skærising, rødtunge og kulmule.

Den samlede fangstmængde forøges med 4% i 2005

Den forventede fangstmængden for alle fartøjer i 2005 er på 1.137 tusinde tons. Dette svarer til en stigning på 47 tusinde tons i forhold til 2004, hvilket er en forøgelse på ca. 4%. Det gennemsnitlige fangstniveau i perioden 2002-2004 var på 1.189 tusinde tons, jf. tabel 3.2 og bilagstabel 3.1.

Tabel 3.2. Total fangstmængde for alle aktive fartøjer (tons)

	2002-2004	2004	Forventet i 2005
Små fartøjer	19.409	20.772	19.471
Mindre fartøjer 12-15m	30.424	33.028	31.616
Mindre fartøjer 15-18m	53.089	56.868	53.259
Mellemstore fartøjer	87.949	80.338	82.634
Store fartøjer 24-40m	444.165	343.761	415.853
Store fartøjer ≥40m	417.838	414.094	422.093
Specialfiskerier	108.630	108.487	112.347
Ophørte fartøjer	27.838	32.498	.
I alt	1.189.342	1.089.846	1.137.274

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

Fangstmængden for kommercielle fartøjer stiger med ca. 8%

Fangstmængden for den kommercielle del af flåden forventes i 2005 at være på 1.134 tusinde tons. Dette svarer til en stigning på 80 tusinde tons i forhold til 2004, hvilket er en forøgelse på ca. 8%, jf. tabel 3.3 og bilagstabel 3.2.

Tabel 3.3. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2002-2004	2004	Forventet i 2005
Små fartøjer	15.782	17.351	16.009
Mindre fartøjer 12-15m	30.275	32.840	31.475
Mindre fartøjer 15-18m	53.057	56.868	53.228
Mellemstore fartøjer	87.948	80.338	82.633
Store fartøjer 24-40m	444.164	343.759	415.853
Store fartøjer ≥40m	417.838	414.094	422.093
Specialfiskerier	108.579	108.461	112.296
I alt	1.157.643	1.053.711	1.133.587

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

Varierende ændringer i 2005 fangsten

Den forventede stigning i fangstmængden har varierende betydning for de forskellige fartøjsgrupper. I forhold til fiskeriet i 2004 sker der en lille nedgang i fangsten for grupperne små og mindre fartøjer 12-18 meter, mens de øvrige fartøjsgrupper oplever en forøgelse. Sammenligner man perioden 2002-2004 med den forventede fangstmængde i 2005 er der fremgang for alle fartøjsgrupper med undtagelse af de mellemstore fartøjer og fartøjer mellem 24 og 40 meter. Den største relative fremgang sker for de mindre fartøjer mellem 15-18 meter, hvor fangstmængden forventes at blive øget med 4%. Kvoteudnyttelsen for industrifisk er lavere end for konsumfisk, men her kan forhold af biologisk karakter imidlertid vanskeliggøre udnyttelsen af fangstmulighederne på kvoterne. De seneste års fejlslagne tobisfiskeri og faldende kvoter påvirker derfor de store fartøjers fangstmuligheder, da afhængigheden af industrifiskeriet her er stor.

Den gennemsnitlige fangstmængde stiger i 2005

I tabel 3.4 er vist de skønnede gennemsnitlige fangstmængder for år 2005 opdelt på fartøjsgrupper for de kommercielle fartøjer. Den samlede gennemsnitlige fangstmængde pr. fartøj i 2005 forventes at stige i forhold til 2004 med ca. 8%. I grupperne små fartøjer og mindre fartøjer 12-18 meter, sker der dog et fald, mens der for de andre grupper skønnes en stigning i den gennemsnitlige fangstmængde. Den relativt største forøgelse sker i gruppen af store fartøjer mellem 24 og 40 meter med en stigning på ca. 21% i forhold til 2004, hvilket skyldes forventet stigning i fangsten af industrifisk.

Tabel 3.4. Gennemsnitlig fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons)

	2002-2004	2004	Forventet i 2005
Små fartøjer	41	46	42
Mindre fartøjer 12-15m	118	135	130
Mindre fartøjer 15-18m	311	362	339
Mellemstore fartøjer	526	522	537
Store fartøjer 24-40m	3.298	2.795	3.381
Store fartøjer ≥40m	9.870	9.630	9.816
Specialfiskerier	1.239	1.247	1.291
I alt	930	888	955

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

De ti vigtigste fiskearter

De ti værdimæssigt mest betydende fiskearter, jf. tabel 3.5, omfatter de demersale konsumarter som torsk, rødspætte, jomfruhummer samt tunge. Sild og makrel udgør grundlaget for det pelagiske fiskeri, mens brisling og tobis indgår som grundlag for industrifiskeriet. Blåmuslingefiskeriet og grønlandske dybvandsrejer er specielle fiskerier, hvortil der kræves licens for deltagelse.

Tabel 3.5. Fangstmængder for alle aktive fartøjer for de i 2004 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (tons)

	2002-2004	2004	Forventet i 2005
Torsk	33.289	30.474	28.121
Rødspætte	22.027	20.705	20.295
Jomfruhummer	5.179	5.204	5.093
Sild	121.429	136.897	164.714
Makrel	28.962	26.218	20.566
Tobis	415.055	299.606	333.587
Brisling	257.862	274.054	274.974
Blåmusling	100.965	99.500	100.965
Tunge	1.145	1.224	1.213
Grønlandsrejer	2.914	4.134	4.628

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Stigning i mængden af sild opvejer faldet for makrel

Den mængdemæssige fremgang er størst i industrifiskeriet med en forøgelse på 6% svarende til 35.000 tons. Fremgangen i industrifiskeriet skyldes en forventning om et bedre tobisfiskeri, da fangsten af brisling forventes konstant. For det demersale fiskeri sker der en tilbagegang på 5%, hvor alle arter torsk, rødspætte, tunge og jomfruhummer oplever en tilbagegang på mellem 1% og 8%. Det pelagiske fiskeri oplever den største relative stigning samlet set med 14%, da mængden af sild øges med 20%, mens mængden af makrel falder med 22% i forhold til 2004, jf. tabel 3.5.

3.2. Fiskeriets fangstværdi

Prisudviklingen er central i prognosen for fangstværdien

Den forventede prisudvikling på fiskeprodukter i 2005 er af central betydning for prognosen og dermed vurderingen af indtjeningen i fiskeriet i 2005. I kapitel 4 er foretaget en vurdering af pris- og udbudsforhold i EU som følge af forventningerne til forsyningsgrundlaget for fiskeprodukter. Med udgangspunkt heri er fastlagt et skøn over gennemsnitpriserne i 2005 for de enkelte fiskearter, hvor oprindelsesfarvand (fiskefarvand) indgår i prisvariationen for arterne.

Prisforudsætninger

Skønnet over fangstværdien i 2005 er beregnet under to forskellige forudsætninger for prisudviklingen. Som den første forudsætning (scenario 1) anvendes gennemsnitspriserne for fiskeprodukter i 2004, hvorved alene konsekvenserne af mængdeændringerne i 2005 vurderes. Som den anden forudsætning (scenario 2) anvendes forventningerne til prisudviklingen i 2005 med udgangspunkt i vurderingen af markedsudviklingen, jf. kapitel 4. For de ti mest betydende fiskearter er prisforudsætningerne for beregningerne i de to scenarier vist i tabel 3.6, jf. bilagstabel 3.3.

Tabel 3.6. Gennemsnitspris for alle aktive fartøjer for de i 2004 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (kr. pr kg.)

	2002-2004	2004	----- Forventet i 2005 ---- Scenario 1	Scenario 2
Torsk	14,53	13,45	13,48	14,16
Rødspætte	13,31	12,87	12,88	12,24
Jomfruhummer	59,75	48,26	48,34	55,59
Sild	2,03	1,67	1,67	1,33
Makrel	6,84	8,18	7,77	9,71
Tobis	0,81	0,70	0,70	0,66
Brisling	0,88	0,76	0,76	0,72
Blåmusling	1,13	1,01	1,01	0,91
Tunge	68,75	69,05	70,00	63,00
Grønlandsrejer	18,23	16,60	16,60	15,77

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Fangstværdi-prognose for de ti vigtigste fiskearter

På grundlag af kvoterne for 2005, de forventede kvoteudnyttelser for 2005 og med udgangspunkt i prisforudsætningerne er der beregnet en prognose for fangstværdierne for alle arter[7)]. Værdierne for de i 2004 ti mest betydende fiskearter er vist i tabel 3.7.

Tabel 3.7. Fangstværdi for alle aktive fartøjer for de i 2004 ti værdimæssigt mest betydende kvoterede arter (1.000 kr.)

	2002-2004	2004	----- Forventet i 2005 ----- Scenario 1	Scenario 2
Torsk	483.724	410.002	379.192	398.152
Rødspætte	293.126	266.391	261.495	248.420
Jomfruhummer	309.443	251.180	246.189	283.117
Sild	246.480	228.979	274.834	219.867
Makrel	198.060	214.490	159.800	199.751
Tobis	336.647	210.101	233.078	221.424
Brisling	228.079	208.186	207.608	197.227
Blåmusling	114.248	100.733	101.855	91.669
Tunge	78.723	84.516	84.911	76.420
Grønlandsrejer	53.123	68.621	76.832	72.990

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

[7] Der er i prognosen for fangstværdierne for 2005 ikke inkluderet eventuelle efterbetalinger primært i forbindelse med industrifiskeriet. Efterbetalingerne i 2004 var omkring 3 mio. kr.

Den forventede pris er central

Forventningerne om prisstigninger er størst for torsk, makrel og jomfruhummer. For de øvrige arter forventes et prisfald (scenario 2). En del af dette prisfald bliver dog opvejet af de øgede fangstmængder på tobis og grønlandsrejer, som har en øget fangstværdi på trods af et fald i priserne. For arterne rødspætte og brisling forventes et fald i både pris og mængde, hvorved et fald i omsætningen er givet. For sild og blåmusling gælder det, at mængderne forventes at stige, men da priserne samtidig falder relativt mere, giver det et samlet fald i fangstværdien. De beregnede skøn over den totale fangstværdi opdelt på fartøjsstørrelser og fartøjstyper fremgår af tabel 3.8 og bilagstabel 3.4.

Total fangstværdi på 2.707 mio. kr. i 2004-priser

… og på 2.650 mio. kr. i 2005-priser

For det samlede fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2004 på 2.707 mio. kr. svarende til en stigning i forhold til 2004 på 11 mio. kr. eller 0,4%. Med prisniveau-2005 (scenario 2) er den skønnede fangstværdi på 2.650 mio. kr. svarende til en nedgang på 46 mio. kr. eller ca. 2%. Hovedtendensen for 2005 er derfor i scenario 2 et fald i forhold til basisperioden 2002-2004 på ca. 429 mio. kr.

Tabel 3.8. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

			---- Forventet i 2005 ----	
	2002-2004	2004	Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	264.934	253.587	257.883	266.437
Mindre fartøjer 12-15m	269.232	244.056	242.817	245.731
Mindre fartøjer 15-18m	309.592	268.425	279.356	278.989
Mellemstore fartøjer	483.351	412.782	422.970	420.251
Store fartøjer 24-40m	804.784	614.425	687.451	652.258
Store fartøjer ≥40m	619.707	591.993	560.316	547.696
Specialfiskerier	245.755	242.369	256.345	239.133
Ophørte fartøjer	82.103	68.411	.	.
I alt	3.079.459	2.696.047	2.707.139	2.650.495

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Svag stigning i fangstværdien i forhold til 2004

I det kommercielle fiskeri er skønnet over den totale fangstværdi med prisniveau-2004 på 2.645 mio. kr. svarende til en forøgelse i forhold til 2004 på 77 mio. kr. eller 3%. Med prisniveau-2005 (scenario 2) er den skønnede fangstværdi på 2.587

mio. kr. svarende til en fremgang på 18 mio. kr. eller ca. 1%. Hovedtendensen for 2005 er således en fremgang i forhold til 2004, samt et fald i forhold til basisperioden 2002-2004 på ca. 348 mio. kr. (scenario 2).

Tabel 3.9. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

			---- Forventet i 2005 ----	
	2002-2004	2004	Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	204.965	196.697	198.399	204.904
Mindre fartøjer 12-15m	267.235	242.037	240.985	243.886
Mindre fartøjer 15-18m	309.484	268.425	279.269	278.908
Mellemstore fartøjer	483.317	412.782	422.936	420.219
Store fartøjer 24-40m	804.766	614.369	687.432	652.239
Store fartøjer ≥40m	619.707	591.993	560.316	547.696
Specialfiskerier	245.350	241.916	255.924	238.695
I alt	2.934.824	2.568.217	2.645.262	2.586.546

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Fald i fangstværdi for store fartøjer over 40 meter

Den positive udvikling i den gennemsnitlige fangstværdi fremgår af tabel 3.10 og bilagstabel 3.6, hvor den samlede gennemsnitlige fremgang er beregnet til 3% i scenario 1 og 1% i scenario 2. I scenario 1 er det kun mindre fartøjer mellem 12-15 meter samt store fartøjer over 40 meter, der oplever et fald i den gennemsnitlige fangstværdi. For scenario 2 (prisniveau-2005) tegner der sig nogenlunde det samme billede, hvor de store fartøjer over 40 meter oplever et fald i fangstværdien på 7%, sammen med specialfiskerierne, som har et fald på 1%. Den gruppe af fartøjer, der oplever den største absolutte og relative fremgang både i scenario 1 og 2, er fartøjer mellem 24 til 40 meter med henholdsvis 12% og 6%.

Tabel 3.10. Ændring i gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer

	Fangstværdi pr. fartøj i 2004 (1.000 kr.)	------- Forventet ændring i 2005 ------ --- Scenario 1 --- (1.000 kr.)	(%)	--- Scenario 2 --- (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	518	4	1	22	4
Mindre fartøjer 12-15m	996	-4	0	8	1
Mindre fartøjer 15-18m	1.710	69	4	67	4
Mellemstore fartøjer	2.680	66	2	48	2
Store fartøjer 24-40m	4.995	594	12	308	6
Store fartøjer ≥40m	13.767	-737	-5	-1.030	-7
Specialfiskerier	2.781	161	6	-37	-1
I alt	2.164	65	3	15	1

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

3.3. Fiskeriets driftsomkostninger

Driftsomkostningsberegning på basis af 1996-2003

På indeværende tidspunkt er fiskeriets driftsomkostninger for 2004 endnu ikke opgjort. Prognosen for fiskeriets driftsomkostninger er derfor baseret på Fødevareøkonomisk Institut Fiskeriregnskabsstatistik for perioden 1996 til 2003. Omkostningsskønnene for både 2004 og 2005 er herudover baseret på oplysninger om fiskeriets forløb i 2004, jf. afsnit 3.1 og 3.2. I beregningerne for 2004 inddrages de på indeværende tidspunkt kendte fangstmængder og -værdier for 2004. For 2005 anvendes de skønnede fangstmængder og –værdier i forbindelse med fastlæggelsen af omkostningerne.

Fartøjsgrupper der udelades af prognosen

Med det eksisterende regnskabsstatistiske grundlag er det ikke muligt at vurdere omkostningsudviklingen for en række af de anvendte fartøjsgrupper. Dette skyldes et for lille stikprøvemateriale (under 10%) og/eller for få fartøjer i fartøjsgruppen (under 10 fartøjer). På denne baggrund er der ikke omkostningsberegninger for følgende fartøjsgrupper: Alle grupper af snur/garn/trawl, snurrevod mellem 12 og 15 meter, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer, der fisker grønlandsrejer. I 2004 udgør disse fartøjers fangstværdi ca. 9% af de kommercielt aktive fartøjers fangstværdi.

Omkostnings-grupper

I prognosen for indtjeningen i fiskeriet opdeles omkostningerne i følgende tre grupper:

1. Driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital
2. Aflønning af arbejdskraft
3. Aflønning af kapital herunder afskrivninger

I den første gruppe indgår omkostninger til brændstof, forlodsomkostninger (is, proviant m.v.), vedligeholdelse, salgsomkostninger, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser. De anvendte definitioner for omkostningsposterne er beskrevet i Fødevareøkonomisk Institut Fiskeriregnskabsstatistik (se eksempelvis Fødevareøkonomisk Institut, 2001), og de anvendte metoder til fremskrivning af omkostningerne er beskrevet i Andersen (2000)[8].

Relativ fordeling på omkostnings-poster

Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningsposter i perioden 2001-2003 og i prognoserne for udviklingen i 2004 og 2005 er vist i tabel 3.11. De største omkostninger er i rækkefølge vedligeholdelse, brændstof og salg. De gennemsnitlige omkostninger opdelt på fartøjsstørrelse og fartøjstype for disse tre omkostningsposter er vist i bilagstabel 3.7 for perioden 2003-2005.

[8] Kun metoden for fremskrivning af andre forlodsomkostninger er ændret i forhold til Andersen, J.L.: Arbejdspapir til "konjunkturrapport" for dansk fiskeri 2000, Fødevareøkonomisk Institut Working Paper no. 14/2000. Således syntes forlodsomkostningerne i højere grad end forventet at være uafhængige af fangstmængden, hvorfor prognosen i stedet foretages som et gennemsnit for de seneste tre år og efterfølgende er fremskrevet med den forventede udvikling i forbrugerprisindekset. Metoden bliver således den, der anvendes for omkostninger til vedligeholdelse, leje og ejendomsskatter, forsikringer og diverse tjenesteydelser.

Tabel 3.11. Driftsomkostningernes relative fordeling på omkostningstyper for kommercielt aktive fartøjer (%)

				- Forventet i 2005 -		
	2001	2002	2003	Forventet i 2004	Scenario 1	Scenario 2
Brændstofomkostninger	27	25	28	31	33	33
Forlodsomkostninger	5	5	5	5	5	5
Vedligeholdelses-omkostninger	29	31	28	29	28	28
Salgsomkostninger	22	22	20	17	17	17
Leje og ejendomsskatter	0	1	1	1	1	1
Forsikringsomkostninger	7	8	9	8	8	8
Omkostninger til diverse tjenesteydelser	9	9	10	9	9	9

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Brændstofprisen varierer mest…

Som følge af svingningerne i verdensmarkedsprisen på olie er brændstofomkostningerne den post, der varierer mest i perioden. Da det er den aktuelle pris på brændstof der anvendes ved publikationens tilblivelse, må der tages forbehold mod situationer, der påvirker den aktuelle pris på verdensmarkedet. De skønnede brændstofpriser for 2005 kan derfor være både under- og overvurderet. De gennemsnitlige brændstofomkostninger pr. fartøj var på 269 tusinde kr. i perioden 2001-2003, mens de forventede omkostninger til brændstof i 2004 og 2005 er på henholdsvis 333 og 383 tusinde kr., jf. tabel 3.12.

Tabel 3.12. Gennemsnitlige brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2001-2003	2003	Forventet i 2004	Forventet i 2005
Små fartøjer	Garn/krog	27	29	33	39
	Jolle/ruse	16	15	19	23
	Trawl	69	74	81	87
	Alle redskaber	29	30	34	39
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	57	70	69	85
	Trawl	139	145	164	187
	Alle redskaber	112	122	133	153
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	108	105	125	136
	Snurrevod	85	86	101	117
	Trawl	204	198	241	276
	Alle redskaber	165	164	197	224
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	146	164	175	209
	Snurrevod	118	128	141	170
	Trawl	411	435	487	564
	Alle redskaber	304	336	385	448
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	2.632	2.380	3.124	3.700
	Trawl industri	893	798	1.057	1.188
	Trawl konsum	910	969	1.077	1.253
	Trawl blandet	904	914	1.066	1.185
	Alle redskaber	999	985	1.208	1.387
Store fartøjer ≥40m	Not	2.121	2.508	2.535	2.952
	Trawl industri	1.563	1.506	1.854	2.061
	Trawl blandet	1.186	1.223	1.406	1.640
	Alle redskaber	1.530	1.597	1.819	2.081
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	227	253	267	309
	Muslingefiskeri	63	69	75	86
	Alle specialfiskerier	109	122	133	154
I alt		269	288	333	383

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

…og er størst for trawler og not

Brændstofudgiftens størrelse og betydning varierer med fartøjstypen og fartøjsstørrelsen. Generelt er udgiften mest tyngende for bomtrawl-, trawl- og notfartøjer, og stigende med fartøjsstørrelsen.

Brændstof-omkostningerne forventes at stige i 2004

I 2003 var den totale udgift til brændstof lavere end i basis perioden 2001-2003, men der forventes at ske en stigning i 2004 og 2005, grundet de betydelig højere brændstofpriser som var i 2004 og som forventes i 2005. De totale brændstofomkostninger forventes at stige fra ca. 318 mio. kr. i 2003 til ca. 353 mio. kr. i 2004 for herefter yderligere at stige til ca. 406 mio. kr. i 2005, jf. tabel 3.13 og bilagstabel 3.8.

Tabel 3.13. Totale brændstofomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004	Forventet i 2005
Små fartøjer	10.705	9.777	11.068	12.981
Mindre fartøjer 12-15m	26.083	23.995	25.312	29.312
Mindre fartøjer 15-18m	29.840	26.020	29.379	33.432
Mellemstore fartøjer	52.881	53.139	56.573	65.812
Store fartøjer 24-40m	136.876	130.973	141.384	162.243
Store fartøjer ≥40m	64.783	63.882	78.229	89.486
Specialfiskerier	9.604	10.598	11.421	13.207
I alt	330.771	318.383	353.367	406.473

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

De gennemsnitlige driftsomkostninger forventes at stige i 2004

De gennemsnitlige driftsomkostninger pr. fartøj stiger fra ca. 1.047 tusinde kr. i 2003 til skønnet ca. 1.084 tusinde kr. i 2004 svarende til en stigning på 4%. I forhold til de anvendte scenarier for 2005 stiger driftsomkostninger for begge scenarier med ca. 10%. De gennemsnitlige driftsomkostninger fordelt på fartøjsstørrelser og fartøjstyper er vist i tabel 3.14.

Tabel 3.14. Gennemsnitlige driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2001-2003	2003	For-ventet i 2004	- Forventet i 2005 - Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	218	211	223	233	234
	Jolle/ruse	195	248	211	230	236
	Trawl	292	266	301	285	284
	Alle redskaber	219	221	226	236	238
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	391	494	412	453	450
	Trawl	508	477	524	547	551
	Alle redskaber	470	482	487	516	518
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	661	657	702	733	723
	Snurrevod	759	832	733	759	751
	Trawl	779	747	809	858	862
	Alle redskaber	749	738	776	818	817
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	903	1.011	963	1.036	1.022
	Snurrevod	910	882	916	1.010	1.002
	Trawl	1.371	1.418	1.436	1.542	1.544
	Alle redskaber	1.195	1.254	1.282	1.382	1.380
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	5.762	5.108	6.032	6.749	6.696
	Trawl industri	3.242	2.896	3.192	3.448	3.420
	Trawl konsum	2.572	2.686	2.768	2.983	2.967
	Trawl blandet	2.967	2.988	3.024	3.260	3.213
	Alle redskaber	3.063	2.964	3.178	3.445	3.417
Store fartøjer ≥40m	Not	8.762	10.121	9.561	10.248	10.267
	Trawl industri	5.328	4.838	5.205	5.308	5.273
	Trawl blandet	4.596	4.491	4.887	5.281	5.216
	Alle redskaber	5.838	5.862	5.991	6.331	6.295
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	696	730	735	785	782
	Muslingefiskeri	499	426	518	521	519
	Alle spe. fisk.	554	514	583	601	599
I alt		1.017	1.047	1.084	1.157	1.152

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Totale driftsomkostninger forventes at stige

De totale driftsomkostninger forventes i 2005 at være mellem 1.228 mio. kr. og 1.224 mio. kr., hvilket er et fald i forhold til niveauet for 2001-2003, der var på ca. 1.251 mio. kr. I forhold

til 2003 og 2004 sker der derimod en stigning i driftsomkostningerne på mellem 6% og 7%, jf. tabel 3.15 og bilagstabel 3.9.

Tabel 3.15. Totale driftsomkostninger ekskl. aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004	--- Forventet i 2005 --- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	82.206	73.118	74.393	77.746	78.309
Mindre fartøjer 12-15m	109.507	95.047	92.987	98.554	98.885
Mindre fartøjer 15-18m	135.092	117.293	115.578	121.808	121.736
Mellemstore fartøjer	207.981	198.195	188.488	203.171	202.897
Store fartøjer 24-40m	419.686	394.185	371.845	403.069	399.807
Store fartøjer ≥40m	247.123	234.466	257.607	272.247	270.706
Specialfiskerier	48.923	44.676	50.167	51.703	51.497
I alt	1.250.517	1.156.981	1.151.065	1.228.298	1.223.837

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

3.4. Fiskeriets indtjeningsevne

Definition af indtjeningsevne

Fiskeriets indtjeningsevne er defineret som fangstværdien fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital), jf. afsnit 3.3. Indtjeningsevnen anvendes til at belyse, hvor meget der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital.

Tabel 3.16. Gennemsnitlig indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2001-2003	2003	Forventet i 2004	Forventet i 2005 Scenario 1	Forventet i 2005 Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	317	317	272	275	282
	Jolle/ruse	389	380	427	441	513
	Trawl	239	229	262	250	239
	Alle redskaber	323	323	299	303	320
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	806	652	658	652	633
	Trawl	581	502	431	438	470
	Alle redskaber	654	549	506	508	523
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.589	1.569	1.475	1.584	1.489
	Snurrevod	963	831	660	729	684
	Trawl	1.041	917	815	816	852
	Alle redskaber	1.157	1.050	936	969	966
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.808	1.865	1.758	2.100	1.974
	Snurrevod	1.478	1.338	1.062	1.427	1.358
	Trawl	1.753	1.402	1.315	1.148	1.165
	Alle redskaber	1.698	1.447	1.318	1.311	1.295
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	4.531	3.717	2.161	2.099	1.677
	Trawl industri	3.627	2.097	1.077	1.680	1.434
	Trawl konsum	2.999	2.414	2.448	2.310	2.158
	Trawl blandet	3.422	1.532	1.164	2.566	2.131
	Alle redskaber	3.389	2.206	1.741	2.132	1.879
Store fartøjer ≥40m	Not	15.024	11.836	19.152	15.081	15.765
	Trawl industri	6.660	4.045	1.395	664	355
	Trawl blandet	7.779	5.364	8.136	8.298	7.592
	Alle redskaber	9.204	6.424	7.776	6.699	6.442
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.871	1.598	1.312	1.434	1.330
	Muslingefiskeri	1.742	1.523	1.484	1.502	1.327
	Alle spe. fisk.	1.778	1.545	1.432	1.481	1.328
I alt		1.455	1.172	1.120	1.129	1.084

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Gennemsnitlig indtjeningsevne på 1,1 mio. kr. i 2005

Den gennemsnitlige indtjeningsevne pr. fartøj forventes i 2005 at være på 1,1 mio. kr. i scenario 2, hvilket er ca. 365 tusinde kr. lavere end for perioden 2001-2003. I forhold til 2004 falder indtjeningsevnen med ca. 38 tusinde kr. svarende til et fald på 3%, jf. tabel 3.16. For fartøjsgrupperne under 24 meter forventes en

mindre fremgang i indtjeningsevnen fra 2004 til 2005 for de fleste af fartøjsgrupperne. Årsagen til den forventede fremgang i 2005 for de små fartøjer er en stigende pris på nogle af de vigtigste konsumarter som torsk og jomfruhummer. For de store fartøjer over 40 meter forventes derimod et fald i indtjeningsevnen i 2005. Dette skyldes en forventning om et ringe industrifiskeri i 2005, samt et fald i prisen på sild. Samtidig påvirkes fartøjernes indtjeningsevne negativt af de stigende driftsomkostninger, ikke mindst grundet forøgede brændstofomkostninger

Samlet indtjeningsevne på 1,2 mia. kr. i 2005

Den samlede indtjeningsevne forventes i 2005 at være på ca. 1.151 mio. kr. scenario 2. Sammenholdt med indtjeningsevnen i 2003 på 1.295 mio. kr. sker der et fald på ca. 11% svarende til 144 mio. kr., jf. tabel 3.17 og bilagstabel 3.10. I forhold til perioden 2001-2003 er der tale om et kraftigt fald i den forventede indtjeningsevne på 36% i 2005 scenario 2.

Tabel 3.17. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2001-2003	2003	For-ventet i 2004	-- Forventet i 2005 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	121.178	106.770	98.483	99.711	105.425
Mindre fartøjer 12-15m	152.420	108.085	96.666	97.112	99.958
Mindre fartøjer 15-18m	208.619	166.901	139.411	144.423	143.974
Mellemstore fartøjer	295.507	228.680	193.780	192.750	190.404
Store fartøjer 24-40m	464.298	293.418	203.721	249.388	219.854
Store fartøjer ≥40m	389.631	256.979	334.386	288.069	276.990
Specialfiskerier	157.060	134.393	123.128	127.389	114.208
I alt	1.788.715	1.295.226	1.189.573	1.198.842	1.150.812

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Forringelse af indtjeningsevnen i 2005

Ændringer i indtjeningsevnen fordelt på fartøjsgrupper i 2005 (scenario 1 og 2) i forhold til indtjeningen i 2003 viser et fald for samtlige fartøjsgrupper på nær for de store fartøjer over 40 meter, jf. tabel 3.18. De fartøjsgrupper, der har den største forringelse af indtjeningsevnen, er de mellemstore og store fartøjer

mellem 24 og 40 meter, med en nedgang på mellem 15% og 25% i forhold til år 2003, jf. tabel 3.18. Det skal nævnes, at 2003 var et specielt dårligt år for industrifiskeriet hvilket derfor bør tages i betragtning, når man ser på de store fartøjer over 40 meter.

Tabel 3.18. Ændring i den totale indtjeningsevne fra 2003 til 2005 fordelt på fartøjsgrupper

	Indtjenings-evne i 2003 (1.000 kr.)	Forventet ændring i 2005 – Scenario 1 (1.000 kr.)	(%)	Scenario 2 (1.000 kr.)	(%)
Små fartøjer	106.770	-7.059	-7	-1.345	-1
Mindre fartøjer 12-15m	108.085	-10.973	-10	-8.127	-8
Mindre fartøjer 15-18m	166.901	-22.478	-13	-22.927	-14
Mellemstore fartøjer	228.680	-35.930	-16	-38.276	-17
Store fartøjer 24-40m	293.418	-44.030	-15	-73.564	-25
Store fartøjer ≥40m	256.979	31.090	12	20.011	8
Specialfiskerier	134.393	-7.004	-5	-20.185	-15
I alt	1.295.226	-96.384	-7	-144.414	-11

3.5. Fiskeriets arbejdskraftaflønning

Beregning af aflønning til arbejdskraft

Der er i fiskeriet tradition for at aflønningen til besætningen (hyren) foregår som en procentdel af landingsværdien. I visse tilfælde fradrages forlodsomkostninger inden hyren beregnes. I nogle tilfælde er aflønningen til skipper/ejer omfattet af procentberegningen, i andre tilfælde ikke. For at tage højde for disse forskelligheder i aflønningen anvendes her en beregningsmetode, hvor aflønningen til den hyrede besætning er beregnet som en procentdel af landingsværdien. Aflønningen af en medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra et skøn over antal arbejdstimer og en fastsat timeløn baseret på alternativ beskæftigelse[9].

[9] Som alternativ timeløn anvendes lønsatsen for proces- og maskinoperatører i provinsen, hvilket er praksis i Fødevareøkonomisk Instituts Fiskeriregnskabsstatistik.

Tabel 3.19. Gennemsnitlige omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2001-2003	2003	Forventet i 2004	Forventet i 2005 Scenario 1	Forventet i 2005 Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	406	411	375	388	394
	Jolle/ruse	403	403	451	451	504
	Trawl	414	531	424	434	424
	Alle redskaber	406	417	392	402	416
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	736	774	699	717	702
	Trawl	630	661	556	591	613
	Alle redskaber	665	696	603	632	642
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	1.107	1.119	1.162	1.204	1.150
	Snurrevod	1.005	1.081	788	879	849
	Trawl	903	826	802	822	841
	Alle redskaber	964	923	877	912	909
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	1.429	1.724	1.488	1.760	1.682
	Snurrevod	1.216	1.416	1.060	1.353	1.310
	Trawl	1.412	1.379	1.249	1.240	1.249
	Alle redskaber	1.370	1.431	1.241	1.322	1.310
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	3.615	2.892	2.802	2.896	2.740
	Trawl industri	2.276	1.720	1.402	1.710	1.619
	Trawl konsum	2.002	1.889	1.961	1.982	1.919
	Trawl blandet	2.184	1.866	1.575	2.238	2.052
	Alle redskaber	2.225	1.887	1.763	2.000	1.899
Store fartøjer ≥40m	Not	7.509	7.313	9.105	8.152	8.378
	Trawl industri	3.447	2.750	1.979	1.808	1.704
	Trawl blandet	3.498	2.512	3.439	3.572	3.369
	Alle redskaber	4.461	3.664	4.048	3.833	3.759
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	1.167	1.186	971	1.030	980
	Muslingefiskeri	848	739	711	739	674
	Alle spe. fisk.	937	867	790	827	767
I alt		1.054	1.014	947	992	977

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Stigning i den gennemsnitlig aflønning af arbejdskraft

Den skønnede gennemsnitlige aflønning til arbejdskraften pr. kommercielt fartøj i 2005 er beregnet til 977 tusinde kr., hvilket svarer til et fald på ca. 7% i scenario 2 i forhold til perioden 2001–2003, jf. tabel 3.19.

Den totale aflønning forventes at falde

Det totale beløb til aflønning af arbejdskraften i 2005 (scenario 2) forventes at falde i forhold til perioden 2001-2003 med 258 mio. kr., svarende til et fald på 20% i forhold til det totale aflønningsniveau i 2001-2003, jf. tabel 3.20 og bilagstabel 3.11.

Tabel 3.20. Totale omkostninger til aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004	-- Forventet i 2005 -- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	152.059	138.161	128.982	132.374	136.729
Mindre fartøjer 12-15m	154.835	137.064	115.245	120.799	122.637
Mindre fartøjer 15-18m	173.857	146.693	130.687	135.825	135.368
Mellemstore fartøjer	238.321	226.034	182.383	194.286	192.635
Store fartøjer 24-40m	304.779	251.009	206.289	233.944	222.183
Store fartøjer ≥40m	188.855	146.555	174.055	164.816	161.636
Specialfiskerier	82.777	75.467	67.910	71.111	65.945
I alt	1.295.483	1.120.982	1.005.550	1.053.154	1.037.133

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Gennemsnitlig lønomkostning pr. besætningsmedlem steg indtil 2002

I figur 3.1 er den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem vist. Af figuren fremgår det, at den gennemsnitlige lønomkostning har været stigende indtil 2002, hvorefter der er sket et fald, således den i 2005 forventes at være på samme niveau som i 2001. I samme periode er den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj faldet fra 1.014 tusind kr. til 977 tusind kr., hvilket svarer til en reduktion på 4%. Tilsvarende er lønomkostningerne pr. besætningsmedlem faldet med 2%.

Forventet fald i samlede lønomkostninger i 2005

De samlede lønomkostninger i 2005 er beregnet til 1.037 mio. kr., hvilket svarer til et fald på 7% i forhold til 2003. Til beregning af den gennemsnitlige lønomkostning pr. fartøj og pr. besætningsmedlem er antallet af fartøjer og besætningsmedlemmer ultimo 2004 anvendt. Derfor vil det tilsvarende fald på 7% i lønomkostningerne pr. fartøj og pr. besætningsmedlem formentlig være overvurderet, da flåden og dermed antallet af besætningsmedlemmer må formodes at falde i løbet af 2005.

Det absolutte niveau for den gennemsnitlige aflønning til besætning og fartøj skal vurderes på baggrund af beregningsgrundlaget for lønudgiften, hvor aflønningen af medarbejdende ejer/skipper er beregnet ud fra en lønsats på proces- og maskinoperatører, jf. fodnote 9. Dette medfører en overvurdering af løn-andelen specielt i forhold til de små og mindre fartøjer.

Figur 3.1. Gennemsnitlige lønomkostninger pr. fartøj og pr. besætningsmedlem for kommercielt aktive fartøjer ultimo 2003 (1.000 kr.)

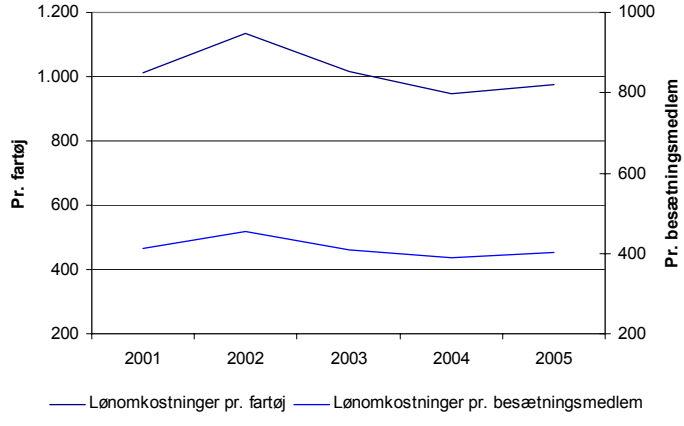

3.6. Fiskeriets kapitalaflønning – bruttooverskud

Definition af bruttooverskud

Bruttooverskuddet er defineret som indtjeningsevnen fradraget aflønningen af arbejdskraften, det vil sige den del af indtjeningen, der er tilbage til aflønning den investerede kapital inkl. afskrivninger på kapitalapparatet. Kapitalapparatet omfatter alle aktiver som fartøj, motor, udstyr m.v.

Bruttooverskud som mål for økonomisk udvikling

Udviklingen i bruttooverskuddet er en indikator for den økonomiske udvikling i fiskeriet, da bruttooverskuddet skal anvendes til betaling af fremmedkapital, forrentning af egenkapital herunder eventuelt profit og afskrivninger på fartøjet.

Bruttooverskuddet forventes at falde i 2005 i forhold til 2004

Det forventede niveau for det gennemsnitlige bruttooverskud i 2005 pr. kommercielt fartøj er beregnet til 107 tusinde kr. i scenario 2, hvilket svarer til et fald på 33% i forhold til 2003. Sammenlignes det forventede bruttooverskud i 2004 med 2005 for scenario 2, sker der ligeledes et kraftigt fald på 39%, jf. tabel 3.21.

Indtjeningsevnen betyder mest for små fartøjer

For gruppen af små fartøjer udgør den beregnede aflønning til arbejdskraften så stor en del af fangstværdien, at bruttooverskuddet er meget lille eller endog negativt. Den økonomiske aktivitet for de små fartøjer er karakteriseret ved fartøjer, hvor fiskeriet drives af ejeren eventuelt periodevis suppleret med en medhjælper. For disse fartøjer må indtjeningsevnen, det vil sige fangstværdi med fradrag for løbende omkostninger (ekskl. udgifter til arbejdskraft og kapital) betragtes som den centrale indikator for den økonomiske situation. En aflønningsfordeling på arbejdskraft og kapital er for denne gruppe mindre væsentlig.

Tabel 3.21. Gennemsnitligt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

		2001-2003	2003	For-ventet i 2004	Forventet i 2005 Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-89	-94	-103	-113	-112
	Jolle/ruse	-14	-22	-24	-10	9
	Trawl	-175	-301	-162	-184	-185
	Alle redskaber	-82	-95	-93	-99	-95
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	70	-121	-41	-64	-69
	Trawl	-49	-159	-125	-153	-143
	Alle redskaber	-10	-147	-97	-124	-119
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	482	450	313	380	339
	Snurrevod	-42	-250	-129	-151	-164
	Trawl	138	91	13	-6	11
	Alle redskaber	193	127	59	58	58
Mellemstore fartøjer 18-24m	Garn/krog	378	141	271	340	293
	Snurrevod	262	-78	2	74	48
	Trawl	341	23	66	-92	-84
	Alle redskaber	329	17	78	-10	-15
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	915	825	-640	-796	-1.062
	Trawl industri	1.351	377	-325	-30	-185
	Trawl konsum	997	526	487	329	239
	Trawl blandet	1.237	-334	-411	328	78
	Alle redskaber	1.164	319	-22	132	-20
Store fartøjer ≥40m	Not	7.515	4.522	10.047	6.930	7.387
	Trawl industri	3.213	1.295	-585	-1.144	-1.349
	Trawl blandet	4.282	2.852	4.697	4.726	4.223
	Alle redskaber	4.743	2.761	3.729	2.866	2.683
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	705	411	341	404	350
	Muslingefiskeri	894	785	773	763	653
	Alle spe. fisk.	841	677	642	654	561
I alt		401	158	173	137	107

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Prognosen for det samlede bruttooverskud, under forudsætning af at prisniveauet i 2005 svarer til niveauet i 2004 (scenario 1), er på 146 mio. kr., hvilket svarer til et fald i bruttooverskuddet i forhold til perioden 2001-2003, hvor det samlede bruttooverskud var på 493 mio. kr. Anvendes et prisniveau svarende til de

forventede priser i 2005, jf. scenario 2, er prognosen for 2005 på 114 mio. kr. svarende til en reduktion på 77% i forhold til det gennemsnitlige samlede bruttooverskud i perioden 2001-2003, jf. tabel 3.22 og i øvrigt bilagstabel 3.12.

Tabel 3.22. Samlet bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

	2001-2003	2003	Forventet i 2004	---- Forventet i 2005 ---- Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	-30.880	-31.390	-30.499	-32.664	-31.304
Mindre fartøjer 12-15m	-2.414	-28.979	-18.579	-23.686	-22.680
Mindre fartøjer 15-18m	34.762	20.208	8.724	8.598	8.607
Mellemstore fartøjer	57.186	2.646	11.396	-1.536	-2.231
Store fartøjer 24-40m	159.520	42.410	-2.568	15.444	-2.329
Store fartøjer ≥40m	200.776	110.424	160.331	123.253	115.354
Specialfiskerier	74.283	58.925	55.218	56.278	48.262
I alt	493.232	174.244	184.024	145.687	113.679

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

I forhold til bruttooverskuddet i 2003 forventes der et fald i 2005. Således udviser det beregnede bruttooverskud i 2005 i scenario 2 et fald på ca. 35% i forhold til overskuddet i 2003. I forhold til 2004 forventes et endnu større fald i bruttooverskuddet på ca. 70 mio. kr. svarende til ca. 38%.

3.7. Fiskeriets rentabilitet

Beregning af rentabilitet

Fiskeriets rentabilitet vurderes ved at betragte bruttooverskuddet i forhold til størrelsen af den investerede kapital. Som grundlag for vurderingen af kapitalens størrelse anvendes fartøjernes forsikringsværdi, da denne skønnes bedst at afspejle fiskerens egen vurdering af, hvilken kapital der skal anvendes for at sikre indtjeningsgrundlaget fremover. Sagt med andre ord, hvis fiskeren mister sit fartøj, hvor meget koster så et fartøj, som kan sikre ham den samme fremtidige indtjening som den nuværende.

Rentabiliteten falder i forhold til perioden 2001-2003

Prognosen for flådens samlede rentabilitet forventes at være på ca. 2% i 2005. Rentabiliteten er i gennemsnit for perioden 2001-2003 på 10%, mens den beregnede rentabilitet for 2004 er på 4%, jf. tabel 3.23.

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskerflåden kan med forbehold for usikkerheden i beregningsgrundlaget[10] anvendes til vurdering af den økonomiske situation for fiskeriet.

Rentabilitet på mindst 10% nødvendig

Med henblik på at fastlægge et niveau, som må anses for nødvendigt for at sikre en rimelig rentabilitet, skelnes der mellem kravene til forrentning og afskrivning. Det forekommer rimeligt i vurderingsgrundlaget at anvende en økonomisk afskrivningsperiode for kapitalen på 25 år svarende til en lineær afskrivning på 4% pr. år. Kapitalens forrentning bør afspejle mulighederne ved alternativ kapitalplacering. I vurderingsgrundlaget anses en alternativ forrentning på 6% p.a. at være rimelig på lang sigt, jf. Fiskeriets Økonomi 2004. Justeringen sker under hensyn til den generelle udvikling i renteniveauet. Disse forudsætninger medfører, at rentabiliteten i gennemsnit skal være over 10% for at skabe interesse for at investere i fiskeriet i forhold til andre muligheder og dermed bidrage til at sikre en fornyelse af flåden.

Store forskelle mellem grupper

Den gennemsnitlige rentabilitet for perioden 2001-2003, samt 2003 ligger på mellem 10% og 4%. I samme periode har specialfartøjerne og fartøjer over 40 meter en rentabilitet der ligger over gennemsnittet, mens de små og mindre fartøjer under 15 meter har en negativ rentabilitet, der delvis skal vurderes i forhold til de specielle forudsætninger, som må lægges til grund for de små fartøjers fiskeri, jf. tabel 3.23.

I forhold til perioden 2001-2003 er der en nedgang i rentabiliteten for stort set alle fartøjsgrupperne i både scenario 1 og 2. Hvis 2004 sammenlignes med scenario 2 i 2005, forventes der også et fald i rentabiliteten for de fleste fartøjsgrupper, jf. tabel 3.23.

[10] Den beregnede kapitalaflønningsandel er behæftet med usikkerhed bl.a. som følge af stikprøvegrundlaget for regnskabsstatistikken. Derfor antages forsikringsværdien at være et skøn for kapitalværdien.

Tabel 3.23. Gennemsnitlig rentabilitet for kommercielt aktive fartøjer (% af forsikringsværdi)

		2001-2003	2003	For-ventet i 2004	Forventet i 2005 Scenario 1	Scenario 2
Små fartøjer	Garn/krog	-14	-14	-15	-16	-16
	Jolle/ruse	-4	-6	-6	-2	2
	Trawl	-22	-36	-19	-21	-21
	Alle redskaber	-14	-15	-14	-15	-15
Mindre fartøjer 12-15m	Garn/krog	5	-8	-3	-4	-4
	Trawl	-3	-11	-8	-10	-9
	Alle redskaber	-1	-10	-6	-8	-7
Mindre fartøjer 15-18m	Garn/krog	20	19	13	16	14
	Snurrevod	-2	-14	-7	-8	-9
	Trawl	6	4	0	0	0
	Alle redskaber	8	5	2	2	2
Mellemstore Fartøjer 18-24m	Garn/krog	9	3	6	7	6
	Snurrevod	8	-2	0	2	1
	Trawl	7	0	1	-2	-2
	Alle redskaber	8	0	2	0	0
Store fartøjer 24-40m	Bomtrawl	6	5	-4	-5	-6
	Trawl industri	10	3	-2	0	-1
	Trawl konsum	10	5	5	3	2
	Trawl blandet	10	-3	-3	3	1
	Alle redskaber	10	3	0	1	0
Store fartøjer ≥40m	Not	17	9	17	12	12
	Trawl industri	14	6	-3	-5	-6
	Trawl blandet	15	10	14	14	13
	Alle redskaber	15	9	11	8	8
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	18	10	8	10	8
	Muslingefiskeri	50	42	39	38	33
	Alle spe. fisk.	36	27	24	24	21
I alt		10	4	4	3	2

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Det økonomiske grundlag for en række af fartøjsgrupperne må efterhånden anses for uholdbart. Rentabiliteten for eksempelvis trawl industri over 24 meter har således været meget lav grundet svigtende fangstgrundlag og stigende brændstofpriser. Bomtrawlerne har ligeledes haft en lav rentabilitet. Spørgsmålet

er, hvor lang tid det danske fiskeri kan modstå de trange tider, uden at dette medfører en række konkurser og tvangsauktioner.

4. Prisudviklingen på fiskeprodukter

4.1. Vurdering af prisudviklingen i 2005

Vurdering af prisudviklingen

Prisudviklingen på fisk er af central betydning for indtjeningen i 2005. Både i fiskeri og i fiskeforarbejdning. Det nuværende modelgrundlag for prisprognoseberegninger tager udgangspunkt i det forventede udbud på det europæiske marked opdelt på grupper af fiskearter og baseret på Europa som et integreret marked for fiskeprodukter. I tilknytning hertil anvendes offentliggjorte resultater vedrørende prisreaktioner på ændringer i udbuddet af fisk samt tilgængelig viden om markedsforhold. Betydningen for priserne af ændringer i efterspørgsel, valutakurser og købekraft er inddraget i modellen.

På denne basis indgår følgende forventninger til prisudviklingen i 2005 angivet som procentvise ændringer i forhold til 2004:

Torsk	+ 5 %
Andre torskefisk	- 15 %
Fladfisk (dyre)	- 10 %
Fladfisk (almindelige)	- 5 %
Sild	- 20 %
Makrel	+ 25 %
Laksefisk	+ 7 %
Rejer	- 5 %
Jomfruhummer	+ 15 %
Muslinger	- 10 %
Industrifisk	- 5 %

De angivne forventninger er behæftet med stor usikkerhed blandt andet som følge af afhængigheden af den internationale konjunkturudvikling. Specielt skal nævnes, at forventningerne bygger på, at krone-dollarkursen året ud forbliver på samme niveau som medio februar.

Udviklingen i landingspriser 2000-2005

Med udgangspunkt i disse forventninger samt grundlaget i bilagstabel 4.1 er prisudviklingen på de vigtigste fiskearter i 2000-2005 vist i figur 4.1 – 4.3.

Figur 4.1. Priser for jomfruhummer og tunge 2000-2004 og 2005 skøn (kr./kg)

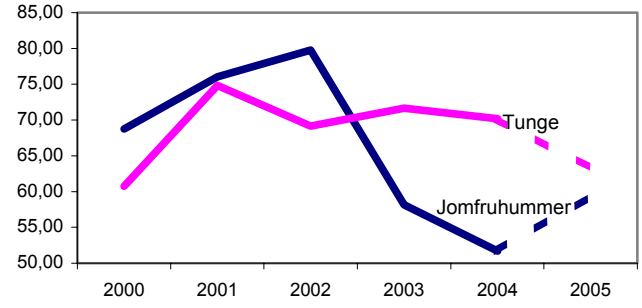

Figur 4.2. Priser for torsk og rødspætte 2000-2004 og 2005 skøn (kr./kg)

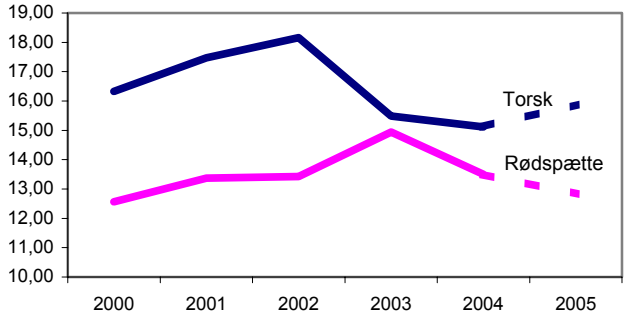

Figur 4.3. Priser for sild og industrifisk 2000-2004 og 2005 skøn (kr./kg)

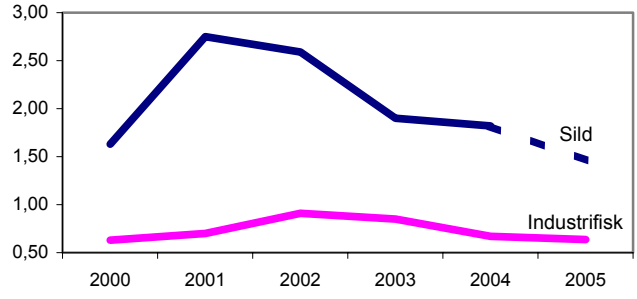

Drivkræfter for prisudviklingen

For jomfruhummer steg prisen indtil 2002, hvorefter den faldt indtil 2004. Årsagen var, at restriktioner i torskefiskeriet i Europa medførte forøget fiskeri på en alternativ art som jomfruhummer. Dette medførte, at der i begyndelsen af 2003 var opbygget betydelige lagre af frosne jomfruhummere rundt omkring i Europa, hvorfra løbende salg forårsagede faldende priser. Lagrene er med udgangen af 2004 mindre, hvorfor priserne forventes normaliseret i 2005. Prisen på tunge har være svingende, hvilket kan skyldes, at prisen afhænger af kvalitet som igen afhænger af fiskerisæsonens længde. Prisen på torsk steg indtil 2002, hvorefter den faldt. Stigningen skyldes faldende kvoter og styrkelsen af den norske krone overfor den danske indtil 2002. Efter 2002 blev den danske krone styrket, hvilket medførte et prisfald. Faldende kvoter i Barentshavet forventes at give prisstigninger i 2005. Prisen på rødspætte steg indtil 2003 og falder derefter på grund af stigende udbud af torskefisk og styrket krone. Prisen på sild har i perioden været meget svingende. Den fordobledes i 2001, steg lidt mere i 2002, hvorefter den forventes at falde indtil 2005. Udsvingene skyldes både udsving i kvoterne i det toneangivende norske atlantoskandiske fiskeri og fremkomsten af nye afsætningsmarkeder i Rusland, herunder Østeuropa. Prisen på industrifisk steg indtil 2002 og forventes at falde derefter. Prisen bestemmes primært af den

danske krone-dollar kurs, men også udsving i udbuddet på det globale marked har betydning.

4.2. Metode og datagrundlag

Europa et integreret marked for fisk.

Det danske marked for fisk er en integreret del af det europæiske marked. Blandt andet på grund af Danmarks betydelige import og eksport af fisk og fiskeprodukter og EU's fælles markedsordning. Som følge af markedsintegrationen er der grund til at antage, at priserne for danske landinger bestemmes af det samlede udbud på det europæiske marked, som igen er påvirket af det globale udbud. Skønnene over prisudviklingen foretages derfor på grundlag af det samlede udbud på markedet i Europa. For grupper af fiskearter, hvor Europa som helhed er nettoimportør, indgår således også udbuddet i de vigtigste udbyderlande udenfor Europa. I tilknytning hertil vurderes, om der kan antages at være særlige forhold, som betyder, at de danske priser bør justeres. Udbuddet vurderes med udgangspunkt i de fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsen i tidligere år efter de samme principper som er anvendt ved forudsigelser om fiskeriets økonomi i 2001-2004.

Forudsætninger for udbuddet i 2005

Prisskøn i løbende priser for artsgrupper

Prisskønnene foretages for de vigtige arter i forskellige grupper. En række mindre vigtige arter bliver herved ikke omfattet af grupperingen. Priserne for disse beregnes for 2005 som gennemsnitsprisen i 2002-2004. Prisberegningerne foretages endvidere i faste priser. Den generelle inflationære prisstigning indregnes efterfølgende, ved at alle prisændringer opjusteres med 1,7%, jf. EU-Kommissionens skøn over inflationen.

Udbudsforhold

Prisskønnene for 2005 foretages ved at anvende skøn over det samlede udbud på det europæiske marked for 2005 multipliceret med en faktor for prisfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative udbudsændring. Prisfleksibiliteten er fastsat med udgangspunkt i skøn for en række delmarkeder og fiskearter. Skønnene for prisfleksibiliteter på delmarkederne er endvidere justeret under hensyntagen til, at prisdannelsen finder sted på integrerede internationale

markeder.

Valutakurser

Valutakurserne er fastlåst i EU, hvorimod de kan variere mellem EU og andre lande. Valutakursudviklingen har således betydning for prisudviklingen for de varer, der handles mellem EU og tredjelande. Prisberegningerne inddrager den seneste kendte valutakurs (medio februar 2005) i forhold til den gennemsnitlige valutakurs i 2004, multipliceret med en faktor for valutakursfleksibiliteten. Denne er et udtryk for den relative prisændring som følge af den relative ændring i valutakursen. Beregningen foretages for kurser mellem den danske krone og henholdsvis den norske krone, den islandske krone, dollar, yen og den russiske rubel. Kursen mellem den danske krone og euroen er fast og derfor ikke inddraget. Prisskønnene bygger således på, at valutakurserne gældende medio februar 2005 holder året ud.

Efterspørgselsforhold

Priserne korrigeres endelig ud fra en vurdering af udviklingen i efterspørgslen på forskellige markeder. Korrektionen foretages ved skønsmæssigt at op- eller nedjustere de beregnede priser. Dette baseres på eksisterende undersøgelser af, om forskellige fiskeprodukter er luksusvarer, nødvendige varer eller inferiøre varer samt baseres på vurderinger af udviklingen i købekraft og forbrugerpræferencer. Udviklingen i købekraften bygger på EU Kommissionens skøn over væksten i en række økonomier i det kommende år. Udviklingen i forbrugerpræferencer relateres primært til fødevaresikkerhed, idet sådanne forhold på meget kort sigt kan ændre markedet markant.

Datakilder

Hovedkilden til data er rapporten om landinger offentliggjort af EU's generaldirektorat for fiskeri. Herfra kendes de officielle tal for alle EU landinger af kvoterede fiskearter i 2004 samt for kvoter i Nordøstatlanten. For Norge og Rusland kendes fangsterne i 2004, for Island går kvoteåret fra 1. september til 31. august året efter, hvorfor kvoterne er henført til kalenderår.

Yderligere anvendte datakilder er: EUROSTAT New Cronos Database, FAO Globefish Database, Fish Info Service, Worldfish Report, Det Internationale Havforskningsråd, Fiskeridirek-

toratet i Danmark og Norge, Fiskeriministeriet i Island og Russian Fish Net.

4.3. Valutakursudviklingen

Valutakursudviklinger af betydning for dansk fiskeri

Udviklingen i de vigtigste valutaer for den danske fiskerisektor er angivet i tabel 4.1.

Tabel 4.1. Valutakursudvikling, gennemsnit af 2003 og 2004 og dagskurs 17. februar 2005

Valuta	---------- Valutakurs /DKK ----------			------- Ændring (%)------	
	2003	2004	2005	2003-04	2004-05
Islandsk krone	11.66	11.71	10.90	+0.4	-6.9
Norsk krone	1.08	1.12	1.12	+4.4	0.0
Japansk yen	17.63	18.07	18.52	+2.5	+2.5
US dollar	0.15	0.17	0.18	+9.8	+4.8
Russisk rubel	4.67	4.81	4.87	+3.0	+1.1

Anm.: Tilsvarende kurs for euro er 0,13 i alle tre år.

Af tabel 4.1 fremgår de gennemsnitlige valutakurser for den danske krone i 2003 og 2004 i forhold til en række udvalgte valutaer. Også den aktuelle dagskurs pr. 17. februar 2005 fremgår. For eksempel angiver tallet 0,17 ud for US dollar i 2004, at der kan købes 0,17 US dollar for 1,00 dansk krone.

Endvidere er de i tabel 4.1 angivet ændringer i valutakurserne fra 2003 til 2004 og fra 2004 til dagskursen pr. 17. februar 2005. I 2004 styrkedes den danske krone i forhold til alle de nævnte valutaer. Pr. 17. februar 2005 er den danske krone yderligere styrket i forhold til alle valutaerne, bortset fra den norske krone som er uændret og den islandske hvor den falder.

Priseffekt i importørland…

Effekten af ændrede valutakurser afhænger af, om et land er importør eller eksportør. I importørlandet vil en styrkelse af importørlandets valuta indebære, at udbuddet af import stiger ved den eksisterende pris, idet udbyder får mere af egen valuta for sine varer. Udbyder vil derved søge at afsætte mere på markedet og mindre andre steder, og importprisen vil falde. Dette vil

trække prisen på indenlandsk producerede varer ned.

…og eksportørland

I eksportørlandet vil en styrkelse af eksportørlandets valuta derimod indebære at udbuddet af eksport falder ved den eksisterende pris, idet udbyder får mindre af egen valuta for sine varer end tidligere. Udbyder vil derved søge at afsætte mindre på eksportmarkedet og mere andre steder. Eksportprisen vil derved stige og trække prisen på indenlandske producerede varer med op. Den samlede effekt af en styrket valuta i de to situationer er således faldende pris i importørlandet og stigende pris i eksportørlandet.

Den samlede effekt

Valutakursforhold globalt

Det skal bemærkes, at denne metode til at vurdere priseffekter af ændrede valutakurser er en forenkling. Det skyldes, at der på de fleste markeder for fiskeprodukter handles med fisk fra en række forskellige lande. Derved er den relative valutakursudvikling mellem alle de implicerede lande afgørende for prisudviklingen og ikke alene valutakursudviklingen mellem to lande. Metoden til vurdering af priseffekter af ændrede valutakurser er ligeledes en forenkling. Dette skyldes, at der på visse markeder traditionelt handles i en eller flere bestemte valutaer. Derved er det afgørende for prisudviklingen hvilke valutaer der handles i. Således handles for eksempel fiskemel og olie normalt i dollar på verdensmarkedet.

4.4. Udviklingen i efterspørgslen

Efterspørgsel, købekraft og forbrugerpræferencer

Efterspørgslen bestemmes både af forbrugernes købekraft og præferencer. Forøget købekraft påvirker efterspørgslen efter både luksusvarer og nødvendige varer i opadgående retning. Påvirkningen af luksusvarer er størst. Nødvendige varer vil forbrugerne købe uanset prisen. Udviklingen af købekraften i forhold til det foregående år i EU-25, USA og Japan er vist i tabel 4.2.

Tabel 4.2. Ændring i købekraft, 2003, 2004 og skøn for 2005 (%)			
	2003	2004	2005
EU-25	1,5	2,0	2,0
USA	3,3	3,5	2,3
Japan	0,8	3,3	2,0

Kilde: EU Kommissionen.

Købekraften i EU, Østeuropa, USA og Japan

Købekraften i EU stiger moderat over perioden 2003 til 2005. I EU-25 er stigningstakten 1,5% i 2003, med en forventet stigning i 2004 og 2005 til 2,0%. Også i USA er niveauet konstant i de to første år, men i 2005 forventes et fald i niveauet. I Japan stiger købekraften væsentligt i 2004. Udviklingen i købekraften på de vigtige markeder i Rusland og Kina kendes ikke, men i Rusland skønnes udviklingen at stige mere end i EU-25, USA og Japan. I Kina er den årlige vækst i købekraften betydelig større.

Købekraft påvirker prisen på luksusvarer.

Stigninger i købekraften giver normalt stigende efterspørgsel og derved stigende priser på luksusvarer som tunge, jomfruhummer, rejer og muslinger. Stigende købekraft, forårsaget af for eksempel højkonjunktur, medfører et opadgående pres på priserne på disse arter. Lavkonjunktur vil give et nedadgående pres på priserne. Således skønnes for eksempel lavkonjunkturen i EU at have medvirket til prisfaldet i 2003 og 2004 på muslinger og jomfruhummer. Endvidere forventes konjunkturen i Europa i 2005 at holde købekraften på et nogenlunde stabilt niveau.

Købekraften stabil i Europa i 2005

Forbrugerpræferencer

Forbrugerpræferencer har effekt på efterspørgslen og priserne, og ændringer heri kan ske på både lang og kort sigt. Dette gælder for alle fiskeprodukter, ikke alene luksusvarer. På lang sigt i form af ændrede spisevaner og på kort sigt på grund af ydre påvirkninger.

Efterspørgsel efter fisk uændret i 2005

Forbrugernes præferencer forventes i 2005 ikke ændret væsentligt i forhold til de foregående år.

4.5. Prisskøn for artsgrupper

4.5.1. Torsk

Pris, valutakurser og udbud af torsk indtil 2004

Prisen på torsk faldt i 2004 med 2% i forhold til 2003, hvilket blandt andet skyldes forøget fiskeri i Barenshavet, samt styrkelsen af den danske krone i forhold til den norske. Det samlede udbud af torsk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 708.000 tons i 2004 og udbuddet er sammensat af EU-fiskeres landinger samt landinger i Norge, Island og Rusland.

Faldende udbud og ændrede valutakurser giver små prisstigninger på torsk i 2005

Prisen på torsk forventes i 2005 at stige med 5%, som følge af flere forhold. Udbuddet af torsk i 2005 på det europæiske marked forventes, som følge af faldende norske og islandske kvoter at falde lidt. Dette vil føre til et opadgående pres på priserne. Endvidere forventes svækkelsen af den danske krone i forhold til den islandske krone at påvirke prisen på torsk i Danmark i opadgående retning. Omvendt forventes et stigende udbud af alaskasej fra USA at give et nedadgående pres på prisen på torsk, idet torsk og alaskasej er substitutter på det europæiske marked. Stigende konkurrence i EU fra outsourcet produktion af frosne torskefileter til et lavtlønsland som Kina, kan også give et nedadgående pres på prisen. På dette grundlag skønnes en prisstigning på 5% på torsk realistisk.

4.5.2. Andre torskefisk

Pris, valutakurser og udbud af andre torskefisk indtil 2004

Prisen på andre torskefisk, primært kuller, mørksej, lyssej, kulmule og hvilling, faldt i 2004 med 28% i forhold til 2003. Dette kan forklares ved, at andre torskefisk handles på et verdensmarked, der er domineret af alaskasej fra USA og Rusland samt kuller og sej fra Norge, Island og Rusland. På dette verdensmarked har styrkelsen af den danske krone i forhold til både dollar, rubel og norsk krone gjort torskefisk importeret til EU billigere, og derved trukket prisen på danske kuller, sej mv. ned. Endvidere trak udsalg fra store lagre af alaskasej i begyndelsen

af 2004 priserne ned. Også Kinas forøgede eksport af dobbeltfrosne lavkvalitetsfileter af torskefisk til EU har trukket priserne nedad. Prisfaldet i 2004 følger de senere års prisfald, hvilket skal ses i sammenhæng med valutakursudviklingen og betydelige udsving i fiskeriet. Det samlede udbud af andre torskefisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 525.000 tons i 2004, hvor udbuddet i de vigtigste udbyderlande globalt var 2,9 mio. tons.

Større udbud af alaskasej og sej og ændrede valutakurser giver, endnu engang, prisfald på andre torskefisk i 2005

Prisen på andre torskefisk forventes i 2005 påvirket i nedadgående retning af flere faktorer. For det første forventes der et stigende globalt udbud af andre torskefisk. Årsagen er, at kvoterne for både russisk fiskeri efter alaskasej i det nordlige Stillehav, samt for norsk fiskeri efter sej i Barentshavet er blevet forøget. Konsekvensen af et generelt øget udbud er et nedadgående pres på priserne. For det andet forventes en styrkelse af den danske krone i forhold til dollar. Dette gør amerikanske alaskasej importeret til EU billigere og trækker prisen på danske kuller, sej mv. ned. Endelig påvirker det de danske priser på kuller, sej mv. i nedadgående retning, at Kina vedbliver med at forøge eksporten af dobbeltfrosne lavkvalitetsfileter af torskefisk til EU. På dette grundlag skønnes et prisfald på 15% på andre torskefisk.

4.5.3. Dyre fladfisk

Pris og udbud af dyre fladfisk indtil 2004

Prisen på dyre fladfisk, primært tunge, pighvarre, hellefisk og slethvarre, faldt i 2004 med 2% i forhold til 2003. Dette kan bl.a. forklares ved stigende udbud i Danmark. Priserne, såvel som udbuddet, har været stabile siden 2002, hvorved priserne påvirkes af kvalitetsforhold, blandt andet bestemt af længden af fiskerisæsonen. En lang sæson giver normalt høj kvalitet og priser. Det samlede udbud af dyre fladfisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 26.000 tons i 2004. Udbuddet er primært fra EU fiskeres landinger og den vigtigste art, tunge, stammer fra et sæsonbetonet fiskeri i Nordsøen.

Kvoteforøgelser giver prisfald i 2005

Prisen på dyre fladfisk forventes i 2005 at falde med 10% som følge af, at udbuddet forventes at stige med 10%. Denne udvikling skal ses på grundlag af stigende kvoter i Holland og UK. Prisskønnet er dog usikkert, som følge af at kvalitetsaspektet er vigtigt, men ikke kan inddrages i skønnet.

4.5.4. Almindelige fladfisk

Pris og udbud af almindelige fladfisk indtil 2004

Prisen på almindelige fladfisk, primært rødspætte, ising, skærising, rødtunge og skrubbe, faldt i 2004 med 9% i forhold til 2003. Årsagen vurderes at være relateret til kvalitetsforhold, idet udbuddet har været faldende. Der haves dog ingen sikre indikationer af årsagen til prisfaldet. Det samlede udbud af almindelige fladfisk i de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 65.000 tons i 2004 og stammer primært fra EU fiskernes landinger.

Kvoteforøgelser på torskefisk giver prisfald på almindelige fladfisk i 2005

Prisen på almindelige fladfisk forventes i 2005 påvirket i nedadgående retning. Udbuddet af almindelige faldfisk skønnes uændret, men et stigende globalt udbud af torskefisk, kombineret med en styrkelse af den danske krone i forhold til lande, der konkurreres med på EU markedet (bl.a. Rusland og USA), giver et nedadgående pres på prisen på rødspætte. Årsagen er, at torskefisk kan substituere rødspætte. På dette grundlag forventes et prisfald på 5% på almindelige fladfisk.

4.5.5. Sild

Markedet for sild indtil 2004

Prisen på sild faldt i 2004 med 4% i forhold til 2003 efter i den foregående 5 års periode først at være faldet indtil år 2000 for derefter at stige med 100% i 2001 og yderligere indtil medio 2002. Derefter faldt prisen med ca. 30% i efteråret 2002, og i 2003-2004 holdt priserne det lavere niveau. Denne udvikling skal ses på grundlag af to forhold i 1990'erne. For det første var bestanden af atlantoskandisk sild nedfisket, og et forbud mod fiskeri var indført i starten af 1980'erne. Dette førte til, at bestanden i 1980'erne og 1990'erne blev genopbygget med stigende udbud som følge op gennem 1990'erne og indtil 2001.

For det andet medførte Berlin-murens fald, at markeder i Rusland og Østeuropa (gen) åbnedes og efterspørgslen forøgedes gradvist med forøget købekraft på disse markeder.

Situationen i 2001 var, at bestanden igen var kommet under pres, og kvoterne på atlantoskandisk sild blev derfor reduceret med 25%. Sammenholdt med at markedet i Rusland var ved at reetablere sig efter en devaluering af den russiske rubel i august 1998, samt med at købekraften gradvist forbedredes og med at udbuddet af andre fiskearter, som substitut for sild, blev reduceret, gav dette betydelig usikkerhed på markederne. Konsekvensen var de nævnte prisstigninger på 100% i 2001. Usikkerheden på markederne førte således til en overreaktion i industrien i 2001, som korrigeredes på markedet i 2002.

Norge markedsførende

I 2003-2004 blev det lavere prisniveau opretholdt, men prisniveauet var dog stadig 2/3 højere end det laveste niveau i 2000. Prisstigningerne på sild gjorde sig primært gældende i Norge, fordi Norge er den førende udbyder blandt andet baseret på den atlantoskandiske bestand. Norge er den førende udbyder på det russiske og de østeuropæiske markeder. Danmark er derimod den førende udbyder på det tyske marked, hvor hovedparten af dansk produktion afsættes, og hvor afsætningsforholdene har været stabile. Danmark har således ikke direkte været påvirket af ændringer i den atlantoskandiske bestand eller af markedsforholdene. Indirekte har forholdene i Norge og Rusland dog haft en meget klar effekt på de danske priser, idet sildeprisen også i Danmark steg med 100% i 2001, faldt med 27% i 2003, samt yderligere med 4% i 2004. Dette skyldes, at priserne varierer ens over tid i Danmark og Norge, som følge af at det danske og norske marked for landinger er sammenhængende.

Stigende udbud giver store prisfald i 2005

Prisen på sild forventes i 2005 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. En forventet udbudsforøgelse på 15%, som følge af stigende kvoter på Nordsøsild og atlantoskandisk sild, vil give et nedadgående pres på priserne. Kvoterne for atlantoskandisk sild er endnu ikke fastsat, idet forhandlingerne om forlængelse af fempartsaftalen om sildefiskeriet er brudt

sammen. Udgangspunktet er dog at den biologiske rådgivning tegner et særdeles positivt billede, samt at Norge har fastsat en halvårskvote som reelt ikke begrænser fiskeriet. Omvendt vil forøget købekraft på det russiske og østeuropæiske marked påvirke prisen i opadgående retning. Samlet set forventes et prisfald på 20% på sild.

4.5.6. Makrel

Pris, valutakurser og marked for makrel indtil 2004

Prisen på makrel steg i 2004 med 55% i forhold til 2003, hvilket bl.a. skyldes faldende udbud som følge af reducerede kvoter i Nordsøen, herunder i UK, Norge, Irland og Danmark. Den kraftige prisstigning skyldes også andre forhold, som skal ses i sammenhæng med, at Europa er nettoeksportør til et todelt verdensmarked. Den ene del består af et asiatisk marked med Japan i spidsen, hvortil store makrel af høj kvalitet afsættes. Den anden del af et østeuropæisk marked med Rusland som det vigtigste modtagerland, hvor der primært afsættes frosset makrel. Vigtigste yderligere årsag til den kraftige prisstigning er, at den danske krone styrkedes i forhold til valutaerne på afsætningsmarkederne i Rusland og Japan. Stigende efterspørgsel i Rusland og Østeuropa er dog også en medvirkende årsag. Det samlede udbud af makrel på det europæiske marked er opgjort til 422.000 tons i 2004 som primært stammer fra EU og Norge.

Faldende udbud og ændrede valutakurser giver stigende priser i 2005

Prisen på makrel forventes i 2005 entydigt påvirket i opadgående retning. Dette skyldes et faldende udbud i Europa, som følge af at kvoterne i Nordsøen for EU og Norge samlet er reduceret med 27%. Dette giver et opadgående pres på priserne. Endvidere forventes en styrkelse af den danske krone i forhold til valutaerne på afsætningsmarkederne i Rusland og Japan at give et yderligere opadgående pres på priserne. Også stigende efterspørgsel i Rusland og Østeuropa giver et opadgående pres på priserne. På dette grundlag forventes en prisstigning på 25% på makrel.

4.5.7. Laksefisk

Pris, valutakurser og marked for laksefisk indtil 2004

Prisen på laksefisk, der omfatter laks og ørred, steg i 2004 med 13% i forhold til 2003 på trods af en stigning i det globale udbud. Dette skal ses i sammenhæng med at markedet er et verdensmarked, hvor Norge og Chile er de vigtigste udbyderlande og hvor EU, USA og Japan er de vigtigste aftagere. Der er flere årsager til de stigende priser i Danmark. For det første blev den danske krone styrket i forhold til den norske, hvilket har givet et nedadgående pres på priserne i Danmark, da Norge forsyner EU. Også styrkelsen af den danske krone i forhold til dollar og yen gav et nedadgående pres på prisen i Danmark, idet både USA og Japan konkurrerer med EU om import af laksefisk på verdensmarkedet. Endelig skønnes at den globale efterspørgsel efter laks har været stigende. Det samlede udbud af laksefisk fra de vigtigste udbyderlande er globalt opgjort til 1,7 mio. tons i 2004, hvoraf 90% stammer fra fiskeopdræt, hvor de producerede mængder, i modsætning til i det vilde fiskeri, kan tilpasses ændrede priser. Det vil sige udbuddet bestemmer ikke nødvendigvis priserne, priserne er snarere bestemmende for udbuddet. Dette har givet relativt stabile priser de seneste 5 år.

Importrestriktioner på nogle laks giver prisstigninger

Prisen på laksefisk forventes i 2005 påvirket i både opadgående og nedadgående retning af en række faktorer. De indførte safeguards på EU import af laks, hvor der midlertidig blev indført mindstepriser på import af norsk laks, og efterfølgende er indført straftold, forventes at give et opadgående pres på priserne. Omvendt forventes stigende globalt udbud, som følge af forventet stigende opdræt af laks i Norge og Chile, at give et nedadgående pres på priserne i 2005. Endvidere forventes en yderligere styrkelse af den danske krone i forhold til dollar og yen at skabe et nedadgående pres på priserne. På dette grundlag forventes priserne på laksefisk at stige med 7%.

4.5.8. Rejer

Pris, valutakurser, udbud og fødevaresikkerhed for rejer indtil 2004

Prisen på koldvandsrejer faldt i 2004 med 2% i forhold til 2003 og holdt således det stabile niveau fra 2002. Stabiliseringen skal ses på grundlag af modsatrettede udviklingstendenser. Stigende udbud fra de grønlandske og canadiske bestande i den nordvestlige del af Atlanterhavet forårsagede i 2003-2004 et nedadgående pres på priserne på koldvandsrejer. Også styrkelsen af den danske krone i forhold til valutaerne i andre konkurrerende importørlande, primært USA og Japan, har givet et nedadgående pres på priserne i EU. Omvendt er dette imødegået af et opadgående pres på priserne på koldvandsrejer af EU's "nul tolerance politik" overfor rester af chloramphenicol og nitrofuran (antibiotika) i importerede opdrætsprodukter i 2003-2004. Dette har medført en kraftig reduktion i importen af opdrættede varmvandsrejer. Udbuddet af varmvandsrejer i EU, som en substitut for koldvandsrejer, er derved reduceret og har givet et afledt opadgående pres på priserne på koldvandsrejer. Denne politik i EU har medvirket til, at importen af rejer i USA slog rekord i 2003, idet Thailand rettede sin eksport mod USA, samtidig med at Kina etablerede sig yderligere i USA. Det samlede udbud af koldvandsrejer fra det nordlige Atlanterhav er opgjort til 355.000 tons i 2004, og udbuddet stammer primært fra Canada, Grønland, Norge og Island, samt i mindre grad fra EU fiskere.

Kvoteforøgelser i det nordvestlige Atlanterhav og ændrede valutakurser giver prisfald i 2005

Prisen på rejer forventes i 2005 påvirket i nedadgående retning. Dette skyldes, at udbuddet af koldvandsrejer fra det nordvestlige Atlanterhav forøges i 2005, som følge af stigende kvoter i Davis Strædet. Dette understøttes af, at styrkelsen af den danske krone i forhold til US og canadiske dollar vil give et nedadgående pres på priserne. Der forventes et prisfald på 5% på rejer.

4.5.9. Jomfruhummer

Pris og udbud af jomfruhummer indtil 2004

Prisen på jomfruhummer faldt i 2004 med 11% i forhold til 2003, og prisfaldet fra 2002 til 2003 på 27% fortsatte. Årsagen til det kraftige prisfald i 2003-2004 var, at de indførte restriktio-

ner i torskefiskeriet i 2002 indebar, at både danske og britiske fiskere målrettede fiskeriet efter de arter, det endnu var muligt at fiske på. Dette medførte forøgede fangster af jomfruhummer, som ikke umiddelbart kunne afsættes. Derfor blev de lagt på lager (nedfrosset). Der var således i 2003 store lagre, som gav kraftige prisfald da de blev afsat i 2003-2004. Samtidig forøgedes fangsterne i specielt Storbritannien i 2004, hvilket også medførte et nedadgående pres på priserne i 2004. Endvidere skønnes, at der i både 2003 og 2004 har været faldende efterspørgsel efter luksusvarer som jomfruhummer på det europæiske marked som følge af den stagnerende europæiske økonomi. Det samlede udbud af jomfruhummer fra de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til 43.000 tons i 2004 og udbuddet udgøres primært af EU-fiskeres landinger.

Normalisering af markedet giver prisstigninger i 2005

Prisen på jomfruhummer forventes i 2005 påvirket i både opadgående og nedadgående retning. Normaliseringen af markedet efter at de tidligere opbyggede lagre nu er brugt op, vil give et opadgående pres på priserne. Dette imødegås omvendt af et nedadgående pres på priserne, som følge af et forventet stigende fiskeri i Storbritannien. På dette grundlag forventes en prisstigning på 15% på jomfruhummer.

4.5.10. Muslinger

Pris og udbud af musling indtil 2004

Prisen på blåmuslinger faldt i 2004 med 8% i forhold til 2003, og derved fortsatte den nedadgående tendens fra 2002 til 2003. De faldende priser skal ses i sammenhæng med strukturen på markedet, som består af et regionalt europæisk marked for ferske muslinger, et verdensmarked for konserverede muslinger og et for frosne. På dette grundlag skønnes der at være flere årsager til de faldende priser. For det første har udbuddet været stigende på alle tre dele af markedet. På det regionale europæiske marked for ferske muslinger har udbuddet både fra et traditionelt forsynerland som Holland, men også fra en nyere muslingeopdrætsnation som Grækenland, været stigende. På verdensmarkedet for konserverede muslinger har et stadigt stigende udbud fra Kina, kombineret med den stadige integration af Kina i ver-

densøkonomien, også givet et nedadgående pres på priserne. Endelig har et forøget udbud på verdensmarkedet for frosne muslinger fra specielt Chile givet laver priser. For det andet har det nedadgående pres på priserne været understøttet af, at den danske krone er styrket i forhold til både den kinesiske yuan og den chilenske peso.

Det samlede udbud af muslinger fra de vigtigste udbyderlande i Europa er opgjort til ca. 500.000 tons i 2004, og udbuddet stammer primært fra forskellige former for opdræt i EU. De vigtigste muslingearter på EU markedet er Middelhavs- og blåmusling. Hovedparten af EU markedet forsynes således fra opdræt.

Stigende globalt udbud og ændrede valutakurser giver prisfald i 2005

Prisen på muslinger forventes i 2005 påvirket i nedadgående retning. Udbuddet af frosne muslinger på verdensmarkedet fra specielt Chile, såvel som udbuddet af konserverede muslinger primært fra Kina, forventes at stige. Dette giver et nedadgående pres på priserne. Dette pres understøttes af en forventet styrkelse af den danske krone i forhold til både den kinesiske yuan og den chilenske peso. Den stagnerende købekraft på hovedmarkederne i Frankrig, Belgien, Italien og Spanien forventes ikke at imødegå dette nedadgående pres på priserne. På dette grundlag forventes et prisfald på 10% på muslinger.

4.5.11. Industrifisk

Markeder for industrifisk, fiskemel og olie indtil 2004

Prisen på industrifisk faldt i 2004 med 21% i forhold til 2003. Dette skyldes primært at den danske krone blev styrket i forhold til dollaren. Dette er vigtigt, fordi der handles i dollar på et verdensmarked for fiskemel og olie, hvor EU er nettoimportør. Udviklingen i den danske krone i forhold til dollaren skønnes at have været den vigtigste årsag til de faldende priser, men også et stigende globalt udbud har givet et nedadgående pres på priserne. Således er det globale udbud steget med 25%, som følge af stigende fiskeri i Stillehavet af Peru og Chile. Dette er sket på trods af det dårlige tobisfiskeri i Danmark og Norge i 2003, som fortsatte i 2004.

Samlet udbud

Den samlede fangst af industrifisk fra de 5 største globale udbyderlande er opgjort til ca. 15 mio. tons i 2004, hvoraf over halvdelen stammer fra Peru. Prisen på industrifisk er afledt af prisen på fiskemel og olie, som dannes på et verdensmarked. Denne pris bestemmes af det globale udbud, med Peru og Chile som de største aktører, men hvor Danmark, Norge og Island også er betydende udbydere. Efterspørgslens betydning for prisen er præget af, at fiskeopdrætssektoren globalt i en årrække har haft store vækstrater. Dette har givet stigende efterspørgsel som følge af, at opdræt af næsten alle fiskearter nødvendigvis må baseres på foder udvundet af fisk. Den vigtigste globale aftager er Kina, som over de seneste 10-20 år har opbygget en meget betydelig fiskeopdrætssektor.

Fortsat svag dollar giver prisfald også i 2005

Prisen på industrifisk påvirkes i 2005 i nedadgående og opadgående retning af en række faktorer. Den forventede fortsatte styrkelse af den danske krone i forhold til dollaren vil påvirke priserne i nedadgående retning i et importområde som EU. Endvidere forventes det globale udbud af sojamel og olie at stige med 20%, hvilket også vil give et nedadgående pres på priserne på substitutter som fiskemel og olie. Omvendt forventer den Internationale Fiskemel og Fiskeolie Organisation, at det globale udbud af fiskemel og olie vil falde med ca. 10%. Dette vil give et opadgående pres på priserne. Også den fortsatte vækst i akvakultur, blandt andet i Kina, forventes fortsat at forøge efterspørgslen og give et opadgående pres på priserne. Samlet set forventes et prisfald på 5% på industrifisk.

5. Fiskeforarbejdning

Baggrund

Fiskeriets Økonomi har været udarbejdet årligt siden 2001. Formålet er at analysere den økonomiske situation for dansk fiskeri. Analysen har imidlertid alene omfattet det primære erhverv, fiskeriet. I nærværende kapitel udvides analysen til også at omfatte den landbaserede fiskeforarbejdning.

Formål med analysen

Formålet er at analysere den økonomiske situation i fiskeforarbejdningsindustrien, herunder at beskrive strukturen i sektoren og udarbejde en prognose over økonomien i 2005. Det tilstræbes således at give et overblik over den økonomiske situation i en større del af fiskerisektoren end primærsektoren alene. Derigennem opbygges et forbedret vidensgrundlag for de økonomiske konsekvenser for hele fiskerisektoren af ændringer i fiskeriforvaltning, handelspolitik og konkurrenceforhold på afsætningsmarkederne. Analysen udarbejdes for første gang for året 2005, men forventes at indgå som en fast del af Fiskeriets Økonomi i de kommende år.

Data

Grundlaget for analysen er en række statistikker indsamlet af Danmarks Statistik og viderebearbejdet af Fødevareøkonomisk Institut. Regnskabsstatistik, varestatistik for industri samt råvare- og tjenestestatistik er centrale. Beskæftigelses- og udenrigshandelsstatistik er også anvendt, såvel som Fiskeridirektoratets landings-, fangst- og opdrætsstatistik indgår.

Underbrancher med sammenligneligt råvaregrundlag indgår

Analysen foretages for underbrancher i hvilke de forskellige firmaers produktion er baseret på et sammenligneligt råvaregrundlag og hvor firmaerne producerer de samme produkter.

Disposition

Kapitlet er opdelt i to hovedafsnit. Først analyseres strukturen i sektoren. Underbranchernes sammensætning og produktion analyseres, antal firmaer, arbejdssteder og beskæftigelse vurderes. Derefter prognosticeres sektorens økonomi i 2005 vedr. produktion, bruttoindtægt, driftsomkostninger, indtjening, arbejdskraftaflønning, kapitalaflønning og rentabilitet.

5.1. Fiskeforarbejdningssektorens struktur

Udgangspunkt for analysen er 2002

Udgangspunktet for analysen af den danske fiskeindustri er året 2002, hvor de nødvendige data for analysens grundlag har kunnet tilvejebringes fra Danmarks Statistiks Regnskabsstatistik, Varestatistik for industri, samt Råvare- og tjenestestatistik, jf. bilag 5.2.

I Danmarks Statistik er den danske fiskeindustri opdelt i 3 branchegrupper efter firmaernes vareproduktion, "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker", "Røgning og saltning af fisk m.v." samt "Fiskemelsfabrikker".

Antallet af firmaer i forarbejdningsindustri var 123

Antallet af fuldtidsbeskæftigede var 5.302

Antallet af firmaer i konsumindustrien som dækker branchegrupperne "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker" og "Røgning og saltning af fisk m.v." var i 2002 116 firmaer med i alt 4.874 fuldtidsbeskæftigede. I branchegruppen "Fiskemelsfabrikker" var antallet af firmaer 7 med en samlet beskæftigelse på 428 fuldtidsbeskæftigede. Det samlede antal firmaer i fiskeindustrien i år 2002 var således 123, og antallet af fuldtidsbeskæftigede var tilsammen 5.302, jf. tabel 5.1.

Tabel 5.1. Antal firmaer og fuldtidsbeskæftigede, 2002.

	Firmaer	Beskæftigede
Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker	90	3.541
Røgning og saltning af fisk m.v.	26	1.366
Konsumindustrien	**116**	**4.874**
Fiskemelsfabrikker	7	428
I alt	**123**	**5.302**

Kilde: Danmarks Statistik "Erhvervsbeskæftigelsesstatistik".

For at få et mere nuanceret billede af strukturen i den danske fiskeindustri er der i tabel 5.2 opstillet en oversigt over antallet af arbejdssteder fordelt efter antallet af fuldtidsbeskæftigede.

Tabel 5.2. Antal arbejdssteder fordelt efter antal fuldtidsbeskæftigede, 2002.

Antal fuldtidsbeskæftigede	Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker	Røgning og saltning af fisk m.v.	Konsumindustrien	Fiskemelsfabrikker	I alt
	antal arbejdssteder				
0-9	27	17	**44**	2	**46**
10-19	20	5	**25**	0	**25**
20-49	24	7	**31**	2	**33**
50-99	14	10	**24**	1	**25**
100 og derover	12	6	**18**	2	**20**
I alt	**97**	**45**	**142**	**7**	**149**

Kilde: Danmarks Statistik.

70% af arbejdsstederne i konsumindustrien har mindre end 50 fuldtidsbeskæftigede

I konsumindustrien har 31 % af arbejdsstederne mindre end 10 fuldtidsbeskæftigede, mens 39 % har mellem 10 og 49 fuldtidsbeskæftigede. Andelen af større arbejdssteder med mellem 50 og 99 fuldtidsbeskæftigede udgør 17 %, mens de helt store arbejdssteder med over 100 fuldtidsbeskæftigede kun udgør 13 % Der er således en dominans af små og mindre arbejdssteder i konsumindustrien, som tilsammen udgør 70 % af arbejdsstederne.

3 af 7 fiskemelsfabrikker har flere end 50 fuldtidsbeskæftigede

For fiskemelsfabrikkerne er strukturen anderledes, hvor 2 arbejdssteder har færre end 10 fuldtidsbeskæftigede, og 2 har mellem 10 og 49 fuldtidsbeskæftigede. 3 arbejdssteder har over 50 fuldtidsbeskæftigede.

Antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigede har været faldende

Hvis man ser på udviklingen i antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigede over en lidt længere periode fra 1995 til 2002, sker der et tydeligt fald for dem begge, som det fremgår af figur 5.1.

Figur 5.1. Udviklingen i antallet af arbejdssteder og fuldtidsbeskæftigede.

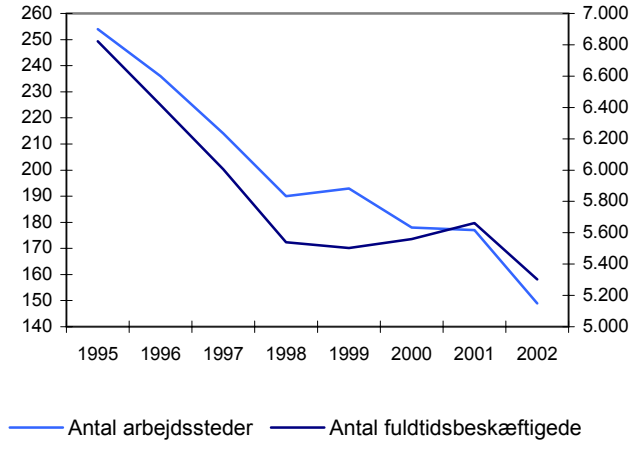

Kilde: Fiskeristatistisk årbog.

Antal af arbejdssteder har været faldende

I 1995 var der 254 arbejdssteder, mens der i 2002 kun var 149 arbejdssteder tilbage. Antallet af fuldtidsbeskæftigede i industrien faldt ligeledes fra 6.822 i 1995 til 5.302 i 2002. Den gennemsnitlige størrelse på arbejdsstederne målt ved antallet af fuldtidsbeskæftigede steg til gengæld fra 27 til 36 fuldtidsbeskæftigede pr. arbejdssted.

Danmarks Statistiks branchegrupper opdeles

Som det blev nævnt i indledningen, opdeler Danmarks Statistik den danske fiskeindustri i 3 branchegrupper efter firmaernes vareproduktion; "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker", "Røgning og saltning af fisk m.v.", samt "Fiskemelsfabrikker". I forbindelse med analysearbejdet af den danske forarbejdningsindustri har Fødevareøkonomisk Institut fundet det nødvendigt at opdele de nuværende 3 branchegrupper i fiskeindustrien. Den nye underbrancheinddeling er baseret på firmaernes salg af varer registreret i Danmarks Statistiks Varestatistik for industri.

Som det første kriterium for den nye struktur anvendes fiskearter, som der produceres i det enkelte firma. Dernæst fordeles firmaerne, hvis det er muligt, efter produktionsformen af deres vareproduktion. Inddelingen af firmaernes vareproduktion er foretaget efter art og produktionsform. Fødevareøkonomisk Institut har, som vist i bilagstabel 5.1, tildelt hvert enkelt varenummer i Danmarks Statistiks varekatalog et karakteristisk branchekodenummer, samt angivet art og produktform.

13 nye underbrancher

Den nye inddeling af firmaerne i den danske fiskeindustri har resulteret i følgende 13 underbrancher, jf. bilag 5.1:

- Filetering af torskefisk og fladfisk
- Blandet produktion af torskefisk og fladfisk
- Konservering af makrel
- Konservering af sild
- Filetering af sild
- Syrning af sild
- Produktion af muslinger
- Produktion af rejer og krebsdyr
- Røgerier
- Røgning af laksefisk
- Blandet produktion af laksefisk
- Blandet forarbejdning
- Fiskemel og olie

I det følgende har det på grund af diskretionshensyn været nødvendigt at samle nogle af underbrancherne, da antallet af firmaer i den enkelte underbranche ellers ville være for lille til at resultaterne, jævnfør Danmarks Statistiks regler om diskretionering af individoplysninger, må offentliggøres. De underbrancher, der er blevet lagt sammen to og to-er "Konservering af makrel" og "Konservering af sild", "Filetering af sild" og "Syrning af sild" samt "Produktion af muslinger" og "Produktion af rejer og krebsdyr".

Baggrunden for at vælge arten som første kriterium i underbrancherne er et ønske om at kunne spore fisken fra "frisk fisk

Baggrund for valg af art som første branche-kriterie

til køledisk" både i Danmark og EU[11], samt for at kunne vurdere de økonomiske konsekvenser af ændringer i fiskeripolitikken på den landbaserede fiskeindustri og de egns-områder, der er afhængige af fiskeriet.

Tabel 5.3. Andel af vareproduktion baseret på fiskearter for underbrancher, 2002, %

	Torske- og fladfisk	Makrel	Sild	Rejer og musling	Laksfisk	Industrifisk	Andre arter	I alt
Filetering af torskefisk og fladfisk	**84**					2	13	100
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	**62**		2	5	1	1	30	100
Konservering af sild og makrel		**62**	**10**	8		3	17	100
Filetering og syrning af sild	6		**74**	5	1	6	8	100
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger				**84**			16	100
Røgning af laksefisk	1				**97**		2	100
Blandet produktion af laksefisk	2				**86**	1	11	100
Blandet forarbejdning	11	6	7	29	26	2	20	100
Fiskemel og olie						**100**		100

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Underbrancher har en høj andel af vareproduktionen baseret på hovedarten

At det giver god mening at anvende artskriteriet viser tabel 5.3, da de enkelte underbrancher har en høj andel af deres vareproduktion baseret på **hovedarten**. Derved fremstår de enkelte underbrancher som relativt homogene i forhold til artskriteriet. Den laveste andel af vareproduktionen baseret på hovedarten er 62 %, mens de fleste af underbrancherne opnår en andel af varer baseret på hovedarten på over 70 %. De reneste underbrancher med hensyn til artskriteriet er underbrancherne røgning af lakse-

[11] Fodnote: Rådets forordning nr. 1543/2000, samt Kommissionens forordning 1639/2001

fisk med en andel på 97 % af laksefisk, mens fiskemelsfabrikkernes opnår en andel på 100 %, da deres varer udelukkende baseret på industrifisk og fiskeaffald.

Underbrancher har en homogen produktion

Sammenholder man produktionsformen af varerne i de enkelte underbrancher, som er det andet kriterium, der anvendes til underbrancheplaceringen, er der også her en høj grad af homogenitet. Flere af underbrancherne har således næsten 100 % af deres vareproduktion placeret i en enkelt forarbejdningsgruppe, som vist i tabel 5.4.

Tabel 5.4. Andel af vareproduktionen på produktformer for underbrancher, 2002, %

	Fersk filet	Frosset filet	Røget, saltet og tørret	Tilberedt og konserveret	I alt
Filetering af torskefisk og fladfisk	**53**	**44**		3	100
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	6	25		**68**	**100**
Konservering af sild og makrel			3	**97**	**100**
Filetering og syrning af sild	15	4	6	**75**	**100**
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger				**99**	**100**
Røgning af laksefisk			**99**		100
Blandet produktion af laksefisk	35		**60**	5	100
Blandet forarbejdning	8	15	17	60	100
Fiskemel og olie				**100**	**100**

Kilde: Fødevareøkonomisk Institut og Danmarks Statistik.

Baggrund for valg af produktionsform som andet branchekriterium

Den forarbejdning, der sker af varerne i det enkelte firma er meget vigtig for at kunne sammenligne de enkelte firmaer, da deres produkter alt efter produktionsform har forskellige priser, afsætningsmuligheder og markeder. Det vil derfor være mindre relevant at sammenligne firmaer, der producerer varer baseret på den samme art, men med en vidt forskellig produktionsform.

Endelig fordeling af firmaer i de nye brancher

Den endelig fordeling af firmaer i den danske fiskeindustri i de nye underbrancher for 2002, ser ud som vist i tabel 5.5.

Tabel 5.5. Antal firmaer og fuldtidsbeskæftigede fordelt på underbrancher, 2002.

	Firmaer	Fuldtids-beskæftigede
Filetering af torskefisk og fladfisk	11	461
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	5	1.130
Konservering af sild og makrel	4	300
Filetering og syrning af sild	14	540
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	10	321
Røgerier	21	70
Røgning af laksefisk	12	655
Blandet produktion af laksefisk	14	711
Blandet forarbejdning	25	686
Konsumindustrien	**116**	**4.874**
Fiskemel og olie	7	428
I alt	**123**	**5.302**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Stor forskel på de enkelte underbrancher

Nedenfor er de enkelte underbrancher kort beskrevet. Strukturerne inden for de enkelte underbrancher kan være meget forskellige og bestå af både meget små og meget store virksomheder.

Underbranchen "Filetering af torskefisk og fladfisk" består af 11 små og mellemstore firmaer, som i gennemsnit har 40 fuldtidsbeskæftigede. 84 % af vareproduktionen består af torske- og fladfisk, som næsten udelukkende forarbejdes til fersk og frossen filet.

"Blandet produktion af torskefisk og fladfisk" er beskæftigelsesmæssigt den største

Ser man derimod på underbranchen "Blandet produktion af torskefisk og fladfisk" består denne branche kun af 5 firmaer med et gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede på 226. Størrelsen på firmaerne er dog meget varierende med nogle meget store og nogle mindre. Artssammensætningen i denne gruppe er mere blandet, hvor 62 % består af torske- og fladfisk og 30 % af andre arter. Produktionen i denne gruppe er kendetegnet ved at have en høj forarbejdningsgrad, eksempelvis panerede fileter. 68 % af vareproduktionen i denne underbranche er tilberedt eller konserveret. Når man ser på antallet af beskæftigede og den økonomiske betydning i underbrancherne, er dette en af de mest betydende underbrancher med i alt 1.130 fuldtidsbeskæftigede

og med den tredjestørste omsætning i 2002.

Konservering af sild og makrel samlet af diskretionshensyn

Underbranchen "Konservering af sild og makrel" bestod oprindeligt af 2 underbrancher opdelt på arterne sild og makrel, men på grund af det lille antal firmaer i underbrancherne er de af diskretionshensyn lagt sammen. Underbranchen består af 4 mellemstore firmaer med gennemsnitligt 75 fuldtidsbeskæftigede. Firmaerne i denne underbranche producerer hovedsagelig makrel på dåse og sild på glas og hele 97 % af vareproduktionen kan henføres til tilberedte eller konserverede varer.

Også underbranchen "Filetering og syrning af sild" er en sammenlægning af to underbrancher. De to underbrancher udgør tilsammen 14 firmaer med 39 fuldtidsbeskæftigede pr. firma. Størrelsen på firmaerne svinger noget mere end i de andre grupper. Vareproduktionen består af 74 % sild og forarbejdningen er hovedsagelig til sildefileter, sildelapper og syrnede sild. 75 % kan henføres til tilberedte og konserverede varer.

"Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger" bestod i udgangspunktet også af 2 underbrancher. Der er 10 firmaer i underbranchen med et gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede på 32. Størrelsen på firmaerne i disse underbrancher er dog meget varieret. Produktionen i underbranchen består af 84 % rejer og muslinger, hvoraf 99 % bliver tilberedt og konserveret.

Røgerier ikke med i Varestatistikken

"Røgerier" er en underbranche bestående af firmaer med under 10 fuldtidsbeskæftigede. Der indgår 21 firmaer i underbranchen med gennemsnitlig 3 fuldtidsbeskæftigede pr. firma. Røgerierne producerer mest røget laks og ørred, men også sild, makrel og ål. Da alle firmaer i denne underbranche har mindre end 10 fuldtidsbeskæftigede, indgår denne gruppe ikke i Varestatistikken for industri, og vil derfor ikke indgå i prognosen i afsnit 5.2. Betydningen af denne gruppe er lille, både beskæftigelses- og omsætningsmæssigt.

97% af produktion er laksefisk

Firmaerne i underbranchen "Røgning af laksefisk" er en blanding af mindre og mellemstore firmaer. Det gennemsnitlige an-

99% er røget, saltet eller tørret

tal fuldtidsbeskæftigede i de 12 firmaer er 55. I underbranchen er 97 % af vareproduktionen laks eller ørred som røges. 99 % af produktionen kan henføres til produktionsformen røget, saltet eller tørret.

"Blandet produktion af laksefisk" består af 14 firmaer med 51 fuldtidsbeskæftigede medarbejdere i gennemsnit. Underbranchen indeholder både små firmaer, der næsten udelukkende producerer filet af laks og større firmaer, der har en blandet produktion af filet og røgning af laks og ørred. 86 % af gruppens vareproduktion er laksefisk, hvoraf 35 % forarbejdes som fileter, og 60 % bliver røget, saltet eller tørret.

"Blandet forarbejdning" er en restgruppe, men har stor økonomisk betydning

"Blandet forarbejdning" er en restgruppe, som består af de firmaer, der ikke har kunnet placeres i de øvrige underbrancher. Størrelsen på firmaerne varierer fra nogle af de største i branchen til de helt små. Der er 25 firmaer i underbranchen, men med den store spredning i størrelsen skal man ikke lægge megen vægt på det gennemsnitlige antal fuldtidsbeskæftigede på 27. I denne gruppe indgår også flere arter end i de øvrige underbrancher. De vigtigste arter i denne underbranche er rejer og muslinger med 29 %, laksefisk med 26 %, andre arter med 20 % og torske- og fladfisk med 11 %. Størstedelen af produktionen er tilberedte og konserverede varer med 60 %. Underbranchen er omsætningsmæssigt den næstmest betydende underbranche.

"Fiskemel og olie" har størst økonomisk betydning af alle underbrancher

"Fiskemel og olie" består af 7 firmaer med et gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede på 61. Størrelsen af firmaer i denne underbranche er blandet med 4 store og 3 små. Firmaerne anvender udelukkende industrifisk og fiskeaffald i deres produktion. Derfor er underbranchen afhængig af den primære sektors landinger af industrifisk. Fiskemelsfabrikkerne er den underbranche, som havde den største betydning omsætningsmæssigt i 2002.

Grundlaget for beregningerne i afsnit 5.2 er baseret på oplysninger om varesalget fra Varestatistikken for industri for 2002-2004, og det er derfor relevant at se på udviklingen i den del af

populationen, som varestatistikken dækker. Varestatistikken omfatter alle industrivirksomheder med mindst 10 fuldtidsbeskæftigede, jf. bilag 5.2. Indberetningsenheden er den faglige enhed, hvorved forstås summen af de arbejdssteder, der foretager samme økonomiske aktivitet indenfor et firma (juridisk enhed).

Kun få ændringer i antallet af faglige enheder

Antallet af faglige enheder inden for underbrancherne i perioden 2002 til 2004 har stort set været konstant, som det fremgår af tabel 5.6.

Tabel 5.6. Antal faglige enheder fordelt på underbrancher.

	2002	2003	2004
Filetering af torskefisk og fladfisk	13	13	12
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	5	6	6
Konservering af sild og makrel	4	4	4
Filetering og syrning af sild	9	9	9
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	7	8	8
Røgning af laksefisk	14	15	14
Blandet produktion af laksefisk	8	6	6
Blandet forarbejdning	10	10	9
Konsumindustrien	**70**	**71**	**68**
Fiskemel og olie	4	4	5
I alt	**74**	**75**	**73**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Der sker alene små forskydninger mellem underbrancherne på 1 højest 2 faglige enheder mellem de 3 år. Det samlede antal faglige enheder i konsumindustrien falder således fra 70 til 68, mens antallet af faglige enheder i fiskemelsfabrikkerne stiger fra 4 til 5 fra 2002 til 2004.

5.2. Fiskeindustriens produktion og indtjening

Firmaer i prognosen for 2005

Beregningen af prognosen for fiskeforarbejdningssektorens økonomi gennemføres for alle faglige enheder, der indgår i Danmarks Statistiks branchegruppering "Forarbejdning og konservering af fisk og fiskeprodukter", og som samtidig indberetter til Varestatistikken. Alle firmaer med mere end 10 beskæftigede indgår i Varestatistikken. Den totale omsætning i fiskefor-

arbejdningssektoren kendes via Regnskabsstatistikken, da denne omfatter alle firmaer, jf. bilag 5.2. Varesalget i de firmaer, der indgår i prognosen udgjorde i 2002 98% af omsætningen og prognosen, omfatter derved næsten alle aktive firmaer.

Modellen arbejder med 9 grupper af fiskearter og 5 produktformer

Beregningerne for 2005 er gennemført ved anvendelse af en model, der opererer med tre dimensioner omfattende underbrancher, grupper af fiskearter og produktformer. Modellen baseres på produktion af 100 forskellige produkter, defineret som produktlinier i det harmoniserede system[12]. De detaljerede beregninger for de forskellige produktlinier udgør grundlaget for præsentationen af summerede resultater for 8 grupper af fiskearter og 5 produktformer, som defineret i bilagstabel 5.1. En række produktlinier baseres på fiskearter, som ikke indgår i grupperingen af de vigtigste fiskearter. Enten kendes indholdet af andre produktlinier ikke, eller også kan de baseres på flere forskellige fiskearter. Disse produktlinier summeres i gruppen "andre fiskearter" som en niende gruppe.

Resultaterne præsenteres summeret

Resultaterne præsenteres i det følgende for de otte underbrancher i konsumindustrien, samt for fiskemelsfabrikkerne, jf. afsnit 5.1. Resultaterne præsenteres endvidere for underbrancherne totalt, frem for som firmagennemsnit. Dette skyldes at antallet af firmaer i de forskellige underbrancher er forholdsvis stabilt over den analyserede periode.

5.2.1. Produktion

Produktionen er konstant eller følger råvaretilførslen

Produktionsprognosen for 2005 baseres for produkter af visse fiskearter på en forventning om, at produktionen udvikles på samme måde som råvaretilførslen. Produktionen af andre fiskeprodukter antages derimod opretholdt uændret på 2004 niveau. Årsagen til at produktionen af visse produkter antages at følge råvaretilførslen, hvor produktionen af andre antages uændrede, er, at der for visse produkter er en sammenhæng. Som udgangspunkt vurderes det rimeligt at antage, at produktionen følger rå-

[12] Det harmoniserede system er en nomenklatur for gruppering af varer, der handles internationalt.

vareforsyningen. Det behøver dog ikke at være tilfældet, da råvarer kan afsættes uforarbejdet. En stigning i de samlede råvaretilførsler kan fx godt afsættes alene som fersk fisk. Tilsvarende kan visse produktioner være baseret på en beskeden del af det samlede råvaregrundlag og samtidig være yderst profitable. I sådanne produktioner vil det typisk ikke betyde noget for produktionen, at råvaretilførslerne ændres.

…det vurderes med udgangspunkt i erfaringer fra 1994-2003

Antagelsen om at produktionen er uændret eller følger råvaretilførslerne er baseret på, om der historisk har været en sådan sammenhæng. Perioden 1994-2003 har været analyseret, og såfremt produktionen har fulgt råvaretilførslen i mindst 60% af perioden, antages produktionen at følge råvaretilførslen.

Grundlaget for produktionsprognosen, for produkter hvor produktionen antages at følge udviklingen i råvaretilførslen, er tilførsler fra dansk fiskeri, opdræt samt import. Tilførsler fra dansk fiskeri baseres på fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsesprocenter, jf. kapitel 3. Tilførsler fra dansk opdræt antages uændret, mens råvareimporten antages at følge udviklingen i traditionelle nordatlantiske leverandørlande som Norge, Færøerne, Grønland m.v., jf. bilagstabel 5.2. Prognosen over råvareimport baseres på fastsatte kvoter og forventede kvoteudnyttelsesprocenter i disse lande, samt på antagelser om den forventede udvikling i opdræt. Det antages endvidere at den danske fiskeforarbejdningsindustri modtager en uændret andel af disse landes råvarer.

Forudsætninger for produktionsprognosen

Forventningerne til udviklingen i produktionen af de forskellige produkter baseret på de forskellige fiskearter fra 2004 til 2005 er angivet i tabel 5.7.

Tabel 5.7. Grundlag for produktionsprognosen, ændringer i produktion fra 2004 til 2005, pct

	Fersk filet	Frosset filet	Røget, saltet og tørret	Tilberedt og konserveret	Fiskemel
Torsk	Uændret	-4	Uændret	-4	.
Andre torskefisk	+5	+5	.	.	.
Dyre fladfisk	.	.	Uændret	.	.
Almindelige fladfisk	.	Uændret	.	.	.
Sild	+17	Uændret	Uændret	+17	.
Makrel	.	.	.	Uændret	.
Laksefisk	-10	Uændret	-10	-10	.
Rejer	.	.	.	Uændret	.
Muslinger	.	.	.	+2	.
Industrifisk	.	.	.	.	+5

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Visse produktioner falder

Der forventes stigende produktion af fersk sildefilet, tilberedt og konserveret sild, samt filet af andre torskefisk end torsk. Også produktionen baseret på industrifisk og muslinger forventes at stige. Den forventede stigende produktion af fersk sildefilet samt tilberedt og konserveret sild skyldes stigende danske kvoter i Nordsøen, samt stigende norske og danske kvoter på atlantoskandisk sild. Stigende kvoter på kuller og sej i Danmark og Norge ventes at give en stigende produktion af filet baseret på disse arter. Stigende kvoteudnyttelse i industrifiskeriet vurderes at skabe grundlag for forøget produktion af fiskemel og olie.

Produktion af torsk falder

Produktionen af frosset og paneret torskefilet forventes derimod at falde. Årsagen er de faldende kvoter i Danmark, samt i det norske og russiske fiskeri i Barentshavet.

Produktion af laksefisk falder

Produktionen af laksefisk baseres på tilførsler af importeret laks, samt på opdrættet ørred fra dansk akvakultur. Produktionen baseret på tilførsler af dansk opdrættede ørred i 2005 forventes opretholdt på 2004 niveau. Derimod forventes en stigning i opdræt af laks i Norge, som under normale omstændigheder vil givet stigende produktion af laksefisk i Danmark. Men dette forventes ikke at blive tilfældet i 2005. Årsagen er, at der har været indført en safe-guard mod EU-import af norsk laks i

…årsagen er safe-guard mod import af norsk laks

perioden 6. februar til 26. april. Denne bestod af en mindstepris på 21,25 kr./kg., som indebærer at gennemsnitspriserne stiger fra de 19,21 kr./kg. i 2004 til 21,25 kr./kg. i 2005. Dette svarer til en prisstigning på 11%.

…som afløses af gengældelsestold

Fra den 27. april er den midlertidige safe-guard erstattet af en gengældelsestold. Toldens størrelse er fastsat på grundlag af en undersøgelse 10 norske opdrættere, der frivilligt har givet oplysninger til EU Kommissionen. Gengældelsestolden er for disse firmaer fastsat til mellem 7% og 25%. Andre firmaer, der også har valgt at samarbejde med EU Kommissionen, pålægges en told på gennemsnittet, svarende til 16%.

Firmaer, der ikke har ønsket at samarbejde, pålægges en told på 25%. På dette grundlag antages i det følgende, at importen af norsk laks fra den 27. april pålægges 16% i gennemsnitstold. Der pågår dags dato (27. april) forhandlinger om ændringer i denne ordning, som i sagens natur ikke kan inddrages i prognosen.

Forudsætninger for produktionsprognosen på laksefisk

Tidligere erfaringer peger på, at en prisstigning på EU-import af norsk laks på 1% medfører, at importmængden falder med 1,7%[13]. Under antagelse af at Danmark får ligelig andel i dette fald, vil den danske import af norsk laks i perioden 6. februar – 27. april falde 18% i forhold til samme periode 2004. I perioden 27. april og frem vil den danske import af norsk laks falde 27% i forhold til samme periode 2004. Tilførslen af norsk laks skønnes således i året som helhed at falde med 23% og den totale forsyning af laksefisk med 10%.

Produktion af andre produktformer antages uændret

Produktionen af de øvrige produktformer baseret på de i tabel 5.7 nævnte fiskearter antages opretholdt uændret på 2004 niveau.

[13] Se Asche., F. (1996), A system approach to the demand for salmon in the European Union, *Applied Economics*, 28:97-101.

…såvel som af andre fiskearter antages uændret

Produktionsværdien baseret på de i tabel 5.7 nævnte fiskearter udgør 88% af forarbejdningsindustriens samlede produktionsværdi i 2004. De øvrige 12% baseres på andre fiskearter eller på et ukendt indhold af ovenstående arter. Denne produktion antages også opretholdt uændret på 2004 niveau.

Tabel 5.8. Produktion fordelt på underbrancher, tons.

	2002	2003	2004	Forventet 2005[1]
Filetering af torskefisk og fladfisk	37.111	32.169	25.005	25.500
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	52.163	48.174	43.282	43.200
Konservering af sild og makrel	28.916	27.824	28.285	29.000
Filetering og syrning af sild	108.687	92.598	91.134	99.600
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	18.163	19.001	21.855	22.000
Røgning af laksefisk	16.672	13.920	14.225	13.000
Blandet produktion af laksefisk	18.345	16.874	15.057	14.400
Blandet forarbejdning	55.658	90.192	90.691	94.500
Konsumindustrien	**335.715**	**340.752**	**329.534**	**341.200**
Fiskemelsfabrikker	518.894	413.664	444.717	467.000
I alt	**854.608**	**754.417**	**774.252**	**808.100**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionen i konsumindustrien stiger 4%

Den forventede totale produktion i konsumindustrien i 2005 er 341.200 tons, hvilket svarer til en stigning på 4% fra 2004 (tabel 5.8). Den forventede produktion er højere end i 2002 og 2003. Produktionen forventes relativ stabil i 2005 i de fleste underbrancher, dog ekskl. i filetering og syrning af sild, og i blandet produktion. Den forventede totale produktion i fiskemelsfabrikkerne er 467.000 tons, svarende til en stigning på 5% fra 2004.

…og 5% i fiskemelsfabrikkerne

Produktion fordelt på fiskearter

Produktionen af de vigtigste anvendte fiskearter er angivet i tabel 5.9, sorteret efter faldende dansk eksportværdi.

Tabel 5.9. Produktion fordelt på anvendt fiskeart, tons.

	2002	2003	2004	Forventet 2005
Laksefisk	28.828	27.322	27.742	25.300
Torskefisk	45.406	43.467	38.757	38.000
Rejer	15.449	21.402	23.825	23.900
Sild	51.866	55.831	63.912	72.900
Fladfisk	1.671	1.910	1.777	1.800
Makrel	13.618	13.890	14.883	14.900
Muslinger	10.154	8.042	8.543	8.700
Andre	34.771	36.485	36.093	36.100
Konsum	**201.763**	**208.348**	**215.531**	**221.500**
Industrifisk	652.845	546.068	558.721	586.700
Total	**854.608**	**754.417**	**774.252**	**808.100**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Den totale forventede produktion af konsumfisk er i 2005 221.500 tons, hvilket svarer til en fremgang på 3% i forhold til 2004. Dette tal er mindre end den totale produktion i konsumindustrien på 341.200 tons, jf. tabel 5.8. Årsagen er, at konsumindustrien afsætter spildprodukter til industri.

Produktion af sild stiger mens laksefisk falder i 2005

Produktionen af de enkelte fiskearter ændres med mindre end 4% i 2005 i forhold til 2004, når der ses bort fra sild og laksefisk. Produktionen af alle fiskearter ekskl. sild og laksefisk er derfor stabil. Dette skal ses i sammenhæng med grundlaget for produktionsprognosen, jf. tabel 5.7, hvor udsvingene i alle produktioner ekskl. sild og laksefisk er relativt små.

I 2002-2005 stiger produktionen af rejer og sild; Torskefisk og muslinger falder

Produktionen af de enkelte fiskearter er mere svingende over hele perioden 2002-2005. Produktioner baseret på rejer og sild stiger hhv. 54% og 41%, hvor produktioner baseret på torskefisk og muslinger falder hhv. 16% og 14%. Produktionen er således tæt relateret til situationen i de vigtigste forsyningskilder. Rejer og sild til den positive udvikling i hhv. de grønlandske rejebestande, sild i Nordsøen og Norskehavet. Torskefisk til de faldende torskekvoter og muslinger til nedgangen i fiskeriet i Limfjorden. Produktion baseret på laksefisk falder med 11%, bl.a. som følge af indførte restriktioner på import af norsk laks.

Produktionen er angivet for produktformer i tabel 5.10.

Produktion fordelt på produktform

Tabel 5.10. Produktion fordelt på produktformer, tons.

	2002	2003	2004	Forventet 2005
Fersk filet	37.910	41.318	39.705	41.608
Frosset filet	26.672	23.927	20.824	20.672
Røget, saltet og tørret	26.174	27.323	29.375	27.742
Tilberedt og konserveret	111.007	115.780	125.627	131.464
Sum konsum	**201.763**	**208.348**	**215.531**	**221.486**
Fiskemel og olie	652.845	546.068	558.721	586.657
Total	**854.608**	**754.417**	**774.252**	**808.143**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionen af fersk filet, samt tilberedte og konserverede produkter, forventes at stige i 2005 fra 2004. Produktionen af røgede, saltede og tørrede produkter samt af frosset filet forventes at falde.

Forarbejdningsgrad stigende i 2002-2005

Over hele perioden 2002-2005 forventes tilberedte og konserverede produkter at stige med 18% og fersk filet, samt røgede saltede og tørrede produkter med hhv. 10% og 6%. Produktionen af frosset filet forventes at falde med 22%

5.2.2. Bruttoindtægt

Definition af bruttoindtægt

Den forventede bruttoindtægt består af den forventede værdi af salg af egen produktion, forventet videresalg af produkter uden produktion, forøgelse af varelagre, samt andre forventede driftsindtægter.

Afsætningspriser forudsættes at følge råvarepriser

Den forventede produktionsværdi i 2005 bestemmes af den forventede produktion, jf. afsnit 5.2.1, samt af den forventede udvikling i afsætningspriserne. Afsætningspriserne antages at følge udviklingen i råvarepriserne. Dvs. når råvarepriserne eksempelvis falder, antages afsætningspriserne også at falde. Grundlaget er den i kapitel 4 foretagne vurdering af udviklingen i råvarepriserne i 2005. Råvareprisændringerne antages endvidere kun at slå delvist igennem på afsætningspriserne, idet afsætningspri-

serne erfaringsmæssigt er mere stabile. Årsagen er, at råvarerne alene udgør en blandt flere produktionsfaktorer, hvorved omkostninger til de øvrige produktionsfaktorer normalt stabiliserer afsætningspriserne. Afsætningspriserne kan dog i visse situationer variere mere end råvarepriserne, hvilket typisk er tilfældet, når prisændringer er drevet af ændringer i efterspørgsel. Derfor antages ændringer i råvarepriser overvæltet i afsætningspriser med udgangspunkt i erfaringer fra 1994-2003, dog med en overvæltning på højst 100%. Overvæltningen for de forskellige produkter er angivet i bilagstabel 5.3.

…med en overvæltning på 100% eller mindre

Afsætningsprisforudsætninger i 2 scenarioer

Skønnet over produktionsværdien i 2005 er, ligesom skønnet over fangstværdien, jf. kapitel 3, beregnet under to forskellige forudsætninger for prisudviklingen. Som den første forudsætning (scenario 1) anvendes priserne for 2004, hvorved alene konsekvenser af mængdeændringer vurderes[14]. Som den anden forudsætning (scenario 2) anvendes forventningerne til prisudviklingen i 2005 med udgangspunkt i ovenstående. Fortolkningen baseres primært på scenario 2, idet dette vurderes at være mest realistisk.

Tabel 5.11. Gennemsnitlig afsætningspris fordelt på anvendt fiskeart, kr./kg.

	2002	2003	2004	-- Forventet i 2005 -- Scenario 1	Scenario 2
Laksefisk	61,48	63,83	60,53	60,44	62,48
Torskefisk	34,74	33,33	33,43	33,38	34,13
Rejer	59,71	53,06	48,47	48,47	47,09
Sild	15,56	12,67	11,99	12,09	10,09
Fladfisk	54,91	61,16	66,87	66,87	62,14
Makrel	28,90	29,25	27,18	27,18	28,81
Muslinger	23,96	27,10	26,75	26,75	25,25
Andre	29,54	28,16	29,06	29,06	28,89
Gennemsnit konsum	**33,87**	**32,66**	**31,07**	**29,98**	**29,52**
Industrifisk	4,17	3,60	3,46	3,46	3,34
Gennemsnit	**11,18**	**11,63**	**11,15**	**10,73**	**10,51**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

[14] Priserne forudsættes i scenario 1 uændrede for de 100 forskellige produkter. En ændret produktsammensætning kan således påvirke gennemsnitprisen, trods konstante produktpriser. Gennemsnits priserne er således ikke nødvendigvis konstante i scenario 1.

Beregningsforudsætningerne for afsætningspriserne i de to scenarier relateret til hhv. fiskearter og produktformer er vist i tabel 5.11 og 5.12.

Tabel 5.12. Gennemsnitlig afsætningspris fordelt på produktformer, kr./kg.

	2002	2003	2004	---- Forventet i 2005 ---- Scenario 1	Scenario 2
Fersk filet	23,32	20,20	21,52	20,24	20,37
Frosset filet	32,92	29,50	30,04	29,95	29,73
Røget, saltet og tørret	59,05	59,94	51,82	50,78	51,70
Tilberedt og konserveret	31,77	31,31	29,41	28,68	27,70
Gennemsnit konsum	**33,87**	**32,66**	**31,07**	**29,98**	**29,52**
Fiskemel og olie	4,17	3,60	3,46	3,46	3,34
Gennemsnit	**11,18**	**11,63**	**11,15**	**10,73**	**10,51**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionsværdi relateret til fiskeart og produktform

På grundlag af den forventede produktion og med udgangspunkt i ovenstående prisforudsætninger er der beregnet en prognose for produktionsværdierne. Produktionsværdierne fordelt på hhv. fiskearter og produktformer er vist i tabel 5.13 og 5.14.

Tabel 5.13. Produktionsværdi fordelt på anvendt fiskeart, mio. kr.

	2002	2003	2004	--- Forventer 2005 --- Scenario 1	Scenario 2
Laksefisk	1.772	1.744	1.679	1.530	1.582
Torskefisk	1.577	1.449	1.296	1.269	1.297
Rejer	922	1.136	1.155	1.155	1.122
Sild	807	707	766	881	736
Fladfisk	92	117	119	119	110
Makrel	394	406	404	404	429
Muslinger	243	218	229	233	220
Andre	1.027	1.027	1.049	1.049	1.043
Konsum	**6.834**	**6.804**	**6.697**	**6.640**	**6.538**
Industrifisk	2.724	1.968	1.934	2.030	1.958
I alt	**9.559**	**8.771**	**8.630**	**8.670**	**8.496**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Tabel 5.14. Produktionsværdi fordelt på produktformer, mio. kr.

	2002	2003	2004	---- Forventet 2005 ---- Scenario 1	Scenario 2
Fersk filet	884	835	854	842	848
Frosset filet	878	706	626	619	615
Røget, saltet og tørret	1.546	1.638	1.522	1.409	1.434
Tilberedt og konserveret	3.527	3.625	3.695	3.770	3.641
Konsum	**6.834**	**6.804**	**6.697**	**6.640**	**6.538**
Fiskemel og olie	2.724	1.968	1.934	2.030	1.958
I alt	**9.559**	**8.771**	**8.630**	**8.670**	**8.496**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Produktionsværdien for konsumfisk falder 2%

Den totale produktionsværdi af konsumfisk udgør 6,6 mia. kr. i 2005, hvilket svarer til et fald på 2% i forhold til 2004. Produktionsværdien falder for alle fiskearter og produktformer, dog ekskl. makrel, hvor afsætningsprisen forventes at stige. Årsagen til den faldende produktionsværdi er for de fleste fiskearter, at priserne falder.

Røgede, tilberedte og konserverede produkter falder

Værdien af den totale filetproduktion forventes nogenlunde uændret i 2005, med faldende priser og stigende mængder. Værdien af røgede, saltede og tørrede produkter falder, som følge af faldende tilførsler af norsk laks. Værdien af tilberedte og konserverede produkter falder, som følge af faldende priser, trods væsentlige stigninger i produktion baseret på sild.

Fiskemel og -olie stiger

Produktionsværdien af fiskemel og olie i 2005 er 2,0 mia. kr., svarende til en stigning fra 2004 på 1%. Stigningen skyldes stigende produktion, som følge af et forventet forbedret industrifiskeri.

Forudsætninger for prognosen over andre indtægter

Den forventede bruttoindtægt i 2005 består ud over produktionsværdien også af videresalg af produkter uden forarbejdning (engrossalg), af forøgelse af varelagre, samt af andre driftsindtægter. Engrossalget kendes alene for 2002. For 2003-2004 kendes kun engrossalg af uforarbejdet fisk. Det totale engrossalg i 2003-2004 beregnes således som salg af uforarbejdet fisk, tillagt

andet engrossalg på samme niveau som i 2002[15]. Varelagre antages uændrede fra 2003 og frem og andre driftsindtægter antages i 2003 og frem at forblive på 2002 niveau. Den forventede totale bruttoindtægt for forarbejdningsindustrien er med disse forudsætninger angivet i tabel 5.15.

Tabel 5.15. Total bruttoindtægt, mio. kr.

	2002	2003	2004	-- Forventet i 2005 -- Scenario 1	Scenario 2
Salg af egen produktion	9.559	8.771	8.630	8.670	8.496
Engrossalg	2.849	2.876	2.937	2.937	2.937
Forøgelse af varelagre	213	0	0	0	0
Andre driftsindtægter	238	238	238	238	238
I alt	**12.859**	**11.886**	**11.806**	**11.845**	**11.671**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttoindtægten i 2005 den laveste i perioden

Den forventede totale bruttoindtægt er i 2005 (scenario 2) 11,7 mia. kr., hvilket svarer til et fald på 1% i forhold til 2004. Bruttoindtægten er også under niveauet i 2002 og 2003. Ændringen i den forventede bruttoindtægt i 2005 skyldes udelukkende ændringer i salg af egen produktion, de øvrige indtægter er antaget uændret på samme niveau som i 2004.

Bruttoindtægt for underbrancher

Udviklingen i bruttoindtægten i underbrancher er vist i tabel 5.16.

[15] I 2002 udgjorde engrossalg af uforarbejdet fisk 484 mio. kr. ud af det totale engrossalg på 2,8 mia. kr. Engrossalget af uforarbejdet fisk var hhv. 511 og 572 mio. kr. i 2003 og 2004. Underbranchen blandet produktion baseret på torskefisk og fladfisk stod for 47% af det totale engrossalg.

Tabel 5.16. Bruttoindtægt fordelt på underbrancher, mio. kr.

	2002	2003	2004	-- Forventet 2005 -- Scenario 1	Scenario 2
Filetering af torskefisk og fladfisk	949	754	723	721	726
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	2.898	2.736	2.609	2.594	2.602
Konservering af sild og makrel	654	611	601	612	622
Filetering og syrning af sild	1.053	790	823	910	800
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	967	1.041	1.141	1.145	1.117
Røgning af laksefisk	881	885	866	784	807
Blandet produktion af laksefisk	794	711	641	592	613
Blandet forarbejdning	1.748	2.319	2.373	2.367	2.333
Konsumindustrien	**9.944**	**9.847**	**9.777**	**9.724**	**9.618**
Fiskemelsfabrikker	2.914	2.039	2.029	2.121	2.053
I alt	**12.859**	**11.886**	**11.806**	**11.845**	**11.671**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Bruttoindtægten falder mest i 2005 i laksebaserede underbrancher

Den forventede bruttoindtægt falder i konsumindustrien som helhed 135 mio. kr., svarende til 2% i forhold til 2004. Bruttoindtægten er uændret for de to underbrancher, der baserer produktion på torskefisk og fladfisk, stigende i underbranchen konservering af sild og makrel, og faldende i de øvrige. Procentuelt falder bruttoindtægten mest i de to underbrancher, der baserer produktionen på laksefisk. Fiskemelsfabrikkernes bruttoindtægt forventes at stige med 1%.

Bruttoindtægten udvikles forskelligt i 2002-2005

Set over perioden 2002 til 2005 falder den totale bruttoindtægt i konsumindustrien med 326 mio. kr., hvilket svarer til 3%. Der er dog meget forskelligartede udviklinger i de forskellige underbrancher. Bruttoindtægten i blandet produktion og produktion af rejer, krebsdyr og muslinger stiger. Årsagen er stigende afsætning af spildprodukter til industri og produktion baseret på sild i underbranchen blandet produktion. I produktion af rejer, krebsdyr og muslinger skyldes stigningen øgede tilførsler af grønlandske og canadiske koldvandsrejer. I de øvrige underbrancher i konsumindustrien falder bruttoindtægten. Faldet i bruttoindtægten er størst i underbrancher med en væsentlig filetproduktion. En årsag er, at filetering er arbejdskraftintensiv

og dermed afhængig af den øgede konkurrence fra lande med lavere lønomkostninger end Danmark. Den øgede konkurrence følger med udvidelsen af EU og Kinas optagelse i WTO. Det har dog også betydning for produktioner baseret på torskefisk, at tilførslerne har været faldende som følge af reducerede kvoter.

Bruttoindtægten i fiskemelsfabrikkerne falder 30% fra 2002 til 2005

Bruttoindtægten i fiskemelsfabrikkerne falder i 2002-2005 med 861 mio. kr., svarende til 30%. Årsagen hertil er at afsætningspriserne i 2002 var høje, samt at de danske tilførsler af tobis var gode. Efterfølgende er priserne faldet. Samtidig svigtede det danske tobisfiskeri.

5.2.3. Driftsomkostninger

Definition af driftsomkostninger

Driftsomkostningerne udgøres af indkøb af fiskeråvarer til produktion, indkøb af handelsvarer til direkte videresalg (engrossalg), indkøb af andre råvarer og emballage, energi, andre ordinære omkostninger og ekstraordinære omkostninger.

Driftsomkostninger for 2003 og 2004 er beregnede

På nuværende tidspunkt er driftsomkostningerne for forarbejdningsindustrien for 2003 og 2004 endnu ikke offentliggjort. Prognosen for forarbejdningssektorens driftsomkostninger i 2005 baseres derfor på viden om omkostningerne i 2002, samt beregnede driftsomkostninger i 2003 og 2004.

Omkostninger til fiskearter beregnet ud fra færdigvareproduktion i 2002-2004

Omkostninger til indkøb af de forskellige fiskearter i 2002-2004 kendes ikke og må derfor beregnes. Anvendelsen af fiskearter kendes fra færdigvareproduktionen, eksempelvis kan torskefilet alene produceres af torsk. Forbruget af fiskeråvarer beregnes som færdigvareproduktionen gange en omregningsfaktor fra produceret til hel vægt[16]. Forbruget af fiskeråvarer ganges der-

[16] Omregningsfaktoren angiver, hvor mange kg råvarer der skal til for at producere 1 kg færdigvare. Følgende omregningsfaktorer er anvendt: levende, hel fersk, hel frosset, hel krebsdyr, hel musling, fiskeolie, fiskeaffald og industrifisk 1,0; Filet, saltet, tørret, røget, tilberedt og konserveret fisk 2,6; Tilberedt og konserveret krebsdyr og muslinger 3,6; Fiskemel 3,0.

efter med den gennemsnitlige råvarepris[17], og der fås et fiktivt udtryk for omkostningen til fiskeråvarer, forudsat at gennemsnitsprisen betales af alle underbrancher. Den fiktive omkostning sammenlignes med den reelle omkostning til fiskeråvarer i 2002 og omkostningerne til de enkelte fiskearter skaleres, så de passer til den reelle totale omkostning til fiskeråvarer[18]. For 2003 og 2004 anvendes samme skalering som i 2002.

…såvel som i 2005

Den forventede omkostning til fiskeråvarer i 2005 beregnes på tilsvarende vis. Prognosen for færdigvareproduktionen er grundlag for beregningen af råvareforbruget, såvel som prisprognosen, jf. kapitel 4, er grundlag for den forventede prisudvikling. Endelig anvendes i 2005 samme skalering som i de foregående år.

Forbrug af fiskeråvarer

Det beregnede totale forbrug af fiskeråvarer er vist i tabel 5.17.

Tabel 5.17. Forbrug af fiskeråvarer fordelt på fiskearter, tons levende vægt

	2002	2003	2004	Forventet 2005
Laksefisk	74.953	71.037	72.128	65.800
Torskefisk	118.057	113.014	100.769	98.800
Rejer	55.618	77.046	85.771	85.800
Sild	134.853	145.161	166.172	189.500
Fladfisk	4.343	4.966	4.620	4.600
Makrel	35.406	36.114	38.696	38.700
Muslinger	36.554	28.950	30.754	31.400
Andet	90.956	95.517	94.838	94.800
Konsum	**550.740**	**571.805**	**593.748**	**609.400**
Industrifisk	1.443.774	1.083.114	1.184.317	1.243.500
I alt	**1.994.514**	**1.654.919**	**1.778.063**	**1.852.900**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

…stiger totalt 3% i 2005

Det forventede totale forbrug af fiskeråvarer til konsum udgør i 2005 609.000 tons (i levende vægt), hvilket svarer til en stig-

[17] Gennemsnitlige landingspriser (vægtet) for alle arter ekskl. laksefisk og rejer. For laksefisk og rejer er importprisen anvendt.
[18] Den gennemsnitlige skaleringsfaktor udgjorde 76%. Dvs. den kendte totale omkostning til fiskeråvarer udgjorde i 2002 76% af den fiktive beregnede omkostning til fiskeråvarer.

ning fra 2004 på 3%. Det forventede forbrug af alle de vigtigste fiskearter ændres med mindre end 2%, ekskl. sild som stiger med 14%, og laksefisk som falder med 9%. Årsagen til det forventede stigende forbrug af sild er forøgede tilførsler som følge af stigende kvoter. Forbruget af laksefisk forventes at falde på grund af de indførte restriktioner mod norsk laks. Det forventede forbrug af industrifisk er 1,2 mio. tons, svarende til en stigning på 5%. Denne stigning følger med forventningen om en forbedret kvoteudnyttelse.

Forbruget 2002-2005

Forbruget af fiskeråvarer til konsum formodes i perioden 2002 til 2005 at stige totalt med 11%. Forbruget af rejer og sild forventes at stige, hvorimod forbruget af torskefisk, muslinger, laksefisk og industrifisk forventes at falde.

Råvareprisforudsætninger i 2 scenarier

Beregningsforudsætningerne for råvarepriserne i de to scenarier er angivet i tabel 5.18.

Tabel 5.18. Priser på fiskeråvarer fordelt på fiskearter, kr./kg.

	2002	2003	2004	---- Forventet 2005 ----- Scenario 1	Scenario 2
Laksefisk	21,46	18,47	18,78	18,78	20,09
Torskefisk	13,48	11,49	11,41	11,41	11,51
Rejer	16,34	15,27	12,46	12,46	11,84
Sild	2,62	1,88	1,67	1,67	1,34
Fladfisk	12,34	13,33	11,88	11,88	11,29
Makrel	6,80	5,62	8,18	8,18	10,23
Muslinger	1,26	1,10	1,01	1,01	0,91
Andet[2]	14,13	18,64	13,02	13,02	15,26
Gennemsnit konsum	**11,05**	**10,74**	**9,24**	**8,84**	**9,28**
Industrifisk	0,91	0,85	0,67	0,67	0,64
Gennemsnit	**3,71**	**4,27**	**3,53**	**3,36**	**3,48**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Omkostninger til fiskeråvarer

På grundlag af det forventede forbrug af fiskeråvarer med udgangspunkt i ovenstående prisforudsætninger, samt ved anvendelse af en skaleringsfaktor, er omkostninger til de forskellige fiskeråvarer angivet i tabel 5.19.

Tabel 5.19. Omkostninger til fiskeråvarer fordelt på fiskearter, mio. kr.

	2002	2003	2004	---- Forventet 2005 ---- Scenario 1	Scenario 2
Laksefisk	1.079	882	914	835	894
Torskefisk	874	715	633	621	626
Rejer	681	896	816	816	776
Sild	305	229	235	268	215
Fladfisk	29	39	34	34	32
Makrel	169	142	221	221	277
Muslinger	36	25	24	25	22
Andre	796	1.116	777	777	910
Konsum	**3.969**	**4.044**	**3.654**	**3.597**	**3.752**
Industrifisk	1.606	1.111	968	1.017	971
I alt	**5.574**	**5.155**	**4.623**	**4.614**	**4.724**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Omkostninger til de fleste fiskearter falder

De forventede totale omkostninger til fiskeråvarer til konsum er i 2005 3,8 mia. kr. Dette svarer til en stigning på 98 mio. kr. fra 2004. De forventede omkostninger er faldende for alle konsumfiskearter, ekskl. makrel, som stiger 25% på grund af en forventet prisstigning. Den forventede omkostning til sild falder mest med 9%. Årsagen hertil er de faldende priser. De forventede omkostninger til industrifisk er uændrede. Priserne forventes at falde og mængderne at stige.

Forudsætninger for prognosen over andre driftsindtægter

De forventede driftsomkostninger udgøres ud over af indkøb af fiskeråvarer til produktion, også af indkøb til engrossalg, indkøb af andre råvarer og emballage, energi, andre ordinære og ekstraordinære omkostninger. Indkøb til engrossalg kendes alene for 2002, for 2003-2004 kendes kun indkøb til engrossalg af uforarbejdet fisk. Det totale indkøb til engrossalg i 2003-2004 beregnes som indkøb af uforarbejdet fisk til direkte videresalg, tillagt andet indkøb til direkte videresalg. Indkøb af uforarbejdet fisk til direkte videresalg beregnes som værdien af salget af uforarbejdet fisk fradraget en margin, som er på samme niveau som i 2002. Andet indkøb til direkte videresalg antages uændret på 2002 niveau. Omkostninger til andre råvarer, emballage samt energi antages at følge produktionen, og andre ordinære og ekstraordinære omkostninger antages uændret på 2002 niveau. De forventede totale driftsomkostning for forarbejdningsindustrien

er angivet i tabel 5.20.

Tabel 5.20. Totale driftsomkostninger, mio. kr.

	2002	Forventet 2003	Forventet 2004	-- Forventet 2005 -- Scenario 1	Scenario 2
Fiskeråvarer	5.574	5.155	4.623	4.614	4.724
Indkøb til direkte videresalg	2.573	2.613	2.673	2.673	2.673
Andre råvarer og emballage	639	645	641	652	652
Energi	269	240	244	252	252
Andre ordinære udgifter	1.541	1.541	1.541	1.541	1.541
Ekstraordinære udgifter	6	6	6	6	6
I alt	**10.602**	**10.200**	**9.729**	**9.738**	**9.848**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Totale driftsomkostninger stiger i 2005 med 119 mio. kr.

De forventede totale driftsomkostninger i 2005 er 9,9 mia. kr., svarende til en stigning på 119 mio. kr. fra 2004. I hele perioden 2002-2005 forventes de totale driftsomkostninger at falde med 754 mio. kr., svarende til 7%. Stigningen i den forventede driftsomkostning i 2005 skyldes stigningen i omkostningen til indkøb af fiskeråvarer, jf. tabel 5.19. Endvidere forventes stigende omkostninger til andre råvarer, emballage og energi som følge af stigende produktion. Udviklingen i de totale driftsomkostninger fordelt på underbrancher er angivet i tabel 5.21.

Tabel 5.21. Totale driftsomkostninger fordelt på underbrancher, mio. kr.

	2002	Forventet 2003	Forventet 2004	- Forventet 2005 - Scenario 1	Scenario 2
Filetering af torskefisk og fladfisk	778	738	610	610	633
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	2.379	2.323	2.186	2.178	2.213
Konservering af sild og makrel	517	527	546	551	617
Filetering og syrning af sild	838	631	586	618	588
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	744	856	857	858	842
Røgning af laksefisk	680	590	614	566	594
Blandet produktion af laksefisk	615	502	473	444	463
Blandet forarbejdning	1.517	2.024	1.951	1.955	1.982
Konsumindustrien	**8.068**	**8.191**	**7.823**	**7.780**	**7.932**
Fiskemelsfabrikker	2.532	2.011	1.906	1.958	1.915
I alt	**10.602**	**10.200**	**9.729**	**9.738**	**9.848**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Driftsomkostninger stiger i 2005 i konsumindustrien med 4%

De totale driftsomkostninger forventes i 2005 i konsumindustrien at stige med 109 mio. kr., hvilket svarer til 1%. Driftsomkostningerne forventes at stige med 13% i underbranchen konservering af sild og makrel, samt med 4% i filetering af torskefisk og fladfisk. De stigende driftsomkostninger i konservering af sild og makrel skyldes stigende priser på makrel. Stigende tilførsel af sild opvejes af faldende priser. Stigende driftsomkostninger i underbranchen filetering af torskefisk og fladfisk skyldes stigende priser på torsk. I de øvrige underbrancher i konsumindustrien ændres driftsomkostningerne med 3% eller mindre. Driftsomkostningerne i fiskemelsfabrikkerne forventes uændrede i 2005.

Forskellige udviklinger i 2002-2005

I hele perioden 2002 til 2005 forventes de totale driftsomkostninger at falde med 2% i konsumindustrien. Driftsomkostningerne i underbrancher baseret på laksefisk og torskefisk er faldende, primært som følge af faldende tilgang af råvarer. Driftsomkostningerne i konservering af sild og makrel, i produktion af rejer, krebsdyr og muslinger og i blandet produktion er stigende. Årsagen er stigende priser på makrel, stigende tilførsler af nordatlantiske rejer, samt i underbranchen blandet produktion stigende forarbejdningsgrad. De beregnede driftsomkostninger i fiskemelsfabrikkerne er faldende som følge af faldende priser og faldende råvaretilførsel.

5.2.4. Indtjening

Definition af indtjening

Fiskeforarbejdningssektorens indtjening er defineret som bruttoindtægten fratrukket alle driftsomkostninger (ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital). Indtjeningen belyser, hvor meget der er tilbage til aflønning af produktionsfaktorerne arbejdskraft og kapital. Indtjening for de forskellige underbrancher er angivet i Tabel 5.22.

Tabel 5.22. Indtjening fordelt på underbrancher, mio. kr.

	2002	Forventet 2003	Forventet 2004	--Forventet 2005 - Scenario 1	Scenario 2
Filetering af torskefisk og fladfisk	170	16	112	111	93
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	519	413	423	416	389
Konservering af sild og makrel	137	85	56	61	5
Filetering og syrning af sild	215	159	237	292	212
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	223	185	283	287	275
Røgning af laksefisk	201	294	253	218	213
Blandet produktion af laksefisk	179	209	168	148	150
Blandet forarbejdning	231	295	421	412	351
Konsumindustrien	**1.875**	**1.656**	**1.953**	**1.945**	**1.688**
Fiskemelsfabrikker	382	28	124	163	138
I alt	**2.258**	**1.686**	**2.077**	**2.107**	**1.823**

Indtjening i konsumindustrien falder i alle underbrancher

Den totale indtjening i konsumindustrien forventes i 2005 at være på 1,7 mia. kr., hvilket er 265 mio. kr. lavere end i 2004. I forhold til 2003 stiger indtjeningen med 32 mio. kr. Indtjeningen forventes i 2005 at falde for alle underbrancher i konsumindustrien. Nedgangen er størst for blandet forarbejdning og konservering af sild og makrel, men nedgangen er også væsentlig i røgning af laksefisk, blandet produktion af laksefisk, i filetering og syrning af sild, samt i filetering af torskefisk og fladfisk. For de øvrige underbrancher falder indtjeningen mindre end 10%. Årsagen til den faldende indtjening er både, at bruttoindtægten forventes at falde, og at driftsomkostningerne forventes at stige. Stigende råvarepris på makrel, samt forventninger om faldende afsætningspriser på produkter af sild og rejer er væsentlige forklaringsfaktorer. Den indførte safe-guard på EU-import af norsk laks har også betydning for tilbagegangen i de tre lakseafhængige underbrancher: røgning af laksefisk, blandet produktion af laksefisk samt blandet produktion.

Indtjening i fiskemelsfabrikker stiger fra et lavt niveau

Indtjeningen i fiskemelsfabrikkerne forventes i 2005 at blive 138 mio. kr., svarende til en stigning på 10% i forhold til 2004 og en 5-dobling i forhold til 2003. Indtjeningen udgør stadig kun 35% af niveauet i det gode år 2002. Årsagen til den forventede stigende indtjening er, at der i 2005 forventes en større

kvoteudnyttelse i tobisfiskeriet end i de to fejlslagne år 2003 og 2004, hvilket igen forudsætter en forbedret bestandsituation. Dette forventes dog imødegået af faldende afsætningspriser på fiskemel og olie.

5.2.5. Arbejdskraftaflønning

Definition og forudsætninger for beregning af arbejdskraftaflønning

I industriens arbejdskraftaflønning indgår omkostninger til lønninger, gager, pensioner og social sikring. Omkostningen til arbejdskraft kendes alene for 2002. Tal for 2003-2005 er beregnede. Beregningen er baseret på en konstant omkostning pr. kilo produktion, korrigeret for lønstigninger til ufaglærte arbejdere på 3,6 % pr. år. Arbejdskraftaflønningen fremgår af tabel 5.23.

Tabel 5.23. Omkostninger til aflønning af arbejdskraft fordelt på underbrancher, mio. kr.

	2002	Forventet 2003	Forventet 2004	Forventet 2005
Filetering af torskefisk og fladfisk	145	131	105	111
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	408	392	365	378
Konservering af sild og makrel	86	86	91	96
Filetering og syrning af sild	149	133	175	153
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	98	106	127	132
Røgning af laksefisk	184	160	169	161
Blandet produktion af laksefisk	168	161	148	147
Blandet forarbejdning	143	241	257	271
Konsumindustrien	**1.381**	**1.410**	**1.392**	**1.449**
Fiskemelsfabrikker	168	139	155	169
I alt	**1.547**	**1.548**	**1.547**	**1.617**

Kilde: Beregninger baseret på et specialudtræk fra Danmarks Statistik.

Arbejdskraftsaflønningen stiger 4%

Den totale aflønning af arbejdskraften i konsumindustrien er i 2005 beregnet til 1,4 mia. kr., hvilket svarer til en stigning på 4% i forhold til 2004. Årsagen til stigningen er dels generelle lønstigninger, dels en forventning om stigende produktion. Der forventes stigende omkostninger til aflønning af arbejdskraft i alle underbrancher, ekskl. røgning af laksefisk. Stigningen er størst i underbrancher, der er afhængige af sild, primært underbranchen filetering og syrning af sild. Årsagen er forventningen om en forøgelse af råvaretilførselen, der følger med de stigende

kvoter i både Danmark og Norge. Arbejdskraftaflønningen er i fiskemelsfabrikkerne beregnet til 169 mio. kr., hvilket svarer til en stigning på 9%. Igen er årsagen en forventet stigning i råvaretilførsel af bl.a. tobis, samt stigende lønninger.

5.2.6. Kapitalaflønning

Definition af kapitalaflønning

Indtjening fradraget aflønningen af arbejdskraft angiver hvad der er tilbage til aflønningen af kapitalapparatet. Kapitalaflønningen kan måles med og uden afskrivninger. Bruttooverskud er defineret som indtjening fradraget aflønning af arbejdskraft, hvor nettooverskud herudover er fradraget afskrivninger. Bruttooverskuddet angiver således, hvad der er tilbage både til aflønning af kapital og afskrivninger, hvor nettooverskuddet alene angiver hvad der er tilbage til kapitalaflønning.

Bruttooverskud

Bruttooverskuddet er vist i tabel 5.24.

Tabel 5.24. Bruttooverskud fordelt på underbrancher, mio. kr.

	2002	Forventet 2003	Forventet 2004	Forventet 2005 - Scenario 1	Forventet 2005 - Scenario 2
Filetering af torskefisk og fladfisk	25	-114	7	0	-18
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	111	21	57	38	11
Konservering af sild og makrel	51	-2	-35	-35	-91
Filetering og syrning af sild	66	27	102	139	59
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	125	79	156	155	143
Røgning af laksefisk	17	134	83	57	52
Blandet produktion af laksefisk	11	49	19	1	3
Blandet forarbejdning	88	54	171	141	80
Konsumindustrien	**494**	**248**	**560**	**496**	**239**
Fiskemelsfabrikker	214	-111	-31	-6	-31
I alt	**711**	**137**	**530**	**490**	**206**

…halveres i 2005 i konsumindustrien

Det forventede totale bruttooverskud i scenario 2 for konsumindustrien udgør 239 mio. kr., svarende til mere end en halvering i forhold til 2004. Dette er på 2003 niveau. Bruttooverskuddet er faldende i alle underbrancher, procentuelt mest i firmaer der fi-

leterer torskefisk og fladfisk, i firmaer der baserer produktionen på laksefisk, og i firmaer der konserverer sild og makrel. Den største absolutte tilbagegang er i blandet produktion. I scenario 1, hvor priserne antages opretholdt på niveau med 2004, udgør bruttooverskuddet i konsumindustrien 496 mio. kr., hvilket svarer til et fald på 11%. Bruttooverskuddet forventes således at falde i 2005 i begge scenarier. Bruttooverskuddet er i scenario 2 uændret i fiskemelsfabrikkerne, hvorimod det forbedres i scenario 1. Trods forbedringen i scenario 1 forventes stadig et negativt bruttooverskud.

… og er uændret negativt i fiskemelsfabrikkerne

Nettooverskud

Fradrages afskrivningerne fra bruttooverskuddet opnås nettooverskuddet, dvs. hvad der er tilbage alene til aflønning af kapitalen. Dette fremgår for de forskellige underbrancher af tabel 5.25.

Tabel 5.25. Nettooverskud fordelt på underbrancher, mio. kr.

	2002	Forventet 2003	Forventet 2004	Forventet 2005 Scenario 1	Forventet 2005 Scenario 2
Filetering af torskefisk og fladfisk	12	-128	-6	-14	-32
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	63	-28	9	-10	-37
Konservering af sild og makrel	22	-31	-64	-64	-120
Filetering og syrning af sild	29	-10	66	103	23
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	97	51	129	127	115
Røgning af laksefisk	-7	110	59	33	28
Blandet produktion af laksefisk	-9	29	-1	-19	-17
Blandet forarbejdning	61	27	144	114	53
Konsumindustrien	**268**	**20**	**336**	**270**	**13**
Fiskemelsfabrikker	142	-183	-103	-78	-103
I alt	**412**	**-161**	**232**	**191**	**-93**

Anm.: Afskrivninger er antaget konstant på 2002 niveau i hele perioden.

…falder fra 336 til 13 mio. kr. i konsumindustrien

Det forventede totale nettooverskud i scenario 2 i konsumindustrien falder fra 336 til 13 mio. kr.. Også i scenario 1 forventes nettooverskuddet at falde, dog kun med 20%. Begge scenarier angiver således, at aflønningen af kapitalen forventes væsentligt forringet i 2005. Der er væsentlige forskelle mellem underbrancherne. Det negative nettooverskud i 2004 i konservering af sild

og makrel, i filetering af torskefisk og fladfisk, samt i blandet produktion af laksefisk forbliver således negativt, men forværres. Nettooverskuddet i 2004 i blandet produktion af torskefisk og fladfisk bliver i 2005 endvidere til et underskud. De øvrige underbrancher i konsumindustrien opretholder positive nettooverskud, om end det i alle tilfælde bliver mindre. Fiskemelsfabrikkerne forventes at opnå et uændret negativt nettooverskud.

…er uændret i fiskemelsfabrikkerne

5.2.7. Rentabilitet

Definition af rentabilitet

Rentabiliteten vurderes ved at betragte nettooverskuddet i forhold til kapitalapparatets størrelse. Kapitalapparatet omfatter alle anlægsaktiver.

Tabel 5.26. Rentabilitet fordelt på underbrancher, nettooverskud i pct. af aktiver.

	2002	Forventet 2003	Forventet 2004	Forventet 2005 Scenario 1	Forventet 2005 Scenario 2
Filetering af torskefisk og fladfisk	16,6	-178,7	-8,9	-18,9	-44,1
Blandet produktion af torskefisk og fladfisk	12,8	-5,6	1,8	-2,0	-7,6
Konservering af sild og makrel	7,0	-9,7	-20,4	-20,4	-38,3
Filetering og syrning af sild	10,1	-3,3	22,7	35,3	7,8
Produktion af rejer, krebsdyr og muslinger	50,6	26,6	66,8	65,9	59,7
Røgning af laksefisk	-4,4	66,2	35,3	19,6	16,6
Blandet produktion af laksefisk	-5,8	18,5	-0,5	-12,2	-10,9
Blandet forarbejdning	14,1	6,3	33,2	26,5	12,4
Konsumindustrien	12,7	1,0	15,8	12,8	0,6
Fiskemelsfabrikker	59,3	-76,2	-42,9	-32,3	-42,7
I alt	17,3	-7,0	9,7	8,1	-3,9

Anm.: Aktiver er antaget konstant på 2002 niveau i hele perioden.

Rentabilitet i konsumindustrien 0,6%

Den samlede rentabilitet for konsumindustrien i scenario 2 forventes at blive 0,6% (tabel 5.26), hvilket er et fald fra de 15,8% i 2004. I scenario 1 forventes et fald til 12,8%. For fiskemelsfabrikkerne forventes en uændret negativ rentabilitet i scenario 2.

Rentabilitet på mindst 6% nødvendig

Den beregnede indikator for rentabiliteten i fiskeforarbejdning kan, med forbehold for usikkerheden i beregningsgrundlaget, anvendes til vurdering af den økonomiske situation i sektoren. I

vurderingen anses en alternativ forrentning på 6% p.a. at være rimelig på lang sigt, baseret på det generelle renteniveau. Rentabiliteten i fiskeforarbejdning skal således være større end 6%, såfremt der skal være interesse for at investere i forarbejdningsindustrien frem for andre sektorer. Og kun derved kan en konsolidering og fornyelse sikres.

Rentabilitet svingende

I 2004 var rentabiliteten i konsumindustrien som helhed 15,8%. Rentabiliteten i 2002 var 12,7%. I 2003 var den med 1,0% væsentligt under de 6% der anses for holdbart på lang sigt, hvilket den også forventes at blive i 2005. I konsumindustrien er rentabiliteten således svingende. Gennemsnitlig for perioden 2002 til 2005 er rentabiliteten 7,5% årligt, hvilket anses for tilstrækkeligt til at sikre konsolidering og fornyelse på længere sigt.

Kun produktion af rejer, krebsdyr, muslinger og blandet produktion vedvarende høj

Rentabiliteten er imidlertid meget forskellig i underbrancherne. Kun i produktion af rejer, krebsdyr og muslinger, samt i blandet produktion forventes en rentabilitet over 6% i hele perioden 2002-2005 (scenario 2). Ses bort fra et enkelt år er rentabiliteten i røgning af laksefisk og filetering og syring af sild også konstant over 6%.

Rentabilitet lille i øvrige underbrancher

I de øvrige underbrancher i konsumindustrien er rentabiliteten, 2002 – 2005 gennemsnitlig under de 6% og derved for lille til at sikre konsolidering og fornyelse. I filetering af torskefisk og fladfisk samt i konservering af sild og makrel er den gennemsnitlige rentabilitet negativ

Årsager

Der er en række faktorer der forklarer udviklingen. Vigtigst er, at afsætningspriserne på det vigtige EU marked, for de fleste fiskeprodukter har været faldende i perioden bl.a. pga. den faldende dollarkurs. Endvidere har det svigtende torskefiskeri betydning for firmaer, der baserer produktionen på torskefisk, såvel som de kraftige udsving i råvaretilførsel og priser på sild er vigtig. Også de stadigt stigende råvaretilførsler fra norsk opdræt har betydning, såvel som de i 2005 indførte restriktioner på EU-import af norsk laks, er afgørende. Endelig har forøget konkurrence på afsætningsmarkederne fra firmaer, der har etableret

produktioner i lande med lavere lønomkostninger, medvirket til at presse afsætningspriser, og derved rentabilitet, nedad. Konservering af sild i Polen og filetering af torskefisk i Kina er eksempler.

De indførte restriktioner på import af norsk laks indebærer at rentabiliteten falder i de 3 lakseafhængige underbrancher. I røgning af laksefisk og i blandet forarbejdning bevares rentabiliteten dog over de 6% der sikre konsolidering og fornyelse på længere sigt. Restriktionerne rammer således primært blandet produktion af laksefisk.

Lav rentabilitet i fiskemelsfabrikker

I fiskemelsfabrikkerne var der en høj rentabilitet i 2002 på 60%. Siden er det gået tilbage. Rentabiliteten er –76% i 2003 og – forventes på ca. 40% i både 2004 og 2005 (scenario 2). Årsagen til den negative udvikling er svigtende råvaregrundlag og faldende afsætningspriser, forårsaget af faldende dollarkurs. Priserne i 2002 var endvidere høje, som følge af svigtende forsyning på verdensmarkedet fra det peruvianske industrifiskeri i Stillehavet.

Bilagstabel 1.1. Danske kvoter fra 2002 til 2005 (tons)

	Fangstområde	2002	2003	2004	2005
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	2.218	2.218	8.331	11.403
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	0	7.040	7.040	7.040
	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	1.500			
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	26.171	26.746	97.058	118.475
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	19.000	18.050	18.050	18.050
Brisling	Den Engelske Kanal	3.900	3.120	3.120	2.496
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	202.732	222.815	218.683	227.669
	Skagerrak og Kattegat	33.500	33.504	33.504	33.504
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	51.104	39.764	44.454	51.285
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	13.148	13.111	13.277	13.288
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	23.630	14.168	13.201	22.447
Lodde	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	49.285	17.595	40.985	
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	172.840	172.840	172.340	0
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	47.500	47.500	47.500	4.750
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	792.388	776.336	727.472	618.767
	Nordsøen (norsk)	123.500	124.450	124.450	9.500
Industrifisk i alt		1.562.416	1.519.257	1.569.465	1.138.674
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)		70	100	85
	Nordsøen (norsk)				187
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)		20	20	20
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)		0	3	9
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)		15	10	10
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	2.024	2.024	1.696	1.774
	NAFO-farvande ved Grønland			3.500	4.000
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	3.626	3.626	3.626	3.626
	Nordsøen (norsk)	900	900	900	900
	Skagerrak og Kattegat	3.373	3.298	3.567	3.717
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	22	17	15	4
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat		1.388	1.352	1.180

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2002	2003	2004	2005
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	10	10	1	10
	Farvandene ved Irland og England	10	0	5	10
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	418	263	359	804
	Nordsøen (norsk)				1.286
Hellefisk	Nordsøen (norsk)				10
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	1.733	179	658	2.618
	Skagerrak og Kattegat	836	648	650	651
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	2.772	2.193	1.903	1.844
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.232	1.078	1.609	1.117
	Nordsøen (norsk)				946
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	3.613	3.274	3.375	3.454
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	5.612	3.054	2.284	3.745
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	3.867	1.784	3.107	3.054
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	547	611	792	866
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	739	828	1.079	1.183
Laks (stk.)	Øresund, Bælthavet og Østersøen	97.509	110.679	93.512	93.512
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet		10	6	10
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen		10	5	19
	Nordsøen og Norskehavet (EU)		457	457	387
	Nordsøen (norsk)				878
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)		102	86	126
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	4.566	3.893	3.589	2.763
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	14.512	12.692	11.701	12.066
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	14.100	12.020	11.100	8.500
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	5.711	7.882	8.349	6.203

Bilagstabel 1.1. (fortsat)

	Fangstområde	2002	2003	2004	2005
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	691	549	435	111
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	943	724	624	713
Rødspætte	Kattegat	1.880	2.955	1.658	1.691
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	13.352	15.011	12.182	11.374
	Skagerrak	7.888	10.419	7.354	5.963
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	2.700	2.697	2.697	2.697
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	1.450	1.222	996	950
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	25.750	16.908	24.946	27.209
	Nordlig og central Nordsø	38.085	61.404	78.722	95.211
	Sydlige Nordsø og den Engelske Kanal	372	21	763	1.882
	Skagerrak og Kattegat	33.379	33.379	29.177	40.104
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	19.833	8.904	8.279	9.066
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)			2	2
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)		1.699	1.939	1.504
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	32	27	23	21
Torsk	Kattegat	1.778	1.433	841	617
	Nordsøen og Norskehavet	9.028	4.675	6.223	4.635
	Skagerrak	5.536	3.092	3.119	3.129
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	21.532	22.337	20.597	19.740
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	716	766	862	776
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	568	294	426	437
Andre arter	Nordsøen (norsk)	5.340	5.980	5.440	3.460
Konsumfisk i alt[1)]		261.564	257.395	273.827	299.822
I alt[1)]		1.823.980	1.776.652	1.843.292	1.438.496

Anm.: I kvoterne for 2005 er inkluderet kvotebytter frem til 3. marts 2005. Desuden er der inkluderet en forventet kvoteoverførsel fra Frankrig på henholdsvis 887 tons dybhavsrejer i grønlandsk farvande og 2.000 tons dybhavsrejer i NAFO-farvande.

Noter: [1)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 5 kg.

Bilagstabel 1.2. Kvoteudnyttelse fra 2002 til 2004 og forventet udnyttelse i 2005 (%)

Art	Fangstområde	2002	2003	2004	Forventet i 2005
Blåhvilling	Farvandene ved Grønland, Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland og England	97	100	47	34
	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	0	80	49	49
	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	0			
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	75	94	55	45
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	94	99	61	85
Brisling	Den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	81	88	94	88
	Skagerrak og Kattegat	76	80	72	76
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	93	99	100	97
Hestemakrel	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen	77	83	84	84
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	5	19	84	49
Lodde	Farvandene omkring Grønland (grønlandsk)	47	101	0	
Sperling	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat	31	8	6	0
	Nordsøen og Norskehavet (norsk)	43	6	3	29
Tobis	Nordsøen og Norskehavet (EU)	82	36	40	53
	Nordsøen (norsk)	8	5	6	77
Industrifisk i alt		67	42	43	62
Brosme	Nordsøen og Norskehavet (EU)		14	7	8
	Nordsøen (norsk)				70
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)		23	17	17
Byrkelange	Nordsøen og Norskehavet (EU)		0	5	2
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen		93	26	40
Dybhavsrejer	Farvandene ved Østgrønland (grønlandsk) og Færøerne	76	84	81	81
	NAFO-farvande			79	80
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	29	26	1	19
	Nordsøen (norsk)	65	79	96	96
	Skagerrak og Kattegat	58	79	85	82
Glashvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	25	43	39	100
Guldlaks	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak og Kattegat		16	18	20

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

Art	Fangstområde	2002	2003	2004	Forventet i 2005
Havtaske	Farvandene ved Færøerne, vest for Skotland og Østgrønland (grønlandsk)	0	0	2	1
	Farvandene ved Irland og England	0	0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	56	80	95	77
	Nordsøen (norsk)				100
Hellefisk	Norskehavet (norsk zone)				0
Hvilling	Nordsøen og Norskehavet	6	50	9	2
	Skagerrak og Kattegat	12	14	14	14
Ising og skrubbe	Nordsøen og Norskehavet (EU)	42	74	62	64
Jomfruhummer	Nordsøen og Norskehavet (EU)	82	99	85	100
	Nordsøen (norsk)				100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	91	84	88	88
Kuller	Nordsøen og Norskehavet	91	99	91	94
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	98	98	36	77
Kulmule	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	100	93	96
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU)	58	40	38	45
Laks	Øresund, Bælthavet og Østersøen	75	93	84	84
Lange	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet		0	0	0
	Farvandene ved Færøerne (EU), vest for Skotland, Irland, England og Biscayen		0	0	0
	Nordsøen og Norskehavet (EU)		21	19	22
	Nordsøen (norsk)				80
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)		91	117	80
Makrel	Farvandene ved Færøerne (færøsk)	0	0	0	0
	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen[1)]	228	218	224	100
	Norskehavet (norsk)[1)]	0	0	0	100
Mørksej	Nordsøen, Norskehavet (EU), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	88	96	100

Bilagstabel 1.2. (fortsat)

Art	Fangstområde	2002	2003	2004	Forventet i 2005
Pighaj	Nordsøen og Norskehavet (EU)	7	9	16	63
Pighvarre og slethvarre	Nordsøen og Norskehavet (EU)	73	68	85	74
Rødspætte	Kattegat	96	69	84	83
	Nordsøen og Norskehavet (EU)	94	92	100	100
	Skagerrak	82	47	78	96
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	80	65	54	66
Rødtunge og skærising	Nordsøen og Norskehavet (EU)	53	61	84	88
Sild	Farvandene ved Svalbard, Bjørneøen, Barents- og Norskehavet	99	84	93	92
	Nordlig og central Nordsø	96	97	102	98
	Sydlige Nordsø og den Engelske Kanal	0	0	0	0
	Skagerrak og Kattegat	96	99	86	93
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	93	93	104	96
Skolæst	Nordsøen og Norskehavet (EU)	0	0	0	0
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen (EU-zone)	0	71	42	54
Skade og rokke	Nordsøen og Norskehavet (EU)	13	26	21	23
Torsk	Kattegat	99	101	101	100
	Nordsøen og Norskehavet	100	100	95	100
	Skagerrak	100	99	97	100
	Øresund, Bælthavet og Østersøen	100	100	100	100
Tunge	Nordsøen og Norskehavet (EU)	90	92	94	100
	Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen	99	101	98	100
Andre arter	Nordsøen (norsk)	90	90	87	50
Konsumfisk i alt[2)]		93	90	91	91
I alt[2)]		71	49	50	68

Noter: [1)] En del af makrelkvoten i Nordsøen, Norskehavet (EU zone), Skagerrak, Kattegat, Øresund, Bælthavet og Østersøen må fiskes i norsk zone af Nordsøen og Norskehavet.
[2)] Gennemsnitsvægten af en laks er sat til 5 kg.

Bilagstabel 2.1. Anvendte fartøjsgrupper i Fiskeriets Økonomi 2005

Længde	Redskabstype/fiskeri
<12m	Garn/krog
	Jolle/ruse
	Snur/garn/trawl
	Trawl
	Alle redskaber
≥12m - <15m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥15m - <18m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥18m - <24m	Garn/krog
	Snur/garn/trawl
	Snurrevod
	Trawl
	Alle redskaber
≥24m - <40m	Bomtrawl
	Snur/garn/trawl
	Trawl industri
	Trawl konsum
	Trawl blandet
	Alle redskaber
≥40m	Not
	Trawl industri
	Trawl blandet
	Alle redskaber
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri
	Muslingefiskeri
	Grønlandsk rejefiskeri
	Andet
	Alle specialfiskerier
I alt	

Bilagstabel 2.2. Antal fartøjer fordelt på fartøjsgrupper og på økonomiske størrelsesklasser ultimo 2004

				Aktive fiskerfartøjer med fangstværdi i kr.			
Længde	Redskabstype/fiskeri	Registrerede fiskerfartøjer	Inaktive registrerede fiskerfartøjer	≥FØI's minimumsgrænse	<FØI's minimumsgrænse ≥50.000	<50.000	I alt
<12m	Garn/krog	902	93	247	196	366	809
	Jolle/ruse	1.295	547	59	144	545	748
	Snur/garn/trawl	119	2	51	38	28	117
	Trawl	37	2	23	5	7	35
	Alle redskaber	2.353	644	380	383	946	1.709
≥12m - <15m	Garn/krog	68	2	63	2	1	66
	Snur/garn/trawl	43	1	38	3	1	42
	Snurrevod	16	0	14	1	1	16
	Trawl	136	1	128	6	1	135
	Alle redskaber	263	4	243	12	4	259
≥15m - <18m	Garn/krog	33	1	32	0	0	32
	Snur/garn/trawl	8	0	8	0	0	8
	Snurrevod	20	0	20	0	0	20
	Trawl	99	2	97	0	0	97
	Alle redskaber	160	3	157	0	0	157
≥18m - <24m	Garn/krog	17	0	17	0	0	17
	Snur/garn/trawl	7	0	7	0	0	7
	Snurrevod	28	0	28	0	0	28
	Trawl	102	0	102	0	0	102
	Alle redskaber	154	0	154	0	0	154
≥24m - <40m	Bomtrawl	8	0	8	0	0	8
	Snur/garn/trawl	6	0	6	0	0	6
	Trawl industri	39	0	39	0	0	39
	Trawl konsum	50	0	49	1	0	50
	Trawl blandet	22	1	21	0	0	21
	Alle redskaber	125	1	123	1	0	124
≥40m	Not	9	0	9	0	0	9
	Trawl industri	17	0	17	0	0	17
	Trawl blandet	17	0	17	0	0	17
	Alle redskaber	43	0	43	0	0	43
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	31		26	1	4	31
	Muslingefiskeri	66	6	60	0	0	60
	Grønlandsk rejefiskeri	1	0	1	0	0	1
	Andet	229	207	0	2	20	22
	Alle specialfiskerier	327	213	87	3	24	114
I alt		3.425	865	1.187	399	974	2.560

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.

Bilagstabel 2.3. Gennemsnitlig besætning, forsikringsværdi og kapitalintensitet for kommercielt aktive fartøjer ultimo 2004

Længde	Redskabstype/fiskeri	Besætning	Forsikringsværdi (1.000 kr.)	Forsikringsværdi/ besætning (1.000 kr./person)
<12m	Garn/krog	1,2	724	619
	Jolle/ruse	1,5	525	352
	Snur/garn/trawl	1,2	917	792
	Trawl	1,5	877	593
	Alle redskaber	1,2	733	592
≥12m - <15m	Garn/krog	1,9	1.624	860
	Snur/garn/trawl	1,6	1.370	853
	Snurrevod	2,2	1.344	607
	Trawl	1,8	1.658	943
	Alle redskaber	1,8	1.592	887
≥15m - <18m	Garn/krog	3,6	2.576	723
	Snur/garn/trawl	2,3	2.903	1.290
	Snurrevod	2,7	2.013	746
	Trawl	2,3	2.791	1.209
	Alle redskaber	2,6	2.660	1.019
≥18m - <24m	Garn/krog	4,4	4.606	1.044
	Snur/garn/trawl	4,0	9.927	2.482
	Snurrevod	3,0	3.496	1.165
	Trawl	3,1	5.414	1.753
	Alle redskaber	3,3	5.186	1.591
≥24m - <40m	Bomtrawl	5,1	19.875	3.878
	Snur/garn/trawl	5,3	15.483	2.903
	Trawl industri	4,5	13.803	3.094
	Trawl konsum	4,2	10.740	2.567
	Trawl blandet	4,2	11.805	2.817
	Alle redskaber	4,4	12.683	2.889
≥40m	Not	10,6	59.683	5.654
	Trawl industri	5,0	22.644	4.529
	Trawl blandet	5,8	33.049	5.675
	Alle redskaber	6,5	34.510	5.319
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	2,8	4.578	1.630
	Muslingefiskeri	1,7	2.111	1.267
	Grønlandsk rejefiskeri	25,0	90.000	3.600
	Alle specialfiskerier	2,3	3.905	1.716
I alt		2,4	4.553	1.906

Bilagstabel 3.1. Total fangstmængde for alle fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2002-2004	2004	Forventet i 2005
<12m	Garn/krog	10.553	10.142	9.915
	Jolle/ruse	3.947	3.629	3.804
	Snur/garn/trawl	2.253	2.816	2.285
	Trawl	2.656	4.184	3.468
	Alle redskaber	19.409	20.772	19.471
≥12m - <15m	Garn/krog	4.078	3.743	3.786
	Snur/garn/trawl	1.996	2.404	1.880
	Snurrevod	1.591	1.512	1.518
	Trawl	22.759	25.368	24.432
	Alle redskaber	30.424	33.028	31.616
≥15m - <18m	Garn/krog	4.799	3.242	4.560
	Snur/garn/trawl	2.354	2.945	2.497
	Snurrevod	2.611	2.294	2.491
	Trawl	43.324	48.388	43.711
	Alle redskaber	53.089	56.868	53.259
≥18m - <24m	Garn/krog	2.871	2.081	2.648
	Snur/garn/trawl	2.077	1.920	2.017
	Snurrevod	5.454	4.173	5.200
	Trawl	77.547	72.164	72.769
	Alle redskaber	87.949	80.338	82.634
≥24m - <40m	Bomtrawl	4.297	3.886	4.199
	Snur/garn/trawl	2.527	2.629	2.462
	Trawl industri	296.817	229.242	272.675
	Trawl konsum	28.018	30.896	28.505
	Trawl blandet	112.506	77.107	108.011
	Alle redskaber	444.165	343.761	415.853
≥40m	Not	95.207	101.349	104.052
	Trawl industri	151.015	148.110	132.006
	Trawl blandet	171.616	164.635	186.035
	Alle redskaber	417.838	414.094	422.093
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.325	3.216	3.499
	Muslingefiskeri	102.378	101.119	104.207
	Grønlandsk rejefiskeri	2.914	4.134	4.628
	Andet	12	17	12
	Alle specialfiskerier	108.630	108.487	112.347
Ophørte fartøjer[1)]		27.838	32.498	.
I alt		1.189.342	1.089.846	1.137.274

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.
Noter: [1)] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden indenfor det aktuelle år.

Bilagstabel 3.2. Total fangstmængde for kommercielt aktive fartøjer (tons hel fisk)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2002-2004	2004	Forventet i 2005
<12m	Garn/krog	8.624	8.307	8.092
	Jolle/ruse	2.695	2.421	2.575
	Snur/garn/trawl	1.877	2.489	1.939
	Trawl	2.586	4.134	3.403
	Alle redskaber	15.782	17.351	16.009
≥12m - <15m	Garn/krog	4.050	3.724	3.762
	Snur/garn/trawl	1.948	2.344	1.833
	Snurrevod	1.582	1.495	1.512
	Trawl	22.694	25.276	24.368
	Alle redskaber	30.275	32.840	31.475
≥15m - <18m	Garn/krog	4.799	3.242	4.560
	Snur/garn/trawl	2.354	2.945	2.497
	Snurrevod	2.611	2.294	2.491
	Trawl	43.293	48.388	43.680
	Alle redskaber	53.057	56.868	53.228
≥18m - <24m	Garn/krog	2.871	2.081	2.648
	Snur/garn/trawl	2.077	1.920	2.017
	Snurrevod	5.453	4.173	5.200
	Trawl	77.547	72.164	72.769
	Alle redskaber	87.948	80.338	82.633
≥24m - <40m	Bomtrawl	4.297	3.886	4.199
	Snur/garn/trawl	2.527	2.629	2.462
	Trawl industri	296.817	229.242	272.675
	Trawl konsum	28.017	30.893	28.505
	Trawl blandet	112.506	77.107	108.011
	Alle redskaber	444.164	343.759	415.853
≥40m	Not	95.207	101.349	104.052
	Trawl industri	151.015	148.110	132.006
	Trawl blandet	171.616	164.635	186.035
	Alle redskaber	417.838	414.094	422.093
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	3.323	3.208	3.496
	Muslingefiskeri	102.343	101.119	104.171
	Grønlandsk rejefiskeri	2.914	4.134	4.628
	Alle specialfiskerier	108.579	108.461	112.296
I alt		1.157.643	1.053.711	1.133.587

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Anm.: Gennemsnitsvægten for laks er sat til 5 kg.

Bilagstabel 3.3. Priser på arter i 2004 og forventede priser i 2005 (kr. pr. kg.)

		--- Forventet i 2005 ---				--- Forventet i 2005 ---	
	2004	Scenario 1	Scenario 2		2004	Scenario 1	Scenario 2
Aborre	12,74	12,70	13,59	Laks	56,34	57,23	57,23
Almindelig hummer	133,02	132,26	152,10	Lange	8,78	8,83	7,50
Almindelig reje	28,29	27,61	26,23	Lille rødfisk	14,54	13,90	13,49
Andre arter	17,93	18,03	18,03	Lyssej	17,57	17,50	14,88
Ansjos	0,80	0,82	0,78	Makrel	8,18	7,77	9,71
Bars	31,76	33,37	15,68	Malle	38,00	38,00	38,00
Blanke ål	56,51	56,41	69,94	Mulle	29,20	29,17	24,51
Blæksprutte	21,39	21,50	20,85	Multe	29,13	28,69	24,96
Blåhaj	16,94	15,03	29,91	Mørksej	4,18	4,20	3,57
Blåhvilling	0,70	0,70	0,67	Pig- og slethvarre	60,52	60,45	54,41
Blåmusling	1,01	1,01	0,91	Pighaj	11,15	11,18	11,18
Brasen	2,96	10,10	10,81	Pighvarre	52,99	54,42	48,98
Brisling	0,76	0,76	0,72	Regnbueørred	45,82	42,63	42,63
Brosme	8,69	8,90	7,56	Rokke	13,98	14,27	14,13
Byrkelange	11,91	11,97	10,17	Rød knurhane	14,15	11,94	11,34
Dybhavsrejer	13,05	13,06	12,41	Rødhaj	22,51	22,51	22,51
Fjæsing	7,07	7,64	8,70	Rødspætte	12,87	12,88	12,24
Gedde	17,54	16,88	17,89	Rødtunge	26,79	27,27	25,90
Glashvarre	10,61	10,72	10,18	Rødtng. og skærisg.	23,15	23,07	21,92
Grønlandsrejer	16,60	16,60	15,77	Sandart	49,39	48,81	58,57
Gråhaj	12,53	14,00	13,02	Sardin	0,82	0,91	0,86
Guldlaks	2,98	2,98	2,83	Sild	1,67	1,67	1,33
Gule ål	49,20	49,17	54,58	Sildehaj	29,02	29,95	32,35
Havbrasen	35,00	35,00	40,58	Skade	8,27	8,32	7,57
Havkat	27,10	27,08	23,01	Skade og rokke	6,90	6,91	4,70
Havmus	6,06	6,12	6,06	Skalle	2,38	2,68	2,76
Havtaske	28,14	28,22	23,99	Skolæst	0,60	0,61	0,55
Hellefisk	52,37	51,50	46,35	Skrubbe	3,24	3,32	3,16
Helleflynder	48,97	48,86	43,98	Skægtorsk	4,80	6,93	5,89
Helt	21,67	22,27	24,05	Skærising	20,73	21,07	20,02
Hestemakrel	0,87	0,95	0,91	Slethvarre	37,26	37,19	33,47
Hestereje	16,75	16,58	15,75	Smelt	20,28	20,24	15,99
Hjertemusling	1,58	1,58	1,42	Snegl	4,53	4,96	4,46
Hornfisk	3,47	3,44	3,55	Sperling	0,73	0,73	0,69
Hvilling	4,65	4,57	3,88	Stavsild	1,86	1,50	2,00
Håising	1,48	0,83	1,38	Stenbider	3,45	3,47	4,69
Ising	6,31	6,33	6,02	Stor rødfisk	6,99	8,16	7,83
Ising og skrubbe	7,26	7,66	7,28	Strømsild	5,50	2,00	2,00
Jomfruhummer	48,26	48,34	55,59	Suder	2,21	2,80	2,10
Kammusling	3,53	3,55	3,59	Sværdfisk	74,35	74,35	74,35
Karpe	20,75	0,90	19,15	Søpindsvin	5,80	5,77	6,11
Karusse	2,54	2,54	2,54	Søstjerne	5,00	3,00	3,00
Knurhane	9,12	8,08	7,67	Taskekrabbe	15,94	16,61	15,78
Konksnegl	4,81	4,81	4,53	Tobis	0,70	0,70	0,66
Krabbe	16,93	17,13	14,73	Torsk	13,45	13,48	14,16
Krebs	1,50	2,30	1,00	Troldkrabbe	3,28	3,22	2,45
Krill	0,82	0,82	0,82	Trugmusling	1,68	1,68	1,51
Kuller	8,20	8,12	6,90	Tunfisk	54,00	54,00	54,00
Kulmule	18,97	19,46	16,54	Tunge	69,05	70,00	63,00
Kulso	32,29	34,63	39,13	Ørred	13,99	13,98	13,98
Kvabbe	20,32	22,27	20,04	Østers	23,70	23,75	23,75

Bilagstabel 3.4. Total fangstværdi for alle fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2002-2004	2004	----- Forventet i 2005[1] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	163.770	151.318	155.103	157.538
	Jolle/ruse	59.273	59.859	63.203	69.308
	Snur/garn/trawl	27.668	28.717	26.084	26.342
	Trawl	14.223	13.694	13.494	13.249
	Alle redskaber	264.934	253.587	257.883	266.437
≥12m - <15m	Garn/krog	76.235	67.727	70.072	68.650
	Snur/garn/trawl	29.134	32.560	26.175	26.473
	Snurrevod	21.682	20.563	19.693	19.113
	Trawl	142.180	123.206	126.878	131.496
	Alle redskaber	269.232	244.056	242.817	245.731
≥15m - <18m	Garn/krog	78.575	69.656	74.144	70.793
	Snur/garn/trawl	14.457	13.435	13.038	13.198
	Snurrevod	34.053	27.850	29.747	28.709
	Trawl	182.507	157.483	162.428	166.289
	Alle redskaber	309.592	268.425	279.356	278.989
≥18m - <24m	Garn/krog	59.922	46.260	53.317	50.930
	Snur/garn/trawl	30.704	30.514	27.015	26.918
	Snurrevod	76.195	55.374	68.229	66.071
	Trawl	316.530	280.634	274.409	276.331
	Alle redskaber	483.351	412.782	422.970	420.251
≥24m - <40m	Bomtrawl	73.156	65.545	70.789	66.984
	Snur/garn/trawl	37.272	38.803	34.976	32.578
	Trawl industri	272.515	166.491	199.965	189.303
	Trawl konsum	279.932	255.634	259.388	251.187
	Trawl blandet	141.909	87.950	122.334	112.207
	Alle redskaber	804.784	614.425	687.451	652.258
≥40m	Not	245.377	258.412	227.959	234.285
	Trawl industri	141.258	112.193	101.524	95.675
	Trawl blandet	233.072	221.388	230.833	217.736
	Alle redskaber	619.707	591.993	560.316	547.696
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	60.834	53.346	57.753	54.956
	Muslingefiskeri	131.563	120.070	121.515	110.910
	Grønlandsk rejefiskeri	53.123	68.621	76.832	72.990
	Andet	235	332	245	278
	Alle specialfiskerier	245.755	242.369	256.345	239.133
Ophørte fartøjer[2]		82.103	68.411	.	.
I alt		3.079.459	2.696.047	2.707.139	2.650.495

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Noter: [1] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2004 var på i alt ca. 3 mio. kr.
[2] Omfatter fartøjer, der er udgået af flåden indenfor det aktuelle år.

Bilagstabel 3.5. Total fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2002-2004	2004	---- Forventet i 2005[1] ---- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	133.114	122.323	125.582	127.484
	Jolle/ruse	36.666	37.609	39.556	44.213
	Snur/garn/trawl	22.196	23.821	20.943	21.169
	Trawl	12.989	12.943	12.318	12.037
	Alle redskaber	204.965	196.697	198.399	204.904
≥12m - <15m	Garn/krog	75.757	67.377	69.641	68.221
	Snur/garn/trawl	28.591	32.049	25.717	26.019
	Snurrevod	21.560	20.336	19.602	19.025
	Trawl	141.326	122.276	126.025	130.621
	Alle redskaber	267.235	242.037	240.985	243.886
≥15m - <18m	Garn/krog	78.574	69.656	74.144	70.793
	Snur/garn/trawl	14.457	13.435	13.038	13.198
	Snurrevod	34.053	27.850	29.747	28.709
	Trawl	182.399	157.483	162.341	166.209
	Alle redskaber	309.484	268.425	279.269	278.908
≥18m - <24m	Garn/krog	59.922	46.260	53.317	50.930
	Snur/garn/trawl	30.704	30.514	27.015	26.918
	Snurrevod	76.191	55.374	68.225	66.068
	Trawl	316.500	280.634	274.379	276.302
	Alle redskaber	483.317	412.782	422.936	420.219
≥24m - <40m	Bomtrawl	73.156	65.545	70.789	66.984
	Snur/garn/trawl	37.272	38.803	34.976	32.578
	Trawl industri	272.515	166.491	199.965	189.303
	Trawl konsum	279.914	255.579	259.369	251.167
	Trawl blandet	141.909	87.950	122.334	112.207
	Alle redskaber	804.766	614.369	687.432	652.239
≥40m	Not	245.377	258.412	227.959	234.285
	Trawl industri	141.258	112.193	101.524	95.675
	Trawl blandet	233.072	221.388	230.833	217.736
	Alle redskaber	619.707	591.993	560.316	547.696
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	60.794	53.225	57.706	54.911
	Muslingefiskeri	131.434	120.070	121.386	110.794
	Grønlandsk rejefiskeri	53.123	68.621	76.832	72.990
	Alle specialfiskerier	245.350	241.916	255.924	238.695
I alt		2.934.824	2.568.217	2.645.262	2.586.546

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Noter: [1] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2004 var på i alt ca. 3 mio. kr.

Bilagstabel 3.6. Gennemsnitlig fangstværdi for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2002-2004	2004	----- Forventet i 2005[1)] ----- Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	517	495	508	516
	Jolle/ruse	615	637	670	749
	Snur/garn/trawl	508	467	411	415
	Trawl	527	563	536	523
	Alle redskaber	532	518	522	539
≥12m - <15m	Garn/krog	1.136	1.069	1.105	1.083
	Snur/garn/trawl	817	843	677	685
	Snurrevod	1.294	1.453	1.400	1.359
	Trawl	1.019	955	985	1.020
	Alle redskaber	1.040	996	992	1.004
≥15m - <18m	Garn/krog	2.203	2.177	2.317	2.212
	Snur/garn/trawl	1.668	1.679	1.630	1.650
	Snurrevod	1.596	1.393	1.487	1.435
	Trawl	1.743	1.624	1.674	1.713
	Alle redskaber	1.817	1.710	1.779	1.776
≥18m - <24m	Garn/krog	2.809	2.721	3.136	2.996
	Snur/garn/trawl	4.187	4.359	3.859	3.845
	Snurrevod	2.263	1.978	2.437	2.360
	Trawl	3.014	2.751	2.690	2.709
	Alle redskaber	2.888	2.680	2.746	2.729
≥24m - <40m	Bomtrawl	9.145	8.193	8.849	8.373
	Snur/garn/trawl	6.989	6.467	5.829	5.430
	Trawl industri	6.147	4.269	5.127	4.854
	Trawl konsum	5.418	5.216	5.293	5.126
	Trawl blandet	5.602	4.188	5.825	5.343
	Alle redskaber	5.976	4.995	5.589	5.303
≥40m	Not	25.384	28.712	25.329	26.032
	Trawl industri	9.855	6.600	5.972	5.628
	Trawl blandet	12.713	13.023	13.578	12.808
	Alle redskaber	14.639	13.767	13.031	12.737
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	2.465	2.047	2.219	2.112
	Muslingefiskeri	2.120	2.001	2.023	1.847
	Grønlandsk rejefiskeri	53.123	68.621	76.832	72.990
	Alle specialfiskerier	2.799	2.781	2.942	2.744
I alt		2.358	2.164	2.229	2.179

Kilde: Udtræk fra Fiskeridirektoratets database 3. marts 2005.
Noter: [1)] Eksklusive eventuelle efterbetalinger til industrifiskeriet, der i 2004 var på i alt ca. 3 mio. kr.

Bilagstabel 3.7. Gennemsnitlige omkostninger for kommercielt aktive fartøjer for udvalgte omkostningsgrupper (1.000 kr.)

		Brændstof			Salg				Vedligeholdelse		
			Forventet i			Forventet i	Forventet i 2005			Forventet i	
Længde	Redskabstype/fiskeri	2003	2004	2005	2003	2004	Scenario 1	Scenario 2	2003	2004	2005
<12m	Garn/krog	29	33	39	51	54	55	55	61	67	69
	Jolle/ruse	15	19	23	58	53	56	62	67	63	68
	Trawl	74	81	87	39	55	52	50	75	90	74
	Alle redskaber	30	34	39	52	54	55	56	63	68	69
≥12m - <15m	Garn/krog	70	69	85	157	125	134	131	137	107	114
	Trawl	145	164	187	105	103	108	111	110	142	134
	Alle redskaber	122	133	153	121	111	116	118	119	130	128
≥15m - <18m	Garn/krog	105	125	136	190	203	215	205	193	192	195
	Snurrevod	86	101	117	265	193	210	203	299	253	239
	Trawl	198	241	276	171	162	166	170	195	229	230
	Alle redskaber	164	197	224	187	175	183	182	208	224	224
≥18m - <24m	Garn/krog	164	175	209	320	282	318	304	328	268	288
	Snurrevod	128	141	170	200	203	244	236	302	332	347
	Trawl	435	487	564	294	260	256	258	421	426	449
	Alle redskaber	336	385	448	278	252	261	259	384	390	411
≥24m - <40m	Bomtrawl	2.380	3.124	3.700	1.024	921	1.002	948	854	1.235	1.210
	Trawl industri	798	1.057	1.188	558	443	524	496	712	842	867
	Trawl konsum	969	1.077	1.253	479	486	486	470	748	731	755
	Trawl blandet	914	1.066	1.185	500	400	569	522	858	912	872
	Alle redskaber	985	1.208	1.387	543	486	549	521	764	835	845
≥40m	Not	2.508	2.535	2.952	727	761	697	717	4.057	3.860	4.028
	Trawl industri	1.506	1.854	2.061	1.025	697	620	585	929	1.168	1.144
	Trawl blandet	1.223	1.406	1.640	882	1.103	1.148	1.083	1.091	1.197	1.256
	Alle redskaber	1.597	1.819	2.081	890	871	845	809	1.710	1.743	1.792
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	253	267	309	90	68	72	69	187	208	206
	Muslingefiskeri	69	75	86	23	25	22	20	188	264	260
	Alle specialfiskerier	122	133	154	43	38	37	35	188	247	244
I alt		288	333	383	205	188	197	193	294	312	318

Bilagstabel 3.8. Totale brændstofsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	Forventet i 2004	Forventet i 2005
<12m	Garn/krog	7.666	7.263	8.061	9.637
	Jolle/ruse	1.075	893	1.141	1.333
	Trawl	1.964	1.622	1.866	2.011
	Alle redskaber	10.705	9.777	11.068	12.981
≥12m - <15m	Garn/krog	4.310	4.262	4.346	5.370
	Trawl	21.774	19.733	20.966	23.943
	Alle redskaber	26.083	23.995	25.312	29.312
≥15m - <18m	Garn/krog	4.482	3.668	4.000	4.337
	Snurrevod	2.077	1.723	2.021	2.336
	Trawl	23.281	20.629	23.358	26.759
	Alle redskaber	29.840	26.020	29.379	33.432
≥18m - <24m	Garn/krog	3.842	3.279	2.980	3.546
	Snurrevod	4.677	4.231	3.954	4.748
	Trawl	44.362	45.629	49.639	57.517
	Alle redskaber	52.881	53.139	56.573	65.812
≥24m - <40m	Bomtrawl	20.178	19.041	24.991	29.604
	Trawl industri	42.254	35.898	41.209	46.344
	Trawl konsum	48.824	51.351	52.796	61.406
	Trawl blandet	25.620	24.682	22.388	24.889
	Alle redskaber	136.876	130.973	141.384	162.243
≥40m	Not	21.922	22.569	22.815	26.571
	Trawl industri	20.323	18.075	31.510	35.036
	Trawl blandet	22.538	23.238	23.904	27.880
	Alle redskaber	64.783	63.882	78.229	89.486
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	5.598	6.330	6.950	8.032
	Muslingefiskeri	4.006	4.268	4.471	5.175
	Alle specialfiskerier	9.604	10.598	11.421	13.207
I alt		330.771	318.383	353.367	406.473

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.9. Totale driftsomkostninger for kommercielt aktive fartøjer ekskl. aflønning af arbejdskraft og kapital (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	Forventet i 2004	------ Forventet i 2005 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	61.084	52.651	55.043	57.629	57.833
	Jolle/ruse	12.861	14.623	12.436	13.554	13.941
	Trawl	8.260	5.844	6.913	6.563	6.536
	Alle redskaber	82.206	73.118	74.393	77.746	78.309
≥12m - <15m	Garn/krog	29.739	30.152	25.926	28.538	28.366
	Trawl	79.769	64.895	67.060	70.015	70.519
	Alle redskaber	109.507	95.047	92.987	98.554	98.885
≥15m - <18m	Garn/krog	27.550	23.005	22.453	23.456	23.145
	Snurrevod	18.469	16.649	14.660	15.170	15.023
	Trawl	89.072	77.639	78.465	83.183	83.567
	Alle redskaber	135.092	117.293	115.578	121.808	121.736
≥18m - <24m	Garn/krog	23.776	20.213	16.367	17.611	17.369
	Snurrevod	36.092	29.094	25.643	28.269	28.054
	Trawl	148.112	148.888	146.478	157.291	157.474
	Alle redskaber	207.981	198.195	188.488	203.171	202.897
≥24m - <40m	Bomtrawl	44.177	40.860	48.255	53.995	53.564
	Trawl industri	153.441	130.329	124.471	134.464	133.375
	Trawl konsum	138.011	142.334	135.618	146.157	145.405
	Trawl blandet	84.057	80.663	63.501	68.452	67.463
	Alle redskaber	419.686	394.185	371.845	403.069	399.807
≥40m	Not	90.542	91.086	86.047	92.230	92.404
	Trawl industri	69.266	58.053	88.483	90.242	89.635
	Trawl blandet	87.316	85.328	83.077	89.775	88.667
	Alle redskaber	247.123	234.466	257.607	272.247	270.706
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	17.156	18.254	19.117	20.422	20.331
	Muslingefiskeri	31.766	26.422	31.050	31.281	31.166
	Alle specialfiskerier	48.923	44.676	50.167	51.703	51.497
I alt		1.250.517	1.156.981	1.151.065	1.228.298	1.223.837

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.10. Total indtjeningsevne for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	Forventet i 2004	------ Forventet i 2005 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	88.766	79.296	67.280	67.953	69.652
	Jolle/ruse	25.646	22.427	25.173	26.002	30.273
	Trawl	6.766	5.047	6.030	5.755	5.501
	Alle redskaber	121.178	106.770	98.483	99.711	105.425
≥12m - <15m	Garn/krog	61.230	39.794	41.451	41.102	39.855
	Trawl	91.191	68.290	55.215	56.010	60.103
	Alle redskaber	152.420	108.085	96.666	97.112	99.958
≥15m - <18m	Garn/krog	66.189	54.907	47.203	50.688	47.647
	Snurrevod	23.426	16.612	13.190	14.577	13.685
	Trawl	119.003	95.382	79.018	79.158	82.642
	Alle redskaber	208.619	166.901	139.411	144.423	143.974
≥18m - <24m	Garn/krog	47.606	37.298	29.893	35.705	33.561
	Snurrevod	58.618	44.158	29.731	39.956	38.014
	Trawl	189.284	147.225	134.156	117.088	118.829
	Alle redskaber	295.507	228.680	193.780	192.750	190.404
≥24m - <40m	Bomtrawl	34.735	29.733	17.291	16.794	13.419
	Trawl industri	171.664	94.366	42.020	65.501	55.928
	Trawl konsum	160.950	127.955	119.961	113.211	105.762
	Trawl blandet	96.948	41.365	24.449	53.882	44.744
	Alle redskaber	464.298	293.418	203.721	249.388	219.854
≥40m	Not	155.249	106.523	172.364	135.730	141.881
	Trawl industri	86.574	48.540	23.710	11.282	6.040
	Trawl blandet	147.808	101.916	138.312	141.058	129.069
	Alle redskaber	389.631	256.979	334.386	288.069	276.990
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	46.163	39.945	34.108	37.284	34.580
	Muslingefiskeri	110.897	94.448	89.020	90.105	79.628
	Alle specialfiskerier	157.060	134.393	123.128	127.389	114.208
I alt		1.788.715	1.295.226	1.189.573	1.198.842	1.150.812

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.11. Total aflønning af arbejdskraft for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	Forventet i 2004	------ Forventet i 2005 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	113.741	102.728	92.609	95.783	97.234
	Jolle/ruse	26.593	23.754	26.611	26.601	29.733
	Trawl	11.725	11.680	9.762	9.991	9.762
	Alle redskaber	152.059	138.161	128.982	132.374	136.729
≥12m - <15m	Garn/krog	55.939	47.197	44.025	45.150	44.230
	Trawl	98.896	89.867	71.219	75.649	78.408
	Alle redskaber	154.835	137.064	115.245	120.799	122.637
≥15m - <18m	Garn/krog	46.126	39.171	37.179	38.542	36.800
	Snurrevod	24.460	21.610	15.762	17.588	16.974
	Trawl	103.272	85.911	77.746	79.694	81.593
	Alle redskaber	173.857	146.693	130.687	135.825	135.368
≥18m - <24m	Garn/krog	37.639	34.473	25.290	29.927	28.587
	Snurrevod	48.234	46.742	29.679	37.880	36.682
	Trawl	152.448	144.820	127.414	126.479	127.366
	Alle redskaber	238.321	226.034	182.383	194.286	192.635
≥24m - <40m	Bomtrawl	27.717	23.137	22.413	23.165	21.919
	Trawl industri	107.736	77.394	54.689	66.683	63.128
	Trawl konsum	107.436	100.100	96.110	97.107	94.036
	Trawl blandet	61.890	50.378	33.076	46.989	43.100
	Alle redskaber	304.779	251.009	206.289	233.944	222.183
≥40m	Not	77.592	65.821	81.941	73.364	75.399
	Trawl industri	44.806	33.000	33.650	30.735	28.965
	Trawl blandet	66.457	47.734	58.463	60.717	57.272
	Alle redskaber	188.855	146.555	174.055	164.816	161.636
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	28.776	29.660	25.242	26.779	25.482
	Muslingefiskeri	54.002	45.807	42.668	44.332	40.463
	Alle specialfiskerier	82.777	75.467	67.910	71.111	65.945
I alt		1.295.483	1.120.982	1.005.550	1.053.154	1.037.133

Kilde: Udtræk fra Fødevareøkonomisk Instituts database.
Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 3.12. Totalt bruttooverskud for kommercielt aktive fartøjer (1.000 kr.)

Længde	Redskabstype/fiskeri	2001-2003	2003	Forventet i 2004	------ Forventet i 2005 ------ Scenario 1	Scenario 2
<12m	Garn/krog	-24.974	-23.431	-25.329	-27.829	-27.582
	Jolle/ruse	-947	-1.326	-1.438	-599	539
	Trawl	-4.959	-6.633	-3.732	-4.235	-4.261
	Alle redskaber	-30.880	-31.390	-30.499	-32.664	-31.304
≥12m - <15m	Garn/krog	5.291	-7.402	-2.575	-4.048	-4.375
	Trawl	-7.705	-21.576	-16.004	-19.639	-18.305
	Alle redskaber	-2.414	-28.979	-18.579	-23.686	-22.680
≥15m - <18m	Garn/krog	20.063	15.736	10.024	12.145	10.847
	Snurrevod	-1.034	-4.999	-2.572	-3.011	-3.289
	Trawl	15.732	9.470	1.271	-536	1.049
	Alle redskaber	34.762	20.208	8.724	8.598	8.607
≥18m - <24m	Garn/krog	9.966	2.825	4.602	5.778	4.973
	Snurrevod	10.384	-2.584	52	2.076	1.332
	Trawl	36.836	2.405	6.742	-9.391	-8.537
	Alle redskaber	57.186	2.646	11.396	-1.536	-2.231
≥24m - <40m	Bomtrawl	7.018	6.596	-5.122	-6.370	-8.500
	Trawl industri	63.929	16.972	-12.669	-1.182	-7.199
	Trawl konsum	53.515	27.855	23.851	16.104	11.726
	Trawl blandet	35.058	-9.013	-8.627	6.892	1.644
	Alle redskaber	159.520	42.410	-2.568	15.444	-2.329
≥40m	Not	77.657	40.702	90.423	62.366	66.482
	Trawl industri	41.768	15.540	-9.940	-19.454	-22.925
	Trawl blandet	81.351	54.183	79.848	80.341	71.797
	Alle redskaber	200.776	110.424	160.331	123.253	115.354
Specialfiskerier	Hesterejefiskeri	17.388	10.285	8.866	10.505	9.098
	Muslingefiskeri	56.896	48.641	46.352	45.774	39.165
	Alle specialfiskerier	74.283	58.925	55.218	56.278	48.262
I alt		493.232	174.244	184.024	145.687	113.679

Anm.: Inkluderer fartøjer med en fangstværdi over Fødevareøkonomisk Instituts minimumsgrænser, dog eksklusive alle grupper af snur/garn/trawl og snurrevod 12-15m, fartøjer klassificeret som andet og fartøjer deltagende i grønlandsk rejefiskeri.

Bilagstabel 4.1 Udviklingen i priser og udbud på fiskeprodukter, 2000-2005

	Faktisk pris /kr. per kg.						Skøn /ændring		
	2000	2001	2002	2003	2004	Jan 2005*		2004	2005
Torsk	16.33	17.47	18.16	15.49	15.12	16.03	Udbud	10%	-3%
	.	7%	4%	-15%	-2%	24%	Pris	-15%	5%
Andre torskefisk	8.71	9.47	7.82	6.25	4.51	2.99	Udbud	6%	8%
	.	9%	-17%	-20%	-28%	-30%	Pris	-10%	-15%
Dyre fladfisk	55.74	62.53	59.97	62.65	61.09	63.71	Udbud	3%	10%
	.	12%	-4%	4%	-2%	4%	Pris	-5%	-10%
Almindelige fladfisk	12.46	12.89	12.96	14.03	12.72	9.66	Udbud	3%	10%
	.	3%	1%	8%	-9%	-3%	Pris	-5%	-10%
Sild	1.63	2.75	2.59	1.90	1.82	1.64	Udbud	12%	15%
	.	69	-6	-27	-4	-22%	Pris	-15%	-20%
Makrel	4.35	6.25	6.78	5.23	8.10	6.98	Udbud	-5%	-26%
	.	44%	8%	-23%	55%	15%	Pris	10%	25%
Laksefisk	24.50	24.22	26.46	24.05	27.12	21.04	Udbud	2%	5%
	.	-1%	9%	-9%	13%	-35%	Pris	-5%	7%
Rejer	16.83	19.44	18.23	14.53	14.29	16.02	Udbud	8%	2%
	.	16%	-6%	-20%	-2%	-2%	Pris	-5%	-5%
Jomfruhummer	68.74	76.03	79.78	58.16	51.71	69.35	Udbud	4%	12%
	.	11%	5%	-27%	-11%	30%	Pris	-10%	15%
Muslinger	1.09	1.20	1.26	1.10	1.01	1.74	Udbud	-4%	10%
	.	10%	5%	-13%	-8%	-9%	Pris	5%	-10%
Industrifisk	0.63	0.7	0.91	0.85	0.67	0.47	Udbud	13%	-10%
	.	11%	30%	-7%	-21%	-47%	Pris	-15%	-5%

Note: Udvikling i januar 2005 i forhold til januar 2004.

Bilag 5.1. Ny opdeling på underbrancher af den danske fiskeforarbejdningsindustri 2002

I forbindelse med udarbejdelsen af pilotprojekt vedrørende dataindsamling for den danske fiskeindustri til EU, jf. Rådets forordning nr. 1543/2000, samt Kommissionens forordning 1639/2001 har Fødevareøkonomisk Institut i samarbejde med Danmarks Statistik udarbejdet en række detaljerede underbrancher som alternativ til de eksisterende brancher "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker", "Røgning og saltning af fisk m.v." samt "Fiskemelsfabrikker".

Firmaerne er fordelt i de nye underbrancher efter deres vareproduktion. Hvis mere end 50 pct. af et firmas vareproduktion for branchegruppen "Fiskehermetik-, fiskefars- og fiskefiletfabrikker" kan henføres til en af følgende grupper af arter "Torske- og fladfisk", "Makrel", "Sild", "Musling og rejer" placeres firmaet i en af disse underbrancher. Ellers placeres firmaet i underbranchen "Blandet forarbejdning". Efterfølgende sker der en yderligere opdeling af underbrancherne "Torske- og fladfisk" samt "Sild", da det her er muligt at opdele firmaerne yderligere efter graden af forarbejdning af deres vareproduktion.

Opdelingen af "Torske- og fladfisk" sker på baggrund af, at de firmaer, der producerer filet, er specialiserede, hvorfor firmaer med en produktionssammensætning, hvor mere end 75 pct. kan henføres til filet placeres i underbranchen "Filetering af torskefisk og fladfisk". Resten placeres i "Blandet produktion af torskefisk og fladfisk".

Opdelingen af "Sild" sker i 3 underbrancher, hvor de firmaer, der hovedsagelig producerer filet, placeres i underbranchen "Filetering af sild". De firmaer, som forarbejder silden lidt mere, placeres i underbranchen "Syrning af sild". Den tredie underbranche, som tilbereder og konserverer silden, placeres i underbranchen "Konservering af sild".

Af diskretionshensyn har det været nødvendigt at slå nogle af underbrancherne sammen. Dette skyldes, at der ikke har været firmaer nok i de enkelte underbrancher, eller at firmaer har haft en så dominerende rolle i en enkelt branche, at det i forhold til Danmark Statistiks diskretionsregler ikke er tilladt at offentliggøre tallene.

Der er derfor foreløbig sket en sammenlægning af følgende underbrancher:

"Konservering af makrel" og "Konservering af sild". Baggrunden for at sammenlægge disse to underbrancher er, at vareproduktionen i begge underbrancher næsten udelukkende består af tilberedte og konserverede produkter, og derfor er nogenlunde sammenlignelige.

"Filetering af sild" og "Syrning af sild". Baggrunden for at sammenlægge disse to underbrancher er, at vareproduktionen i underbranchen "Filetering af sild" er meget lille, og man ved at lægge den sammen med "Syrning af sild" kan bevare en "ren" sildeunderbranche.

"Produktion af muslinger" og "Produktion af rejer". Underbranchen "Produktion af muslinger" kan ikke offentliggøres særskilt. Mest nærliggende er derfor at placere produktionen af muslinger, rejer og krebsdyr i en samlet underbranche. Varerne, der produceres i de to underbrancher, er næsten udelukkende tilberedte og konserverede varer.

Firmaer, der producerer laksefisk, er placeret i branchen "Røgning og saltning af fisk m.v.". Firmaerne er blevet placeret i nye underbrancher efter følgende kriterier: I underbranchen "Røgning af laksefisk" er de firmaer placeret, der har en vareproduktion, hvor 75 pct. eller mere er røgede, saltede eller tørrede varer. Resten af firmaerne er placeret i underbranchen "Blandet produktion af laksefisk", hvor varesammensætningen består af fersk filet og røgede, saltede eller tørrede varer.

I underbranchen "Røgerier" er de firmaer placeret, som har færre end 10 fuldtidsansatte og ikke har kunnet placeres i de to øvrige underbrancher. Firmaer med mindre end 10 fuldtidsansatte indgår ikke i Danmarks Statistiks Varestatistik for industri. Røgerierne producerer røget, saltede eller tørrede varer af fortrinsvis laks og ørred men også sild, makrel og ål.

Bilag 5.2. Danmarks Statistiks statistikker

Regnskabsstatistik

Statistikken belyser virksomhedernes resultatopgørelse, balance og investeringer både på firmaniveau og på arbejdssteds- og faglig enhedsniveau. Statistikgrundlaget indeholder detaljerede regnskabsposter, herunder omsætning, køb, omkostninger, årets resultat, aktiver, passiver og investeringer. De vigtigste fordelingsvariable er branche, ejerform, størrelsesgruppe og geografi. Ved udarbejdelse af grundlaget for statistikken er der beregnet detaljerede regnskabsposter for alle firmaer i brancherne. Statistikgrundlaget giver derfor mulighed for en række alternative fordelinger ud over de offentliggjorte tabeller.

I statistikken indgår firmaer stikprøvebaseret. Sandsynligheden for at et firma udtrækkes bestemmes især af firmaets størrelse, idet der anvendes flg. hovedregel:

- 0-4 beskæftigede: Fritaget med enkelte undtagelser.
- 5-9 beskæftigede: Udtrækkes 1 år i en 10-års periode.
- 10-19 beskæftigede: Udtrækkes 2 år i en 10-års periode.
- 20-49 beskæftigede: Udtrækkes 3 år i en 6-års periode.
- 50- beskæftigede: Deltager hvert år.

Uanset beskæftigelsens størrelse udtrækkes endvidere firmaer med stor momsomsætning (brancheafhængig men typisk mindst 100 mio.kr).

De indsamlede regnskabsoplysninger beregnes ved anvendelse af firmainformationer fra erhvervs- og selskabsstyrelsen. Regnskabsstatistikken inkludere derfor alle danske firmaer.

Varestatistik for industri

Statistikken beskriver industriens varesalg fordelt på detaljerede

varegrupper, opgjort i mængde og værdi. Herudover omfatter statistikken en branchevis opgørelse af salget i værdi.

Varestatistikken omfatter alle industrivirksomheder med mindst 10 fuldtidsbeskæftigede samt faglige enheder med industribranche i ikke-industrielle virksomheder, som har mindst 10 fuldtidsbeskæftigede. Indberetningsenheden er den faglige enhed. Ved den faglige enhed forstås summen af de arbejdssteder, der henregnes under samme økonomiske aktivitet.

Råvare- og tjenesteundersøgelsen

Oplysningerne omfatter køb af råvarer, komponenter, hjælpestoffer, emballage og tjenester, uanset om de er importeret eller købt på hjemmemarkedet. Råvare- og tjenesteundersøgelsen giver derved en mere detaljeret vareopdeling end Regnskabsstatistikkens post, "Køb af råvarer, hjælpematerialer, færdigvarer og emballage".

Råvare- og tjenesteundersøgelsen vedrører industri- og råstofudvindingsfirmaer med 50 fuldtidsbeskæftigede og derover. I brancher, hvor kun få firmaer har 50 fuldtidsbeskæftigede og derover, medtages enheder med ned til 20 ansatte.

Statistikkens dækningsgrad var 73 pct. i statistikåret 2002, dvs. at de medvirkende firmaers nettoomsætning udgjorde 73 pct. af hele nettoomsætningen i råstofudvinding og industri.

Bilagstabel 5.1. Definition af grupper af fiskearter, produktformer og karakteristiske underbrancher.

Varenr. (HS)	Varenr. tekst	Produktform	Fiskeart	Karakteristisk branchenr.
304101100	Filet af ørred, fersk/kølet	Fersk filet	Laksefisk	15.20.22
304101300	Filet af stillehavslaks, fersk/kølet	Fersk filet	Laksefisk	15.20.22
304101500	Filet af ørred, af arten Oncorhynchus mykiss, o 400g, fersk/kølet	Fersk filet	Laksefisk	15.20.22
304101700	Filet af ørred, fersk/kølet, undt af arten Oncorhynchus mykiss af vægt o 400g	Fersk filet	Laksefisk	15.20.22
304101900	Filet af ferskvandsfisk, fersk/kølet, undt. stillehavslaks og ørred	Fersk filet	Fisk	15.20.19
304103100	Filet af torsk, fersk/kølet	Fersk filet	Torskefisk	15.20.11
304103300	Filet af sej, fersk/kølet	Fersk filet	Torskefisk	15.20.11
304103800	Filet af saltvandsfisk, fersk/kølet, undt. af torsk, sej og rødfisk	Fersk filet	Fisk	15.20.11
304109100	Fiskekød (også hakket), fersk/kølet, af ferskvandsfisk	Fersk filet	Fisk	15.20.21
304109700	Sildelapper, fersk/kølet	Fersk filet	Sild	15.20.14
304109800	Fiskekød (også hakket), fersk/kølet, af saltvandsfisk, undt. af sild	Fersk filet	Fisk	15.20.11
304201100	Filet af ørred, frosset	Frosset filet	Laksefisk	15.20.22
304201300	Filet af stillehavslaks, frosset	Frosset filet	Laksefisk	15.20.22
304201700	Filet af ørred, frosset, undt af arten Oncorhynchur mykiss af vægt o 400g	Frosset filet	Laksefisk	15.20.22
304202900	Filet af torskefisk af arten Gadus morhua, Gadus ogac og Boreogadus saida, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304203100	Filet af sej, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304203300	Filet af kuller, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304203500	Filet af rødfisk af arten Sebastes marinus, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.19
304204500	Filet af tun af slægten Thunnus, og fisk af slægten Euthynnus, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.19
304205100	Filet af makrel af arten Scomber australasicus, frosset	Frosset filet	Makrel	15.20.13
304205800	Filet af kulmule (ej sydafrikansk-, dybvands- og sydvestatlantiskkulmule), frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304207100	Filet af rødspætte, frosset	Frosset filet	Fladfisk	15.20.11
304207300	Filet af skrubbe, frosset	Frosset filet	Fladfisk	15.20.11
304207500	Filet af sild, frosset	Frosset filet	Sild	15.20.14
304208500	Filet af alaskasej, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304208700	Filet af sværdfisk, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.19
304209100	Filet af newzealansk langhale, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.19
304209400	Filet af saltvandsfisk, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.19
304209500	Filet af saltvandsfisk, frosset, i.a.n.	Frosset filet	Fisk	15.20.19
304900500	Fiskekød (også hakket), surimi, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.19
304901000	Fiskekød (også hakket), af ferskvandsfisk, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.19
304902200	Fiskekød (også hakket), af sild (Clupea harengus, Clupea pallasii), frosset	Frosset filet	Sild	15.20.14
304903100	Fiskekød (også hakket), af rødfisk, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.19

Bilagstabel 5.1.	Fortsat			
304903500	Fiskekød (også hakket), af torsk af arten Gadus macrocephalus, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304903800	Fiskekød (også hakket), af torsk af arten Gadus mohua, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304903900	Fiskekød (også hakket), af torsk af arterne Gadus ogac og Boreogadus saida, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304904100	Fiskekød (også hakket), af sej, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304904500	Fiskekød (også hakket), af kuller, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304904700	Fiskekød (også hakket), af kulmule, frosset	Frosset filet	Torskefisk	15.20.11
304904800	Fiskekød (også hakket), af kulmule, frosset	Frosset filet	Fisk	15.20.11
305100000	Mel, pulver og pellets af fisk, egnet til menneskeføde	Røget, saltet og tørret	Fiskemel	15.20.30
305200000	Lever, rogn og mælke af fisk, tørret, røget, saltet eller i saltlage	Røget, saltet og tørret	Fisk	15.20.19
305301100	Filet, af torsk af arten Gadus macrocephalus, tørret eller saltet men ikke røget	Røget, saltet og tørret	Torskefisk	15.20.12
305301900	Filet, af torsk, tørret eller saltet men ikke røget, undt. af arten Gadus macrocephalus	Røget, saltet og tørret	Torskefisk	15.20.12
305303000	Filet, af stillehavs-, atlanterhavs- og donaulaks, saltet	Røget, saltet og tørret	Laksefisk	15.20.21
305309000	Filet af fisk, tørret eller saltet men ikke røget, undt. af torsk, laks og hellefisk	Røget, saltet og tørret	Fisk	15.20.19
305410000	Stillehavslaks, atlanterhavslaks og donaulaks (heru. filet), røget	Røget, saltet og tørret	Laksefisk	15.20.21
305420000	Sild (heru. filet), røget	Røget, saltet og tørret	Sild	15.20.15
305491000	Hellefisk (heru. filet), røget	Røget, saltet og tørret	Fladfisk	15.20.12
305493000	Makrel (heru. filet), røget	Røget, saltet og tørret	Fisk	15.20.13
305494500	Ørred (heru. filet), røget	Røget, saltet og tørret	Laksefisk	15.20.21
305495000	Ål (heru. filet), røget	Røget, saltet og tørret	Fisk	15.20.19
305498000	Fisk (heru. filet), røget, undt. atlanterhavshelleflynder, laks, hellefisk, sild, makrel, ørred og ål	Røget, saltet og tørret	Fisk	15.20.19
305610000	Sild, saltet men ikke tørret eller røget	Røget, saltet og tørret	Sild	15.20.15
305620000	Torsk, saltet men ikke tørret eller røget	Røget, saltet og tørret	Torskefisk	15.20.12
305695000	Stillehavs-, atlanterhavs- og donaulaks, saltet men ikke tørret eller røget	Røget, saltet og tørret	Fisk	15.20.21
305699000	Fisk, saltet men ikke tørret eller røget, undt. sild, torsk, ansjos, hellefisk, helleflynder og laks	Røget, saltet og tørret	Fisk	15.20.19
511911001	Fiskeensilage	Fiskemel og olie	Fiskemel	15.20.30
511911009	Fiskeskæl, -blærer, -hoveder o.a. fiskeaffald, undt. fiskeenssilage	Fiskemel og olie	Fiskemel	15.20.30
1504209000	Fiskeolie og -fedtstoffer, rå eller raffineret (ej modificeret), ej faste fraktioner, undt. fiskeleverolie	Fiskemel og olie	Fiskemel	15.20.30
1604110000	Laks, hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Laksefisk	15.20.22
1604129101	Benfri sild, tilberedt, hermetisk	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.16
1604129102	Sildefilet, tilberedt, hermetisk	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.16
1604129103	Sild, marinerede (ej filet og benfri sild), hermetisk	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.16
1604129109	Sild, tilberedt, hermetisk, i.a.n.	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.16
1604129902	Sildefilet, tilberedt, ikke hermetisk, undt. (paneret, frosset filet)	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.15
1604129903	Marinerede sild, tilberedt, ikke hermetisk	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.15
1604129905	Krydrede sild, tilberedt, ikke hermetisk	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.15
1604129909	Sild, tilberedt, ikke hermetisk, i.a.n.	Tilberedt og konserveret	Sild	15.20.15

Bilagstabel 5.1.	Fortsat			
1604139000	Sardinel og brisling, hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
1604151100	Makrelfilet af arterne Scomber scombrus og japanicus, tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Makrel	15.20.13
1604151901	Makrelsalat, af stykker, ej hakket	Tilberedt og konserveret	Makrel	15.20.13
1604160000	Ansjos, hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Makrel	15.20.19
1604191000	Salmonidae (ej laks), hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Makrel	15.20.22
1604199100	Fiskefilet, rå, kun belagt med dej, mel eller rasp (paneret), frosset, i.a.n.	Tilberedt og konserveret	Torskefisk	15.20.12
1604199200	Torsk, hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Torskefisk	15.20.12
1604199300	Sej, hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Torskefisk	15.20.12
1604199500	Alaskasej, hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Torskefisk	15.20.12
1604199800	Fisk, hele eller i stykker (ej hakket), tilberedt/konserveret, i.a.n.	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.12
1604200500	Fisk, surimi, tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
1604201000	Laks, tilberedt/konserveret, undt. hele eller i stykker	Tilberedt og konserveret	Laksefisk	15.20.22
1604205009	Fisk af makreltyperne (ej makreksalat), tilberedt/konserveret, undt. hele eller i stykker	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
1604207000	Tunfisk, bugstribet bonit o.a. fisk af slægten Euthynnus, tilberedt/konserveret, undt. hele eller i stykker	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
1604209000	Fisk, tilberedt/konserveret, undt. hele eller i stykker, i.a.n.	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
1604309000	Kaviarerstatning, tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
1605100000	Krabber, tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.18
1605201009	Rejer, tilberedt/konserveret, hermetisk, undt. rejesalat	Tilberedt og konserveret	Rejer	15.20.18
1605209101	Salat med >= 20 vægt% indhold af rejer (luksusrejesalat), vægt <= 2 kg, ej hermetisk	Tilberedt og konserveret	Rejer	15.20.18
1605209109	Rejer (ej rejesalat), tilberedt/konserveret, vægt <= 2 kg, ej hermetisk	Tilberedt og konserveret	Rejer	15.20.18
1605209909	Rejer (ej rejesalat), tilberedt/konserveret, vægt > 2 kg, ej hermetisk	Tilberedt og konserveret	Rejer	15.20.18
1605301000	Hummerkød, kogt til fremstilling af hummersmør, postejer, supper og saucer	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.18
1605309000	Hummer, tilberedt/konserveret, undt kogt hummerkød til fremstilling af hummersmør, postejer, supper og saucer	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.18
1605400000	Krebsdyr, tilberedt/konserveret, undt. krabber, rejer og hummer	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.18
1605901100	Muslinger, hermetisk	Tilberedt og konserveret	Muslinger	15.20.17
1605901900	Muslinger, tilberedt/konserveret, ej hermetisk	Tilberedt og konserveret	Muslinger	15.20.17
1605903000	Bløddyr, tilberedt/konserveret, undt. muslinger	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
1605909000	Hvirvelløse vanddyr (ej bløddyr), tilberedt/konserveret	Tilberedt og konserveret	Fisk	15.20.19
2301200000	Pellets, mel og pulver af fisk, krebs- og bløddyr (uegnet til menneskeføde)	Fiskemel og olie	Fiskemel	15.20.30
2309909706	Foderstoffer	Fiskemel og olie	Fiskemel	15.20.30
2309909906	Foderstoffer	Fiskemel og olie	Fiskemel	15.20.30

Bilagstabel 5.2. Råvareforsyning fordelt på leverandørlande, 2004-2005, tons levende vægt.

	Leverandør 2004	Forsyning 2004[1] (tons)	Forventet ændring 2005[2] (%)
Torsk	I alt	70.956	-4
	Danmark	26.346	-7
	Rusland	12.732	-3
	Sverige	8.555	+2
	Norge	6.206	-5
Andre torskefisk	I alt	44.323	+5
	Danmark	15.622	+9
	Norge	13.248	+7
	Færøerne	4.371	-14
Sild	I alt	200.131	+17
	Danmark	119.946	+19
	Norge	54.236	+12
Laksefisk	I alt	112.500	-10
	Norge	49.200	-23
	Danmark	35.000	0
Muslinger	I alt	99.738	+2
	Danmark	99.500	+2
Industrifisk	I alt	1.039.617	+5
	Danmark	687.635	+5
	Norge	161.143	+3
	Sverige	87.709	+10

Noter:

1. Totaler udgøres af danske landinger, opdræt og import. Forsyningen fra Danmark er landinger og opdræt, hvor forsyningen fra de øvrige lande udgøres af dansk import af uforarbejdede produkter.
2. Ændring er beregnet som et vægtet gennemsnit af forventede ændringer i de forskellige lande. Ændringer i forsyning fra Danmark baseres på fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsesprocenter, som angivet i bilagstabel 1.1 og 1.2. Ændringer i forsyningen fra de øvrige lande er skønnet på grundlag af fastsatte kvoter og kvoteudnyttelsesprocenter, samt på grundlag af forventede udviklinger i opdræt.

Kilder: Eurostat Landingsstatistik, Fiskeridirektoratet i Norge, EU Kommissionens kvoteoversigt for 2005 og Russian Fish Price Report.

Bilagstabel 5.3. Overvæltning af råvareprisændringer i færdigvareprisændringer, pct.

	Overvæltning (%)[1]			
	Fersk filet	Frosset filet	Røget	Tilberedt og konserveret
Torsk	84	100	100	[2] 47
Andre torskefisk	57	73	.	.
Dyre fladfisk	.	.	100	.
Almindelige fladfisk	.	79	.	.
Sild	77	100	53	85
Makrel	.	.	.	24
Laksefisk - råvareimport	100	100	41	90
Rejer	.	.	.	57
Muslinger	.	.	.	56
Industrifisk	.	.	.	[3] 71

Noter:

1. De 84% for fersk torskefilet er beregnet ud fra 10% årlige prisudsving i færdigvareprisen delt med 12% årlige udsving i prisen på torskeråvarer. De årlige prisudsving på 10% og 12% er beregnet som gennemsnittet af den numeriske værdi af ændringen i procent i 1994-2003, i forhold til året før. En prisstigning i 2005 på 5% på torsk indebærer således, at afsætningsprisen for fersk torskefilet stiger med 5%*84% = 4,2%, da overvæltningen i 1994-2003 var 84%.
2. Paneret fiskefilet, som kan være både torsk, andre torskefisk og evt. helt andre arter.
3. Inkluderer fiskemel, fiskeolie, fiskeleverolie og fiskeaffald.

English summary

The basis of the fishery

TACs and quota

The basic conditions for the Danish fishery in 2005 are determined by the 2002 reform of the EU common fisheries policy. The overall framework is still specified by the "Total Allowable Catches" (TACs) and the subsequent allocation among member states, in line with the principle of relative stability.

Continued days at sea regulation

In addition to the TAC/quota system, which regulates the fisheries of member states, the use of effort regulation helps to directly regulate the activity of individual fishing vessels. The regulation determines the number of days at sea each vessel is allowed to operate, based on the fishing gear and mesh size used by the vessel. This is to primarily support the cod recovery plans in the North Sea, Skagerrak and Kattegat.

Decline in fish for reduction quota

In 2005, as in 2004, there are 15 fish for reduction quota. The total quota volume has however seen a decline of 27% from 2004 to 2005, representing 1,138 thousand tonnes of fish for reduction catch. The fall in quota is largely due to the extensive reductions in Norway pout and capelin quota, and the sandeel quota in the North Sea has been reduced by more than 200 thousand tonnes. These significant reductions have not been offset by increases in the quota for blue whiting, sprat and horse mackerel.

Number of consumption quota rises

The number of consumption quota has risen from 51 in 2004 to 59 in 2005. The primary reason for this is a further specification of quota for Other species in the Norwegian zone of the North Sea, so that tusk, monkfish, ling and Norwegian lobster are now regulated on an individual basis, and not collectively, as previously was the case.

Total volume of

Since 2003, there has been a positive development in the total volume of consumption quota. Thus in 2005, Danish fishermen

consumption quota on the rise

are allocated some 300 thousand tonnes of consumption quota. This represents an increase of ca. 10% in relation to 2004 and 16% in relation to 2003.

Codfish quota decreases and increases

The cod quota in the North Sea, Kattegat and Baltic Sea declines in 2005, whilst it remains unaltered in Skagerrak. In total, allowable catches of cod are 28 thousand tonnes in 2005, which is 10% lower than in 2004. In contrast, quota for other codfish increase, such as whiting, haddock and monkfish, although these increases are not enough to avoid a total reduction in codfish quota of 1,000 thousand tonnes, or 2%, in 2005.

Fluctuation in the remaining consumption quota

Flatfish quota primarily comprises plaice and sole, which both see reductions in 2005, so that the total flatfish quota is 26 thousand tonnes, a decline of 8% on the previous year. However, the herring quota has a more positive trend, with a rise of 32 thousand tonnes or 22% in 2005, primarily in the North Sea, Skagerrak and Kattegat.

The northern prawn and Norwegian lobster quota also increase in 2005, by 2% and 11% respectively, whilst the mackerel quota and quota for other species decline by 12% and 4%.

Impact of days at sea regulation on quota utilisation

The days at sea regulation in Danish fisheries is expected to negatively impact the quota utilisation, since the interaction between the quota level and days at sea restrictions will likely reduce the utilisation of the quota concerned. The regulation has now been in force for two years and continues in 2005. Since the impact of days at sea regulation during the two previous years is likely to be reflected in the data from 2003 and 2004, this impact will not be dealt with in a special chapter.

Expected rise in utilisation of fish for reduction quota

The modest utilisation of the fish for reduction quota observed in 2003 continued in 2004, not least because of the disappointing Norway pout and sandeel fisheries. The expectations are that the sandeel fishery will improve in 2005 with a higher utilisation rate as a result, but given the natural variability in fisheries this development is uncertain. The utilisation of the remain-

ing fish for reduction species, excluding capelin and Norway pout, is expected to be on par with previous years. In total, 62% of the fish for reduction quota is expected to be utilised in 2005.

High utilisation of consumption quota continues

Historically, the utilisation of the consumption quota has been very high, and this trend is expected to continue in 2005. A range of the most important quota are expected to have a 100% utilisation rate, although at the end of the year this can be affected by the precision of the continuous ration allocations. A 91% utilisation rate is perceived possible for the whole consumption quota.

The fishing fleet

The fleet continues to shrink

The Danish fishing fleet reduced in size by 152 vessels between 2003 and 2004, giving 3,425 vessels at the end of 2004. Thereby the trend of the previous years continues, and the number of vessels has fallen by 29% since 1996. The total tonnage has since 1996 been reduced by ca. 2% to 96,524 GT, whereas the engine power measured as kW has fallen by 18% to 340,224 kW.

Four economic size categories

The fleet is as in previous years divided into economic size categories based on catch revenue levels, which are applied in the Account Statistics of the Fishery produced by FOI. Vessels in the Danish fishing fleet can therefore in 2004 be classified in one of the following groups: 1) vessels with a catch value over 224,342 DKK, 2) vessels with a catch value of between 224,342 DKK and the VAT limit of 50,000 DKK 3) vessels with a catch value of less than the VAT limit of 50,000 DKK, and 4) vessels without catches.

Commercial vessels comprise 35% of the fleet

The first category, the commercial vessels, comprised some 35% of the overall fleet in 2004, but represented 94% of the tonnage, 96% of the engine power, 85% of vessel lengths and 99% of the insurance value. This shows that the vessels in the remaining categories are small vessels (under 12 metres) of limited physical size. This difference is further elaborated by the

fact that the commercial vessels are primarily owned by commercial fishermen or businesses certified to operate in commercial fisheries, whereas vessels in the other three categories are largely owned by part-time fishermen.

Employment continues to fall…

Although the number of commercial vessels declined from 2003 to 2004, the fall is smaller than in previous years. This trend is also reflected in onboard employment, which was 2,835 persons at the end of 2004 compared to 2,968 in 2003.

but the capital per employment rises

By comparing the average crew size with the insurance value for the commercial vessels, we get an expression for the capital intensity. This rises with vessel size. For example, in 2004 a vessel under 12 metres had an average crew size of 1.2 persons and an insurance value of 673 thousand DKK, whereas as vessel over 40 metres had 6.5 persons employed and an insurance value of 34,510 thousand DKK. This means that the capital intensity was 544 thousand DKK and 5,319 thousand DKK for vessels under 12 metres and over 40 metres respectively. For an average commercial vessel of the whole fleet, the capital intensity was 1,800 thousand DKK per employment, which is a slight increase compared to 2003 when it was 1,789 thousand DKK.

Catches and earning in 2005

All vessels included in the catch forecast

In last year's forecast for the Danish fishing fleet, the whole fleet was covered for the first time. In previous years only commercial vessels with catch values above a certain level were included, but because of the importance of non-commercial vessels for several key consumption quota, the forecast was extended to also include these vessels. This approach has been maintained in the 2005 forecast. The commercial vessels are nevertheless responsible for over 99% of overall catch volume and almost 98% of catch value in 2004.

Catch volume rises in 2005

The total catch volume in 2005 is calculated to be 1,137 thousand tonnes, which corresponds to a ca. 4% rise compared to 2004, but is still under the 2001-2003 average of 1,189 thousand

tonnes. The commercial vessels are expected to catch 1,134 thousand tonnes, representing an increase of 8% compared to the 2004 level.

Price development negatively impacts the overall catch value…

If the price level is assumed to be in line with the observed prices in 2004, then the catch value for all vessels will rise by 0.4% to 2,707 thousand DKK in 2005. If the expected price development in 2005 is accounted, the Danish fishery will see a decline in the overall catch value by some 2% to 2,650 thousand DKK.

…although not for the commercial vessels

The catch value of the commercial vessels is expected to increase by 77 million DKK or 3% to a level of 2,645 thousand DKK, if unchanged 2004 prices are assumed. The negative impact of the expected price development is not presumed to materialise, and hence it is not likely that the catch value in this situation will be below the 2004 level. The catch value is hence expected to be 2,587 thousand DKK, representing a rise of 1% compared to 2004.

Account statistics for fisheries

The costs forecast is based on the Account Statistics of the Fishery produced by FOI. There is currently cost information available for 2003 and the preceding years, and it is thus necessary to extrapolate for 2004 and 2005. This is accomplished by accounting for the development of the fishery, inflation and fuel prices.

Classification of costs

Costs are classified into three main groups: 1) operating costs before crew and capital payments, 2) crew payments, and 3) capital payments, including depreciation. The first group is dominated by costs associated with fuel, maintenance and sales.

Fuel costs increase

The development on the international oil market has led to an extensive fuel price rise during 2004. As a result it is expected that average fuel costs per vessel will rise from 333 thousand DKK in 2004 to 383 thousand DKK in 2005.

Operating costs also on the rise

The average operating costs per vessel are expected to increase in 2005, not least because of the development in fuel costs. The rise is most significant when fish prices are assumed to be unchanged at the 2004 level, as sales costs are calculated as a percentage of the catch value. The average operating costs are therefore expected to rise to 1,157 thousand DKK or 1,152 thousand DKK, depending on the price conditions. This corresponds to an increase of 7% and 6% respectively compared to 2004, and 14% and 13% compared to the 2001-2003 average.

Earning capability falls in 2005

The earning capability portrays the surplus available for payments of crew and capital. This is expected to be 1,084 thousand DKK per vessel on average when price changes are accounted for, representing a fall of 3% compared to 2004, and a fall of 25% compared to the 2001-2003 average. The decline is primarily expected to affect vessels over 40 metres, given the poor projections for the fish for reduction fishery, falling herring prices and rising fuel costs. In contrast, vessels under 40 metres can expect improved conditions, where prices for both cod and Norwegian lobster are improving. Differences between the various vessel groups are likely however.

Increase in crew payments

Crew payments are often most often defined as a percentage of the catch value, sometimes with certain costs deducted. Since the average catch value per vessels is expected to rise in 2005 for the commercial vessels, this will also result in a rise in crew payments. Using 2004 prices this is projected to increase by 5% per vessel on average, to 992 thousand DKK. If the price development is accounted for, however, crew payments will rise by 3% or 30 thousand DKK, to 977 thousand DKK. This is nevertheless far from the level observed in 2001-2003, where average crew payments were 1,054 thousand DKK per vessel.

Earning capability or gross profit?

The earning capability is regarded as the best indicator of the economic development of the small vessels under 12 metres. This is because the proportion of crew (wage) payments can be overestimated, given the rather special crew structure of an owner and partial support of an assistant.

For vessels over 12 metres, gross profit is the preferred economic indicator. Gross profit is defined as the earning capability minus crew costs. Based on this, the surplus to rent invested capital is calculated.

Significant fall in gross profits

Given the fall in earning capability and the increase in crew payments, the average gross profit per vessel is also expected to fall to 137 thousand DKK or 107 thousand DKK in 2005, depending on whether price changes are accounted for or not, respectively. This represents a fall of 26% and 38%, and thereby maintains the negative trend in gross profits since 2003.

Rentability also falls dramatically

We can compare the vessels' gross profits with their insurance value to obtain information on rentability, which gives an indication of the rents relating to the invested capital. The level of rentability was 4% in both 2003 and 2004, and is expected to fall to 2% in 2005 if price changes are accounted for. If we regard a rentability of 6% as being necessary to create a sound basis for investment in the fishery, and thus the renewal of the fishing fleet, it is clear that we have a long way to go before this becomes applicable. If we further compare with the rentability of 10% in the 2001-2003 period, we need to conclude that the current economic situation is critical.

Is the development sustainable?

Based on the forecast for 2005 it is expected that the negative trend in the economic situation of the fishery will continue for the years to come. This is the third year in a row that the development is clearly unfavourable for large proportions of the Danish fishery. Not only are trawlers with high proportions of fish for reduction species in their catch in a difficult position, but vessels with high fuel consumption such as beam trawlers will also experience economic difficulties. How long this trend is sustainable remains an open-ended question, but immediately it seems as though an economic collapse of many vessel groups is likely in the short term.

Price development of fish products

Fall in prices for a range of species expected in 2005

The price development of fish is of pivotal importance for revenues in the fishery. Estimates of price developments are based on the expected supply on the EU market for groups of fish species. On this basis the price increases are evaluated for mackerel (+25%), Norwegian lobster (+15%), salmonfish (+7%) and cod (+5%). For another range of fish the price is expected to fall. This is the case for herring (-20%), other codfish (-15%), expensive flatfish (-10%), mussels (-10%), ordinary flatfish (-5%) shrimp (-5%), and fish for reduction (-5%).

Supply and strength of dollar impact prices

Many conditions can explain the price decline in fish products, but the rise in supply and the weakening dollar are especially influential in this regard. Supply is estimated on the basis of the fixed quota and quota utilisation in previous years, applying the same principles as in previous Economic Situation of the Danish Fishery reports. Since the price for most fish species is fixed on the international market, the dollar exchange rate is of great importance. Were the dollar to strengthen significantly in 2005, then this would neutralise some of the expected price falls, and thus would ceteris paribus improve the economic situation for Danish fisher-men.